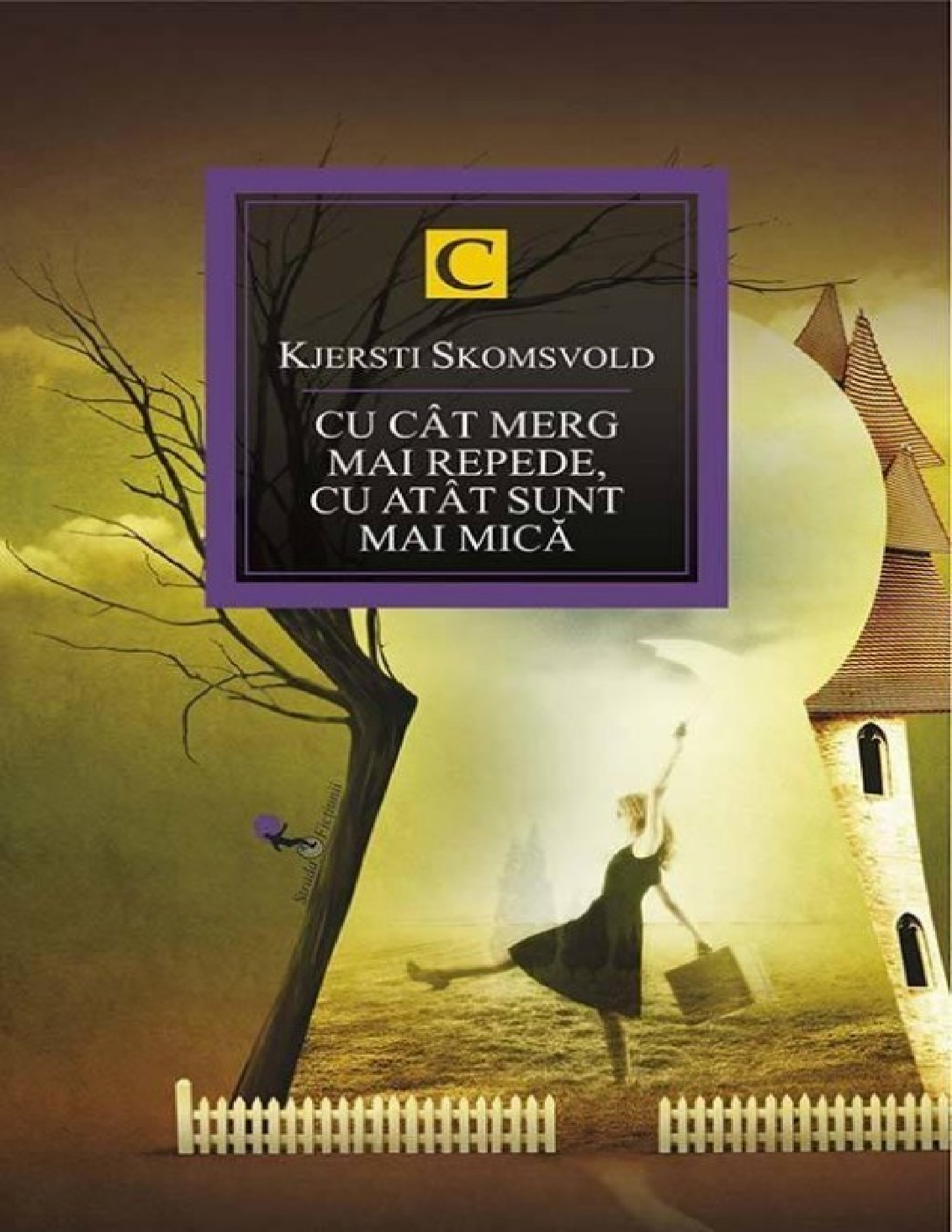
KJERSTI SKOMSVOLD
CU CÂT MERG MAI REPEDE, CU ATÂT SUNT MAI MICĂ

KJERSTI SKOMSVOLD
CU CÂT MERG MAI REPEDE, CU ATÂT SUNT MAI MICĂ

Table of Contents

Cover Page

Cu cat merg mai repede, cu atat sunt mai mica

> ε

Kjersti Skomsvold

Cu cât merg mai repede, cu atât sunt mai mică

Traducere din limba norvegiană și note de

Ivona Berceanu

Editura ALLFA

2013

Această carte în format digital intră sub incidența drepturilor de autor și a fost creată exclusiv pentru a fi citită utilizând dispozitivul personal pe care a fost descărcată. Oricare alte metode de utilizare, dintre care fac parte împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parțială a textului, punerea acestuia la dispoziția publicului, inclusiv prin intermediul Internetului sau a rețelelor de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme – altele decât cele pe care a fost descărcată – care permit recuperarea informațiilor, revânzarea sau comercializarea sub orice formă a acestui text, precum și alte fapte similare, săvârșite fără acordul scris al persoanei care deține drepturile de autor, sunt o încălcare a legislației referitoare la proprietatea intelectuală și vor fi pedepsite penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

JO FORTERE JEG GÅR, JO MINDRE ER JEG

Kjersti Annesdatter Skomsvold
Copyright © 2009, Forlaget Oktober A/S

CU CÂT MERG MAI REPEDE, CU ATÂT SUNT MAI MICĂ

Kjersti Annesdatter Skomsvold
Copyright © 2013 Editura ALLFA

ISBN ePUB: 978-973-724-802-2
ISBN PDF: 978-973-724-801-5
ISBN Print: 978-973-724-738-4

Redactare: Martin Zick
Tehnoredactare: Liviu Stoica
Corectură : Anca Tach
Design copertă: Alexandru Novac

Editura ALLFA
Bd. Constructorilor nr. 20A, et. 3,
sector 6, cod 060512, Bucureşti
Tel.: 021 402 26 00
Fax: 021 402 26 10

Distribuție:

021 402 26 30; 021 402 26 33

Comenzi:

comenzi@all.ro

www.all.ro

Lectura digitală protejează mediul

Versiune digitală realizată de elefant.ro

KJERSTI SKOMSVOLD

Kjersti Annesdatter Skomsvold s-a născut în 1979 la Oslo. A urmat un curs de creative writing la Academia Nansen din Lillehammer, desăvârșindu-și studiile literare la Universitatea din Bergen și la Universitatea din Oslo. Și-a făcut debutul în 2009, cu romanul Cu cât merg mai repede, cu atât sunt mai mică (Jo fortere jeg går, jo mindre er jeg; Editura ALLFA, 2013), nominalizat la Premiul Asociației Librarilor din Norvegia și la prestigiosul Premiu IMPAC. Bucurându-se de mare succes deopotrivă în rândul criticilor și al cititorilor, romanul a fost distins cu Premiul de debut „Tarjei Vesaas" al Uniunii Scriitorilor Norvegieni. În 2012 și-a publicat cel de-al doilea roman, Monstermenneske.

Vocea autoarei

„Am învăţat că, pentru un scriitor, singurătatea este un refugiu necesar. Cu adevărat miraculos la scris este tocmai faptul că atunci când iei stiloul în mână nu ai nevoie de nimic, prezenţa ta este suficientă.”

Pentru Espen, Åsmund, mama și tata

3 <

Întotdeauna mi-a plăcut să duc lucrurile la bun sfârşit. O bentiţă pentru urechi, iarna, primăvara, vara, toamna. Viaţa profesională a lui Epsilon. Toate lucrurile puse la punct. Şi când nerăbdarea asta şi-a găsit urmarea Epsilon mi-a dăruit o orhidee de ziua mea de naştere. Nu era tocmai orhideea pe care mi-o dorisem cel mai tare; n-am priceput niciodată ideea cu florile, pentru că odată şi odată tot se ofilesc. Cel mai tare îmi doream ca Epsilon să se pensioneze.

— Dar am nevoie de un loc de refugiu, trebuie să fiu departe... zicea el dându-mi impresia că urmează să spună „de noi doi".

Dar apoi zicea „de nuditate".

— Te referi la mine? l-am întrebat.

— Nu dau niciun nume, mi-a răspuns.

Aşa că am început să mă dezbrac pentru orhidee, şi în curând i-au dat bobocii şi i s-au deschis florile trandafirii.

— Mi-aş dori să ai acelaşi efect şi asupra mea, a spus Epsilon.

Orhideea avea ataşată o carte de instrucţiuni, în care am citit că planta trebuie tăiată după ce a înflorit, aşa încât să dea din nou în floare peste şase luni. În fiecare zi o contemplam şi mă întrebam dacă va face flori curând. Până la urmă, nu am mai avut chef să aştept; deci trebuie să rezolv şi asta, mi-am spus în gând, şi i-am tăiat toate florile. N-au mai rămas decât doi lujeri subţirei.

— Ce s-a întâmplat aici? m-a întrebat Epsilon când a venit acasă de la serviciu.

— Era necesar, i-am spus. Nu-i mai dădeau florile. Dar nu te îngrijora, vor răsări altele peste şase luni, spre toamnă. Dacă aş mai fi aşteptat, riscam să nu mai înflorească până la iarnă.

A venit toamna, pe urmă iarna, a trecut şi primăvara, dar florile nu au revenit, orhideea murise, iar la următoarea mea zi de naştere am primit o pernă decorativă.

Aşa cum stau eu acum întinsă în pat, sunt exact opusul nerăbdării, şi mi-aş dori să pot să păstrez puţinul timp care mi-a mai rămas din această viaţă până în momentul în care voi şti ce să fac cu el. Dar dacă

nu merge așa, va trebui să mă bag în congelator, și n-avem decât unul mic, deasupra frigiderului. Afară se aude cum vin oamenii de la serviciu, gândindu-se ce să facă de mâncare la cină, iar eu zac aici și mă gândesc că toate astea îmi amintesc de o carte citită cândva.

Poate ar trebui să sting lumina. Oricum nu mai contează, pentru că omul cu coasa vede și pe întuneric, și mă va găsi oricum. Îmi verific picioarele, mâinile. Mă întreb ce anume îmi va aduce sfârșitul. Îmi mișc degetele de la mâini și de la picioare. Partea stângă a corpului este, fără îndoială, înțepenită. Și partea dreaptă. Dar sigur va fi inima. Era ca un strugure înainte de Epsilon, acum e ca o stafidă. Sau poate vor fi amigdalele; nu prea te poți baza pe ele.

Ar putea dura foarte mult până când cineva și-ar da seama că am dat colțul. Am citit undeva într-un ziar despre un chinez care a zăcut mort în apartament timp de douăzeci de ani. Au dedus ziua în care a murit după data ziarului de pe masă, iar atunci când l-au descoperit nu mai era decât un schelet în pijamale. Nu vreau să ajung un schelet în pijamale. Dar poate încep să put îngrozitor, vecinii se vor gândi mai întâi la pakistanezii de la etajul întâi, dar când mai mulți oameni se vor plânge de miros, atunci va veni cineva la bătrâna de la etajul trei. „Dar nu au împușcat-o în timpul războiului?" vor spune ei. „Nu", va răspunde vecinul cel mai apropiat, June. „Am văzut-o Crăciunul trecut. Trebuie să sunăm la Salvare."

Când eram copil visam să fiu transportată cu ambulanța. Dacă se întâmpla să fie vreuna prin preajmă, îmi împreunam degetele și șopteam „Dă să fiu eu, dă să fiu eu", dar nu era niciodată pentru mine, întotdeauna ambulanțele se îndepărtau. Îmi dădeam seama după sunetul sirenei. Acum iarăși aud sirena ambulanței în depărtare. Ar trebui să vină după mine, pentru că am chiloți curați și voi muri în curând. De fapt, în ambulanță se află cineva care și-a pierdut cunoștința.

Afară se întunecă și eu încerc să mă concentrez pe ceva folositor. Singurul lucru care mi se pare esențial – care vor fi ultimele cuvinte.

— Probabilitatea ca noi să murim trebuie să fie mai mică decât ε, unde valoarea lui ε este una microscopică, i-am zis odată lui Epsilon.

Nu-mi stătea în fire să vorbesc astfel, și-mi doream să fi spus altceva.

Aș vrea să spun ceva plin de înțelepciune, și toată noaptea stau trează, încercând să găsesc ceva cu rimă. În adâncul meu am convingerea că voi rămâne întinsă aici. Dar apoi, când vine dimineața, simt cât îmi este de foame.

Epsilon spunea că statistica a dovedit că este cel mai probabil să mori în pat.

Poate ar trebui să mă ridic.

Trăiește-ți viața. Bucură-te de fiecare zi. Stau în fața patului din dormitor; nu înțeleg cum vine asta – să te bucuri de o zi. Până la urmă decid să încep, ca de obicei, cu citirea anunţurilor funerare.

Dar mai întâi merg la baie. Port încă hainele de ieri și, de altfel, de mai multe zile – rochia mea neagră. Ieri, rochia a fost extrem de neagră. Epsilon era un om mărunțel, și nu pricep de ce oglinda este prinsă așa de sus deasupra chiuvetei, dar el susținea că este mulţumit atâta timp cât vede marginea oglinzii. Iar eu nu văd nimic în ea, atât sunt de gârbovită. Îmi întind spatele și mă ridic pe vârful degetelor. Abia atunci îmi zăresc jumătate din chip în oglindă – parc-aș fi Nøkk[1]. Ciudat că eu sunt aceea. Mă privesc drept în ochi. N-are niciun sens să fii frumoasă dacă nimeni nu remarcă asta. Ies în hol să iau ziarul.

Este foarte probabil ca vecinii mei cei mai apropiați, June și mama lui, să știe de existența mea. Dar nu le voi lipsi. Ei sunt singurii în afară de Epsilon și de mine care au locuit aici de când s-a construit blocul. Mi-l amintesc pe micul June de pe vremea când era copil. Mama lui nu poate pronunța r-ul, și fără îndoială că tatăl a fost cel care i-a ales numele – Rune. Știu că era destul de interesat de caracterele germane vechi. Iar mai târziu și de contabile.

Mama lui Rune-June este una dintre puținele persoane cu care am fost în relații de „bună ziua”, de pe vremea când eram proaspăt mutați în bloc, iar pe mine nu mă ducea capul mai mult de-atât. Spuneam „Bună ziua” de mai multe ori într-o zi. Asta a devenit repede ceva problematic. Dimineața era totul în regulă, dar apoi ne întâlneam pe când urca din pivniță cu niște cartofi sau eu veneam de la depozitul de biciclete. „Bună ziua”, o salutam eu din nou. Apoi dădeam din nou de ea în fața spălătoriei, și încă o dată câteva ore mai târziu. „Bună seara” și „mulţumesc”[2], îi spuneam epuizată, cu un zâmbet. Când, mai târziu, duceam gunoiul, în timp ce ea avea o treabă oarecare pe-afară, mă vedeam nevoită să mă prefac că nu văd prea bine noaptea și că nu o observ. Pipăiam cu mâna până ajungeam la container, dar nu trecea mult și venea ziua următoare, și o luam de la capăt cu acea dureroasă horă a lui „bună ziua”. În condițiile astea, a fost o ușurare atunci când soțul a abandonat-o pentru contabila de la etajul inferior, iar ea a încetat să mai iasă din apartament. June era încă un copil, dar trebuia să facă toate comisioanele, motiv pentru care nici nu e așa de ciudat că nu a devenit un adult simpatic. El nu saluta niciodată atunci când ne întâlnea pe Epsilon și pe mine, motiv pentru care nici eu nu-l salutam. După ce ea a surzit, l-am lăsat pe Epsilon să se ocupe de partea cu salutatul.

— Neața, îi spunea Epsilon. June nu-i răspundea, dar o dată i-a arătat degetul mijlociu.

— Ce ciudat, mi-a spus Epsilon, încercând să nu pară ironic, pentru că el nu era niciodată ironic. Nu am mai văzut genul ăsta de salut, a adăugat el.

— O fi ceva învățat la cercetași.

Se întâmplă uneori, dimineața, ca June sau mama lui să scoată capul pe ușă exact în aceeași clipă în care eu deschid ca să ridic ziarul de pe preș, iar acest lucru este de fiecare dată ceva neplăcut.

Mă așez la masa din bucătărie cu feliile mele de pâine. La a doua încercare deschid ziarul la pagina corectă. Ori de câte ori fac cumpărături la Centrul Tveita cumpăr Skolebrød[3], și chiar și în ziua de azi mănânc mai întâi mijlocul galben. Dacă anunțurile despre firmele care au dat faliment constituie fulgii de cocos ai ziarului, atunci anunțurile mortuare reprezintă chiar crema galbenă de vanilie. Astăzi mă simt ușurată că numele meu nu este printre ele. Chiar dacă un ferpar care să confirme că am existat mi-ar fi făcut plăcere. Ba chiar mi-a trecut prin minte să-mi scriu propriul ferpar, să-l trimit la ziar în avans și să-i rog să-l publice când va fi momentul. Mai demult citeam anunțurile astea doar ca să mă bucur cu malițiozitate că am trăit mai mult decât alții, dar acum cred că nu are nicio semnificație, deoarece nu trăim decât o clipă, oricum am lua-o.

Astfel te ferecăm în inima noastră, te ascundem în adâncul nostru, acolo, în conștiința noastră, vei rămâne mereu liniștit, ca o amintire îndrăgită și prețioasă.

Poate cineva își va aminti cât de frumoasă și de amuzantă am fost. Dacă aș fi avut copii, ei ar fi moștenit talentele mele, oricare ar fi fost ele, iar mottoul vieții mele ar fi fost transmis generațiilor viitoare: „Amintește-ți, draga mea fiică, atunci când ești fotografiată, să-ți umfli puțin buzele, expirând discret.” Fiindcă natura este preocupată doar cu păstrarea speciilor și trecerea mai departe a genelor, nu dă doi bani pe indivizi, și de fapt își dorește ca indivizii să trăiască cât mai puțin timp posibil, astfel încât schimbarea generațiilor să se producă mai repede și evoluția să se desfășoare în viteză, astfel încât lupta pentru supraviețuire să primească un loc privilegiat.

— Natura se comportă într-un mod care este contrar intereselor pe care le manifestăm noi, ca indivizi, a spus odată Epsilon.

— Nu asta ți-am spus eu dintotdeauna? l-am întrebat. De la moartea lui Stein, Epsilon s-a ferecat într-o carte.

— Ce citești de fapt?

— Citesc reflecțiile lui Schopenhauer despre moarte, a spus Epsilon. Încerc să mă împac cu gândul că Stein a murit.

— Dar tu nu ești credincios, i-am zis.

— Nu.

— Atunci înseamnă că încerci să găsești un alt răspuns cu privire la Stein? l-am întrebat din nou.

— Se prea poate, m-a aprobat Epsilon.

— Schopenhauer îți aduce informații raționale?

— Faptul că Stein ar fi trecut printr-o experiență la care a fost supus voinței lumii sună puțin exagerat, dar în presupunerea că trăiește sub forma unui soi de câine – aici s-ar putea să existe un sâmbure de adevăr.

— Dacă îmi imaginez că într-o grădină, în urmă cu o mie de ani, un câine mânca iarbă drept soluție pentru toate problemele lui, acel câine ar putea fi același cu cel care mănâncă iarbă acum? i-am zis. Și dacă ar fi același câine, acest gând nu mă face să fiu fericită. Stein a fost Stein.

— Schopenhauer spune că trebuie să treci peste ideea de a-l considera pe Stein un individ, a spus Epsilon. Trebuie să reușești să-l identifici cu întregul, pentru că, privindu-l ca pe o parte din întreg, lui sigur i-a fost rezervată o viață de câine pe o perioadă îndelungată.

Acum îmi dau seama că trebuie să trec peste percepția mea despre mine însămi ca individ și să mă identific cu întregul, dar nu izbutesc nicicum, prin urmare mă aflu cât se poate de departe de întreg. Dar poate nu este prea târziu, și mă gândesc la posibilitatea ca cineva să mă observe în drum spre magazin. Dar ce voi face dacă se va întâmpla asta? Probabil nimic, și poate că acest fapt va dezamăgi. Nu am auzit niciodată ca cineva să fie impresionat din nimic, iar mie nu-mi place să dezamăgesc pe nimeni.

Trebuie să petrec mult timp în fața ușii de la intrare și să mă uit pe vizor. Dar nu mă plâng. Este mai rău de cei care din cauza problemelor cu văzul sunt nevoiți să poarte monoclu. Aștept până când pleacă și vecinii de deasupra mea și cei de la etajul meu, și apoi mă concentrez să-mi dau seama dacă ușa de jos, de la ieșire, s-a mai închis de câteva

ori. Abia pe urmă plec. Nu fac cumpărături la sfârșit de săptămână – e mult prea multă lume afară, și e ziua în care Epsilon stătea acasă. Cobor cu mare grijă treptele dintre etaje, trecând rapid pe lângă ușile și cutiile poștale ale vecinilor. Odată, numele meu era scris pe un catalog de cumpărături, și a fost cât pe ce să comand „amuzantul și deosebitul cap de elan din plastic, care răspunde mișcărilor din jur prin cântec, fapt care generează râsete și voie bună; unde mai pui că nu are pereche". Dar Epsilon m-a sfătuit să nu fac așa ceva.

Când ies afară, mă forțez să privesc în sus. Ce soare bun, mă gândesc înainte de a privi din nou în jos, spre lucrurile care se iței pe marginea drumului.

A trecut o lună de când necrologul administratorului clădirii a fost publicat în ziar.

— N-a murit de moarte bună, am zis.

— Îmi pare rău să aud asta, a zis Epsilon, părând mai degrabă supărat că nu-și poate deschide fermoarul de la geacă.

— Omul ar trebui să fie mulțumit că a apucat să atingă limita speranței de viață, am spus.

Dar acum nu mai sunt la fel de sigură. Nu mai sunt sigură de nimic. Deocamdată curtea arată cam cum s-ar aștepta un snob din Makrellbekken să arate o comunitate din partea de est a țării. Chiar dacă am văzut și lucruri mai rele, tot mă frapează imaginea unui fursec cu cocos aruncat în gardul viu.

Două mame care-și plimbă copiii cu căruciorul prin fața blocului nici nu mă zăresc, chiar dacă nu mai fixez asfaltul cu privirea la fel de intens ca de obicei. Nu e bine, dar îmi este indiferent. Oricum, am văzut la televizor că azi nu se mai spune „bună ziua", ci „care mai e treaba, frate?", și chiar nu mi-ar plăcea deloc să zic așa ceva.

Merg pe trotuarul de pe marginea spațiului verde dintre blocuri, apoi urmează un drum cu pietriș care traversează un pâlc de copaci. Acolo se termină Østmarka, și mă despart doar cincizeci de metri de ieșirea de pe partea cealaltă. Apoi o iau peste deal, înspre biserica ce arată ca un bazin acoperit, și ajung la alimentară. Deși merg destul de repede, nu mai transpir.

După podul din spatele alimentarei se află azilul de bătrâni, și mă prefac că ar fi vreun club de motocicliști sau vreo școală de dans, sau altceva ce nu mă interesează. Am fost și eu la lecții de dans când aveam

doisprezece ani. Toți voiau să danseze cu frumoasa Ellisiv, iar ceilalți copii făcuseră un fel de sistem prin care stăteau la coadă. Uneori, când ei se așteptau mai puțin, ea se lăsa pe spate în scaunul-balansoar, speriindu-i intenționat. Eu una dansam singură, o jumătate de oră dansam rolul fetei și-n a doua jumătate executam pașii băieților.

Aerul este mai răcoros în magazin decât afară. Tocmai au deschis. De fapt, prefer să fie mai mulți clienți în magazin, ca să nu atrag atenția. Obișnuiesc să cumpăr cam ceea ce cumpără și alții – este superb să mănânci cod cu sos la prânz când știi că și doamna dinaintea ta va găti același lucru. „Nu suntem singurii care mănâncă azi cod", îi spuneam lui Epsilon. Știam că prețuiește acest lucru.

Iau câteva mere de la raionul de fructe. După Cernobîl am început să-i decojesc merele lui Epsilon, ca să nu-i afecteze creierul radioactivitatea din coji. Pentru mine, șterg merele de rochie. Găsesc brunost[4] și știu că lui Epsilon îi place. Eu prefer să mănânc dulceață de căpșune, dar borcanele de dulceață sunt imposibil de deschis, iar Epsilon nu-mi mai este de niciun ajutor. De altfel, îmi plac și castraveții murați. Mă trăsnește ideea că aș putea să rog pe cineva care lucrează aici să-mi deschidă borcanul de dulceață de căpșune și să-l înșurubez la loc numai până ajung acasă. Încerc să găsesc dulceața. Borcanele stau unul peste altul, de jos până sus și chiar dacă-mi pun mâinile în șold, nu văd unde se termină turnul. Se pare că toate au capac metalic, așa că iau unul care-mi este mai la îndemână.

Spre frustrarea mea, ambii angajați stau așezați la casele de marcat, chiar dacă sunt doar eu în magazin. Nu vreau să-l fac pe vreunul să se simtă rău, dar se pare că niciunul dintre ei nu mă bagă în seamă, așa că aleg băiatul. Mă gândesc că poate fata este angajată pe bază de comision, sau cel puțin așa arată. Îmi pun lucrurile pe bandă, băiatul continuă să pălăvrăgească cu fata de la casa de marcat din fața lui. Scanează borcanul de dulceață, iar eu nu mai apuc să-l rog să mi-l deschidă. Nu-mi spune cât costă, dar văd prețul afișat pe ecran. Când îi pun banii în mâna întinsă, sunt foarte aproape de unghiile lui, dar el nu știe. Am plasă cu mine și nu vreau să cer o pungă de cumpărături de sub tejghea; mă întreb oare ce or mai avea acolo jos. Îmi așez lucrurile în plasă și plec. Dacă aș fi răpită peste cinci minute și poliția i-ar arăta o poză de-a mea băiatului de la casă, ar declara că nu m-a văzut niciodată.

Urcușul pe deal, pe lângă biserică, este destul de greu. La liziera pădurii mă bucură să văd că iarba a încolțit de-o parte și de alta a aleii. Dar apoi, în spatele unor tufe, îmi cade privirea pe două picioare. Mă opresc. Puțin mai în față pe potecă stă un bărbat. Poartă pantaloni scurți. Am presimțirea că mă așteaptă. O fi cineva de la azilul de lângă biserică.

Cred că seamănă cu cel pe care l-am văzut vara trecută în timpul caniculei. Se mișca asemenea ștergătoarelor de pe parbrizul mașinilor, aplecat deasupra aspersorului, încercând să-și astâmpere setea.

Vreau să fac cale întoarsă, dar ar fi prea evident. Dacă îl ofensez? Trebuie să merg mai departe și să mă prefac că nu am observat nimic. Ca să mă prefac nepăsătoare încerc să fluier o melodie, dar nu reușesc decât să scot aer pe gură – sună de parcă aș încerca să suflu într-o lumânare. Sunt la câțiva metri de el, mă privește drept în ochi, eu încetez să mai fluier, dar continui să merg.

— Scuze, spune el, știi cât este ceasul?

Și o spune de parcă ar fi cel mai firesc lucru din lume, și așa o fi – ce știu eu despre ceasuri? Al meu zace în podul casei, împreună cu almanahul din ultimul an de școală.

— Este nouă și jumătate, îi răspund trecând prin dreptul lui, și simt cum picioarele îmi merg singure.

— Mulțumesc, spune el.

— Și eu, îi zic, și uite cum conversația ia sfârșit în câteva secunde.

Inima-mi bate de să sară din loc, de parc-ar fi la zece metri înaintea mea pe alee, tocmai am purtat o conversație și am contribuit la informarea societății, un străin a avut încredere în mine să îi dau ora exactă, iar cu timpul nu e de glumit.

— Timpul este totul, spun eu cu voce tare și fără să clipesc.

Alerg până acasă încercând să-mi prind inima din urmă, mămicile bebelușilor stau în continuare și nu se gândesc la mine, dar nu-i nicio problemă, pentru că nici eu nu mă gândesc la ele.

Sus, în apartament, așez cumpărăturile în frigider, apoi mă pun în fotoliu și croșetez o bentiță cu un model complicat în zigzag, în timp ce revăd chipul bărbatului de la marginea drumului. Teoria lui Platon trebuie că e greșită, pentru că nu reușesc să-mi reprezint capul lui într-o formă mai apropiată de perfecțiune decât cea pe care o are în realitate. După ce mai croșetez încă trei rânduri, intru în bucătărie și scot dulceața de căpșune, îmi canalizez întreaga forță, dar nu pot s-o deschid. Încerc cu apă caldă și apă rece cu mănuși de plastic, bag vârful unui cuțit pe sub capac, iar într-un final încerc să sparg borcanul cu un desfăcător de conserve.

Mănânc pâine cu brunost dimineața și la prânz, apoi zac toată după-amiaza și toată seara în fața televizorului, așa cum obișnuiesc. Einar Lunde este prezentatorul știrilor de astăzi, poartă un costum de un roșu burgund, culoare care nu este prea potrivită pentru cineva cu părul roșcat-deschis. Pare detașat, ca de obicei, și mă întreb dacă omul ăsta e conștient că va muri. Durerea este copleșitoare, dorul este imens, dar gratitudinea e cu atât mai mare.

1 Duhul apelor în mitologia scandinavă.

2 În Norvegia există obiceiul de a mulțumi unei persoane pentru data trecută când ai întâlnit-o sau ai fost in vizită. Formula este Takk for sist.

3 Are formă rotundă și deasupra, în mijloc, se pune de obicei o cremă de vanilie.

4 Sortiment de brânză care se produce din zerul rămas după procesarea brânzei. Are un gust dulceag și diferite nuanțe de maroniu. Este întâlnită în toată zona Scandinaviei.

Ar fi exagerat să spun că m-am trezit, pentru că niciodată nu cred că am dormit, iar dacă am dormit, atunci am visat cum stau întinsă în pat și nu mă ia somnul.

Epsilon stă perfect nemișcat atunci când doarme; adesea pot să stau culcată mult și bine fără să deschid ochii, încercând să ghicesc dacă se află lângă mine sau nu. Acum ies din cameră cu ochii închiși.

Am trăit mai mult decât brațele obosite și mâinile harnice din anunțurile din numărul de azi al ziarului, tot așa cum sigur am fost și cea care a făcut cel mai puțin. Abia dacă am ieșit afară pe ușă. Oare din cauza asta nu mă mai satur de lumină? Poate că m-aș fi simțit mai bine dacă aș fi trăit o viață socială activă. Sau dacă aș fi călătorit în jurul lumii. Aș fi putut cel puțin să fac un tur al Suediei. Sau mai bine al Germaniei. Nemții n-or fi fost ei niște domni în război, dar nu sunt genul care să țină supărarea, și aș fi putut să stau la o cafenea din Hamburg flirtând cu chelnerul: Ich könnte dich auffressen, Reinhart.[5] Nu a spus H.C. Andersen că „a călători înseamnă a trăi”?

De asemenea, a mai spus că „doar prin acțiune viața capătă un înțeles”, iar eu m-am hotărât ca astăzi să port ceasul de mână al lui Epsilon, sigur n-ar avea nimic împotrivă.

— Acum ai nevoie doar de ceasul biologic, i-am spus când a venit acasă după ultima zi de serviciu, exact ca o pasăre călătoare.

Epsilon nu s-a entuziasmat la gândul ăsta, dar și-a dat jos ceasul de la mână și l-a pus pe noptiera lui, unde zace și acum. Îmi tremură mâinile atunci când îl iau de acolo. Îl fixez pe încheietura mâinii stângi și mă simt și mai încovoiată, brațul cântărește o tonă, la fel ca și capul. Epsilon ține foarte mult ca ceasul să fie întors la timp, dar e deja oprit, de mai bine de-o săptămână. Îl întorc. Dacă aș fi îndrăznit să folosesc telefonul, aș fi putut suna la Frøken Ur[6], dar nu îndrăznesc să fac așa ceva, mai ales că nu prea mi-e dragă. Simt că timpul îmi încalcă teritoriul și mă destituie din drepturi, așa că fixez ceasul după cum simt. Poate că mai mulți mă vor întreba cât este ceasul, iar eu, care nu am izbutit niciodată să ajung cineva, pot să devin noua Doamna ceas. În loc de Frøken Sur[7]. Este o rimă ieftină, dar rimă.

Afară nu mă întreabă nimeni cât e ceasul, și mă gândesc că poate aș avea mai mult succes dacă aș fi noul Christopher Hansteen. În loc de acoperișul Observatorului din Oslo aș putea să mă sui pe acoperișul blocului nostru în fiecare miercuri și joi, cărând după mine doi cilindri de culori diferite. Aș înălța cilindrii exact la ora doisprezece, pentru ca

vapoarele din port și oamenii cu binoclu din oraș să observe și să-și poată regla ceasurile.

De multe ori merg pur și simplu la magazin, dar mă mai duc și la bibliotecă, sau în fața grădiniței. La bibliotecă e frumos că, dacă ți se pare că cineva urmează să-ți vorbească, poți duce arătătorul în dreptul buzelor, spunând „Șșș”. Tot așa procedez și în fața grădiniței. La magazin nu poți face asta. Și nici în alte locuri, de altfel. Nu prea ai mare lucru de făcut la bibliotecă, decât să citești. Dacă găsesc un titlu care are o recenzie atrăgătoare, atunci citesc mai mult decât câteva pagini de la finalul cărții. Astfel îi puteam spune și lui Epsilon că am fost la bibliotecă.

— Nu-ți strică puțină hrană spirituală, spunea el.

Dar el rareori punea preț pe citate.

— „Când urâm pe cineva, urâm de fapt ceva din imaginea lui care se află ascuns adânc în noi înșine”, i-am spus atunci când mi-a reproșat că nu închid ușile de la dulap. Ceea ce nu există în noi înșine, nu ne deranjează.

— Eu închid întotdeauna ușile de la dulap, a ripostat Epsilon.

— Dar ușa sufletului tău este în orice caz larg deschisă, i-am zis.

— Aici s-ar putea să ai dreptate, a zis Epsilon.

Ultimul verset din Biblie zice: „Și cine va scoate ceva din cuvintele cărții acestei prorocii, îi va scoate Dumnezeu partea lui de la pomul vieții și din cetatea sfântă, scrise în cartea aceasta.” Cu atât mai mare mi-a fost surpriza să descopăr, după ce am dat pagina, că mai există o adăugire.

În fața grădiniței stau pe bancă, rezemată de spătar și cu spatele către curte, și ascult copiii. M-au învățat cuvântul „homo”, iar eu i-am învățat cuvântul „scatoalcă”, pe care ei nu-l mai auziseră niciodată înainte. Stau acolo până apare o pisică, pentru că, mai devreme sau mai târziu, întotdeauna apare una.

Iau un nou borcan de pe raftul cu dulcețuri, un alt tip de borcan, poate mai ușor de desfăcut. Încerc să deșurubez capacul, dar e prins ca-ntr-un clește. Acum sunt hotărâtă să-l rog pe băiatul de la casă, dar nu-mi duc ideea până la capăt, că mă și răzgândesc. Iarăși sunt lașă și mută. Chiar

dacă ieri am reușit să vorbesc o dată, nu pot trăi toată viața din victoria asta. Douăzeci și patru de ore cel mult. Pentru fiecare clipă de fericire pe pământ trebuie să plătești cu suferință.

Doar porumbeii și pisicile te vizitează atunci când îmbătrânești. Oamenii cred că te vizitează alți bătrâni, dar nu este așa. „Gru-gru-gru", spun porumbeii din fața magazinului venind drept spre mine, iar eu îi cert ușor, „Gru-gru-gru, în zbor te du, Gru-gru-gru, în zbor te du" așa cum am învățat la școală că spun porumbeii. Atunci porumbeii se întorc și se întreabă ce face ea aici. Dar dacă vine vreo pisică, atunci eu sunt cea care se întoarce cu spatele la porumbei. O dată o siameză mare m-a urmărit până la blocurile din Tveita, până s-a plictisit de mers.

Epsilon s-a albit la față când i-am povestit asta, pentru că blocurile din Tveita îi amintesc de comunism și de prostul gust și de tot ceea ce e de rău augur. E greu să-l încadrezi într-un curent politic; el s-a codit să mă însoțească în Centrul Tveita și după ce a scris careva cu litere mari „anarhie sau haos" pe chioșcul de hot-dog. Iar mie îmi spunea odinioară „hipioată". Asta pe vremea când deseori mergeam desculță la magazin, și uneori țeseam covoare.

— Pot să intru în Partidul Socialist, am declarat într-o zi.

— Ai putea, da, a zis Epsilon.

— Am citit într-o broșură că taxa de membru nu este chiar atât de mare pe an, i-am zis eu. Trebuie doar să bifezi „dificultăți financiare" pe formular. Și aș putea încerca să deduc suma din impozit.

— Atâta doar că tu nu plătești impozit, a zis Epsilon.

— Și acum sunt bucuroasă că nu plătesc, am ripostat eu, pentru că în cazul ăsta aș fi părut cinică.

— Într-adevăr, a spus Epsilon.

— Ca socialistă, aș fi genul acela drăguț și naiv, am continuat. Aș fi excepția care confirmă regula.

Epsilon părea confuz. Amândoi pierduserăm firul discuției.

Continui să merg în sus, pe drumul care urcă pe deal și trece pe lângă biserică. În fața mea se deplasează un om pricăjit, cu ajutorul unui cadru pe roți; sigur nici el nu e în stare să-și deschidă singur borcanele cu dulceață, dar bănuiesc că se încumetă să ceară ajutor. Doar eu nu am curaj să rog pe cineva să mă ajute. Aș putea să-mi spun că e din cauza

mândriei mele, dar nu-i adevărat, pentru că nu am niciun motiv de mândrie. Şi mă trăsneşte ideea că nu-i adevărat că singurul lucru pe care cineva îl poate face pentru el însuşi, ca să se simtă mai bine, este să-i calce pe alţii în picioare. Decid că trebuie să ajung în vârful dealului înaintea scheletului ambulant din faţa mea. Dacă reuşesc, poate voi fi mai mândră de mine.

Picioarele mele merg ca nişte ciocănele, se pare că pot şi să transpir, şi-mi spun în gând nişte vorbe de care nu crezusem că sunt în stare. Mă gândesc că alerg ca la un marş sportiv, şi vreau să-mi mişc picioarele aşa de repede încât să nici nu poată fi detectate de ochiul uman. Sunt din ce în ce mai aproape de el, iar acum l-am depăşit. Depăşirea cuiva poate nu este ceva care să ajute societatea, dar este un sentiment plăcut, şi înaintez cu aşa o viteză, că aproape nici nu-l observ pe bărbatul din spatele tufişurilor. Tresar atunci când dintr-odată răsare lângă mine să mă întrebe cât e ceasul. Mă adun şi-mi ridic mâna stângă, care atârnă sub greutatea ceasului. Trebuie să mă ajut şi cu mâna dreaptă puţin.

— Şi azi e tot nouă jumate, spun eu, încremenind în loc.

Sunt un soldat la datorie, picioarele mele slăbite sunt lipite de deal. Poate că vrea să vorbească ceva cu mine. Nu sunt în stare să gândesc, nu îndrăznesc să spun nimic, mă tem că aş strica atmosfera plăcută. Fluier puţin, încercând să ignor banana pe care o ţine într-o mână. Printre buze, îmi scapă câteva note. Îi zâmbesc, dar el nu-mi răspunde cu un zâmbet.

— Bine, spune el şi dispare pe cărarea din pădure.

Un îngeraş a coborât spre noi, ne-a salutat numai şi-apoi s-a întors.

Asta fac şi eu.

Când sunt pe punctul de a mă fereca în apartament, se deschide uşa vecină şi iese June. Se uită la mine uluit.

— Cred că îţi merge îngrozitor, spune el.

Nu ştiu ce să-i răspund. Ce aş putea să-i răspund?!

Nu îndrăznesc să încerc încă o dată să deschid borcanul cu dulceaţă, prin urmare mănânc doar patru felii de pâine goale. Şi, la urma urmelor,

ce sens mai are să ungi pâinea cu ceva?

— Îți amintești când a trebuit să luăm autobuzul ca să culegem fructe de pădure? l-am întrebat. Ce găselniță stupidă.

Epsilon și cu mine luam cina. Așa de puțin timp a trecut de atunci!

— Culesul fructelor de pădure a fost o tradiție în familia mea, a spus Epsilon, așa cum îmi mai spusese de nenumărate ori până atunci. Poate voia să mă dojenească pentru că am pus capăt acelei tradiții? Mama era extrem de pricepută, a adăugat el.

Eu nu am cunoscut-o niciodată pe mama lui Epsilon, dar mi-o pot închipui foarte clar.

— Am venit după tine în autobuz, până în spate de tot, am continuat eu. Apoi, am așteptat ca șoferul să ne încarce bagajul.

— Așteptam foarte tare concediul, a spus Epsilon. Eram atât de obosit.

— Eu credeam că dormi atunci când stăteai cu capul pe umărul meu, i-am zis. Și nu am presimțit niciun fel de pericol, dar când autobuzul de lângă noi a început să meargă, ai sărit în picioare și-ai început să strigi: „A pornit, a pornit."

— Am fost convins că autobuzul nostru e cel care a pornit înapoi, m-a lămurit Epsilon.

— Ceilalți călători s-au uitat la tine de parcă... știi tu, am zis eu.

— Unii au râs, a adăugat Epsilon.

— Dar le-a trecut repede, i-am reamintit.

— Mai puțin unuia, care n-a încetat să se holbeze.

— N-a fost ceva plăcut.

— Dar l-ai rugat să înceteze. Nu-ți stă în fire să faci lucruri din acestea, așa că am fost surprins.

— Și pe mine m-am surprins, am spus. Am avut palpitații mult timp după aia.

Epsilon mi-a zâmbit de peste masă.

— Gingiile tale au o culoare sănătoasă, am remarcat eu, gândindu-mă că este ceva promițător pentru viitor.

Privesc afară pe geam la apartamentele din blocul de vizavi. Ce ciudat! Când te gândești câți oameni locuiesc aici, ducându-și liniștiți traiul. Nimeni nu dă pe la mine și pe la Epsilon. Atunci, la ce sunt buni vecinii de peste drum? Se plimbă prin apartamentele lor și se prefac că nu vor muri, dar vor muri, și cei de la magazin vor muri, și bătrânul ăla cu cadru poate că a murit.

Îți dorim liniște și pace, dar dorul nostru e imens.

5 „Îmi vine să te mănânc, Reinhart” (germ. în original).

6 În traducere liberă, „Doamna ceas”. Denumirea este varianta populară pe care o foloseau norvegienii când se refereau la serviciul telefonic numit „Ora exactă”.

7 „Doamna acră”.

Pot fi foarte haioasă. Îmi aduc aminte de un banc pe care l-am inventat odată.

— Ai auzit de bărbatul care era așa de slab încât avea o singură dungă la pijama? l-am întrebat pe Epsilon.

— Da, a răspuns el.

— Este imposibil, i-am zis, pentru că tocmai l-am inventat.

— Nu, sunt absolut convins că am mai auzit de el înainte, Mathea, mi-a zis Epsilon.

— Da, ai dreptate, i-am răspuns. Într-adevăr, este un articol despre el în revista Peste 60.

E tipic, după ce ai născocit un banc superb, ai impresia că l-ai mai auzit. Mi se întâmplă și mie exact la fel. Dar asta nu mă împiedică să râd și să-i spun lui Epsilon că sigur sunt cea mai amuzantă ființă pe care o cunosc.

— Tu oricum nu cunoști pe nimeni în afară de mine, a ripostat el.

— Și totuși…

Cât de tristă va fi lumea când Mathea cea voioasă nu va mai exista. De fapt, cel mai trist va fi pentru mine. Mă întristez o secundă și mă decid să construiesc o capsulă a timpului. Trag cuvertura la o parte, îmi cobor picioarele peste marginea patului și le vâr în scămoșații papuci de casă din fetru ai lui Epsilon. Merg la bucătărie și caut ceva sub chiuvetă. După găleți și cârpe găsesc o cutie veche de carton în care au fost sticle și soluții pentru curățat, fiindcă Epsilon cumpăra întotdeauna cantități industriale deodată, din motive necunoscute. „Economic”, scrie pe cutia din care îmi fac testamentul. O așez pe masa din bucătărie și o contemplu, dar după ce cumpănesc puțin îmi dau seama că nu corespunde și că trebuie să îngrop ceva care are o semnificație. Știu ce trebuie să fac.

Epsilon stătea și privea în gol. Credeam că se gândește la probabilități, dar mi-a spus deodată:

— Am să fac o ladă pentru tine.

— Dar nu am murit încă, i-am zis.

Pe vremea aceea nu-mi era greu să glumesc pe tema morții.

— Nu, Mathea, te rog, a zis Epsilon.

Stăteam în fotoliu și croșetam o bentiță cu model de flori de hamei, pentru că pe Epsilon începuseră să-l doară urechile; nu tolera prea bine vremea umedă.

— E greu de croșetat o cordeluță care să le amintească urechilor de vară, i-am spus. Dar o să fac și eu ce pot.

Amândoi căzuserăm de comun acord că trebuie să ne întoarcem acasă mai devreme decât de obicei din excursia noastră cu cortul de la Lutvann, pentru că hainele, alimentele și toate lucrurile erau ude, și nimic nu avea timp să se zvânte până la următoarea ploaie torențială.

— Am să fac o lădiță care să stea lângă fotoliul tău, care, de fapt e al meu, și-a continuat Epsilon ideea.

— Dar fotoliul este deja atât de uzat încât nu-ți mai e de folos, am răspuns.

— Orișicum, a zis Epsilon. Poți să-ți pui acolo lucrurile pentru croșetat. M-am și gândit la dimensiuni.

A stat plecat câteva ore. Nu a fost el niciodată foarte priceput la asemenea lucruri și nici n-a făcut vreodată pe tâmplarul. Când cântam melodia aia despre fabrica de cherestea de la malul mării, abia reușea să mă îngâne la refren. Dăltuiesc în sus și-n jos, tot cioplesc în jos și-n sus. Tocmai ce terminasem de croșetat cordeluța, când Epsilon a intrat pe ușă cu trei scânduri, ciocan, ruletă și cel mai scump ferăstrău pe care l-a găsit în magazin.

— O invenție deșteaptă, a zis el. Pot să fac niște ornamente superbe cu asta.

— Îmi amintește de ceva, i-am răspuns.

— De ce anume? m-a întrebat el.

— Nu știu, i-am spus.

Inițial l-am lăsat să meșterească pe verandă fără să mă amestec. Stătea acolo cu bentița pe urechi, măsurând și tăind cu fierăstrăul ici și colo. Nu părea să aibă niciun fel de spor, așa că l-am întrebat dacă îl pot ajuta să taie cu fierăstrăul. A spus că i-ar prinde bine ajutorul meu, pentru că astfel putea să se concentreze la măsurători.

În ultima lui zi de concediu cutia a fost gata, şi nici că ar fi putut să iasă ceva mai frumos. Epsilon o lăcuise, iar când am deschis încuietoarea şi am privit înăuntru am văzut că scria cu litere arse pe fundul lădiţei „Iubitei mele Mathea". De obicei îl auzeam spunând „te iubesc" doar după ce ne întindeam seara în pat şi el credea că am adormit, iar apoi răspundeam cu Ich liebe dich von ganzem Herzen[8], când credeam că el a adormit. M-am înroşit atunci când am citit cuvintele de pe fundul lădiţei, iar Epsilon s-a înroşit şi el. Niciunul dintre noi nu a mai spus nimic.

A trecut o eternitate de când Epsilon a aşezat mândru lădiţa lângă scaun şi de când eu, cu mult fast, am pus croşetele în ea. Mi-aş dori ca altcineva să ştie despre toate acestea.

Aşez toate bentiţele de urechi – sigur sunt peste şaptezeci, iar unele sunt de-a dreptul minuscule – în cutia de detergent şi apoi ridic lădiţa goală pe masa din bucătărie. O să îngrop lădiţă asta, iar ce e în ea va spune ceva despre Mathea Martinsen şi despre cum şi-a petrecut viaţa. În cazul ăsta, trebuie să încep cu o bentiţă pentru urechi. O scot pe cea verde-deschis, care are un buzunăraş într-o parte, pentru mărunţiş, şi-i prindea bine lui Epsilon când mergea la magazin. Sau putea folosi pentru camuflaj dac-ar fi venit vreun război. Plus că ar fi putut ţine acolo praf de puşcă. Pe interior este albă, şi o putea purta şi pe partea asta, iarna. Pun bentiţa pe masă, lângă lădiţă.

Intru în cameră şi rămân în picioare pe covorul verde care acoperă podeaua dintr-un perete în altul. L-am cumpărat pentru că voiam să creăm senzaţia că avem iarbă pe jos. Ba chiar i-am propus lui Epsilon să vopsim tavanul albastru, atunci, pe loc, dar el a zis că mai bine am ieşi pe-afară.

O bună parte a vieţii mele mi-am petrecut-o în faţa televizorului. În fond, trebuia să obţin ceva în schimbul banilor daţi pe abonamentul TV. Dar Einar Lunde nu are loc în lădiţă, şi ăsta e un lucru bun.

Pe măsuţa de lângă canapea se află cărţile cu care jucam Fata bătrână. Nu jucam prea des jocul ăsta, pentru că eu îmi pierd repede răbdarea, iar Epsilon era zgârcit şi-i lua câteva minute bune să calculeze probabilitatea pentru fiecare carte; iar eu nu pot să joc fără să am o miză, oricât de mică.

Pe raftul din bibliotecă este aşezată fotografia noastră de nuntă. O iau de acolo, îi şterg geamul de praf cu palma. Eu nu mă văd foarte clar în fotografie, pentru că fotograful a folosit drept fundal un carton de aceeaşi culoare („ca un apus de soare", a zis el) cu rochia mea („un vis de culoarea piersicii", scria în anunţul din ziar). Cu vanitatea afişată pe

buze îl privesc pe Epsilon, întrebându-mă dacă-şi dă seama în ce s-a băgat.

De altfel, nu mai este loc de prea multe în biblioteca ticsită cu cărţile lui Epsilon şi toate anuarele Biroului Naţional de Statistică. Mai puţin volumul din 1880. Stau toate aliniate, şi nu am inima să le scot din rafturi.

— Ştiai, Mathea – a zis el odată, foarte demult, dar îmi amintesc de parcă ar fi fost ieri –, că atunci când vine vorba despre o moarte violentă, adică despre foc, otrăvire, înec, plante otrăvitoare şi animale veninoase, omucidere, etcetera, etcetera, bărbaţii sunt la fel de mulţi ca femeile? Dar când vine vorba despre căzut, femeile îi depăşesc pe bărbaţi cu mult…

— Parcă rimează, i-am răspuns.

Epsilon doar m-a privit de parcă nu-i venea să creadă ceea ce tocmai citise. Până la urmă am început să râd. Aşa reacţionez ori de câte ori nu ştiu cum se aşteaptă ceilalţi să reacţionez. Epsilon m-a apostrofat că nu e nimic de râs, ba din contră, chestia ar fi trebuit să mă pună pe gânduri.

Toate cărţile sunt aşezate pe rafturi, mai puţin volumul pe care-l citea Epsilon, şi nici atunci nu-i plăcea spaţiul gol care se crea. De asta nu exista niciodată un volum de statistică pe noptiera lui. Pe noptiera mea este Biblia, pentru că Epsilon spunea că statistica a demonstrat că este cea mai frecventă carte de pe noptieră, şi acest motiv este unul destul de bun.

În dulapul din dormitor atârnă hainele noastre. Caut rochia de mireasă, ca să o pun în capsula timpului. Mă gândesc la ce se va întâmpla cu toate lucruşoarele noastre. Probabil că vor fi aruncate laolaltă cu toate amintirile legate de ele. Şi mă întreb care o fi cel mai adânc lac din lume.

Mi-am privit picioarele lungi de la celălalt capăt al meu. Stăteam cu ele în apă. Degetele de la picioare se întindeau spre soare ca nişte copii flămânzi care se întind după bolul cu mâncare. Picioarele mi-au crescut mai repede decât celelalte părţi ale corpului. Au crescut de tot până la vârsta la care am început să merg la şcoală. Ţinând cont de dimensiunea capului, cred că natura a făcut o glumă plină de tâlc: m-a ajutat să-mi păstrez echilibrul. Epsilon stătea întins pe burtă lângă mine şi îndepărta cu mâna firicelele de nisip de pe pagina cărţii, mijindu-şi

ochii ca să citească literele. M-am uitat scurt înspre cort, gândindu-mă dacă să-mi aduc sau nu lucrurile pentru împletit.

— Dacă vine cineva, trebuie să te îmbraci, a spus Epsilon.

— Aștepți pe cineva? l-am întrebat.

— Pot să treacă drumeți pe-aici, mi-a răspuns Epsilon.

M-am gândit că există un început pentru toate și m-am îmbrăcat.

— Îți amintești de vremea în care nu aveam sprâncene? l-am întrebat. Epsilon frunzărea cartea. Am continuat: A fost grea comunicarea dintre noi în perioada aia.

Epsilon nu mi-a răspuns.

— Vorbeam despre tensiunea care plutea în aer și care marca ceea ce se petrecea între noi doi. Dar tu ai crezut că mă refer la tensiune la propriu.

Mi-am luat privirea de la soare și am dat cu ochii de Epsilon. Nu părea să fi fost atent la ceea ce-i spusesem.

— Ai mai auzit asta înainte? l-am întrebat.

— Am fost acolo, mi-a răspuns el.

Am îndepărtat o buburuză de la urechea lui și am povestit mai departe:

— Mi-ai spus odată, la modul cel mai serios, că în cazul în care aș fi lovită de un fulger ar trebui să-mi adun picioarele, pentru a evita formarea unei tensiuni care poate fi fatală.

— Este un lucru cunoscut, a spus el. Nu mi-a dat prin cap că discutam despre altceva decât despre fenomene.

— Exact, i-am zis eu. Mulți oameni cred că avem sprâncene ca să nu ne intre transpirația în ochi, dar de fapt le avem pentru a putea comunica cu alții. Ne dezbrăcăm?

Stăteam în apa lacului Lutvann până la brâu, așteptându-l pe Epsilon. A intrat în apă pe vârfuri, aproape într-o dungă, ca un crab. Am scuturat din cap.

Masa din bucătărie începe să se umple și se apropie seara. M-am ocupat de asta o jumătate de noapte și o zi întreagă. Einar Lunde a început știrile. Astăzi vorbește cu cineva care este de părere că scopul nostru nu ar trebui să fie acela de a lăsa vreo urmă după noi, nici când campăm și nici în viață în genere. Cred că aș fi fost un membru de onoare în această mișcare ideologică. Dar ceva îmi spune că astea nu sunt chestii care se premiază. Unde mai pui și că am lucrat o zi întreagă ca să las niște urme după mine – am o masă plină de urme.

8 „Te iubesc din toată inima” (germ. în original).

Credeam că dorm, dar acum îmi dau seama că nu m-am uitat prin birou, să văd dacă nu cumva pe acolo e ceva care ar merita să fie îngropat. Ar fi fost minunat dacă aș fi putut îngropa telefonul. Mă gândesc cum ar fi să sune! Dacă cineva ar suna!

Epsilon m-a sunat o singură dată. Asta a fost exact atunci când am cumpărat telefonul. M-a sunat de la cabina telefonică din fața blocului.

— Asta e o probă, tango eco… ăă… eco, probă de telefon, l-am auzit spunând, apoi a închis.

Ies pe coridor și mă așez pe podea lângă birou. În sertarele superioare sunt teancuri de cărți de telefon vechi. Dacă cineva m-ar întreba ce hobby am, i-aș spune că sunt colecționar. În sertarul cel mai de jos am albumul de fotografii, ale cărui coperte scârțâie când îl deschid. Majoritatea fotografiilor sunt dinainte ca eu să mă nasc.

Pentru Epsilon nu existam doar eu. Existau mama și tata, sora tatălui și unchiul meu și poate mulți alții, despre a căror existență nu mi-a vorbit nimeni, niciodată. Abia când am împlinit opt ani mi-a dezvăluit fata vecinilor că mama și tata sunt părinții mei biologici. Nu s-a putut abține și mi-a dezvăluit și cum au procedat ca să devină părinții mei.

După ce părinții mei au murit, am pierdut legătura cu unchiul Hans și mătușa Asta.

— Cred că a fost cel mai bine așa pentru toți, i-am spus lui Epsilon. Știu doar că Hans a murit câțiva ani mai târziu, pentru că avea o malformație congenitală, iar Asta, la o săptămână după înmormântare, fără vreo cauză anume.

Una dintre fotografii nu este lipită în album și-mi cade în poală. Este dinainte de a mă fi născut. În ea sunt mama și tata, Hans și Asta. E vară, și stau aliniați în fața unui cireș imens. Toți sunt îmbrăcați frumos și zâmbesc, inclusiv mama. Întotdeauna mi-a plăcut fotografia asta, chiar dacă nu sunt și eu în ea, și acum mă gândesc că la fel trebuie să te simți și după ce ai murit, ca atunci când încă nu te-ai născut, și nu e tocmai rău. Dar nici nu ar fi zăpadă pe copaci, mâini înghețate sub haine și nici portocale pe Dealul Portocalilor. Și asta face mare diferență, pentru că știu că după poza cu cireșul urmează alte fotografii în care sunt și eu. Dar când frunzăresc fotografiile cu mine din perioada în care eram copil, îmi dau seama că nu am fost fotografiată niciodată singură.

La finalul albumului am lipit câteva fotografii cu un câine de care aveam grijă. „Stig dând din coadă”, am scris eu cu o caligrafie de copil. În a doua

fotografie este tot Stig – „Stig se distrează cu un os”. Iar ultima este cu mine și Stig – „Stig este cel din stânga”.

Când să așez albumul la loc în sertar, dau peste punga de pâine în care țin dinți. O pungă mare și transparentă, plină cu dinți, amintire de la primul și singurul meu loc de muncă.

— Am o veste care te va bucura, mi-a spus Epsilon odată, pe vremea când eram proaspăt căsătoriți.

— Te pensionezi? l-am întrebat eu.

— Nu, abia ce-am început să lucrez! mi-a răspuns el.

Tocmai fusese angajat la Biroul Național de Statistică. Vestea era că îmi făcuse rost de muncă la șeful lui, pe post de femeie de serviciu. Nu era bine pentru mine să mai ies în lume puțin, să am contact cu oamenii?

— Dar mie nu-mi place să stau printre oameni. Mie îmi place să fiu doar cu tine, am răspuns eu.

— Da, asta am remarcat și eu, a zis Epsilon.

— Te poți simți măgulit, i-am zis.

Din păcate, el deja acceptase în numele meu, gândindu-se că nu va fi nimeni acasă atunci când voi face curățenie, așa că nu era cazul să mă îngrijorez. Mi-a zâmbit atât de mulțumit încât nu i-am mai subliniat eroarea de judecată din raționament! Uneori într-o căsnicie trebuie să fii mărinimos. Este vorba și de a dărui, nu doar de a lua.

După ce am terminat de curățat în casa șefului, nu m-am putut abține și am început să mă uit prin dulapuri și sertare. Primul lucru interesant pe care l-am găsit a fost ceva care semăna cu o cutie de trabucuri, dar când am deschis încuietoarea am fost foarte uimită să descopăr că e plină de dinți mai mulți decât am putut să număr – și chiar am încercat. Erau acolo dinți de lapte și măsele, unele cu plombe, altele fără plombe, dinți de aur și măsele de minte. Întotdeauna i-am invidiat pe oamenii cu mulți dinți, fiindcă niciodată n-am putut să merg la dentist. Aveam impresia că limba o să-mi stea în cale. Prin urmare, dinții au început să se încalece și să-mi cadă. Încă de când eram tânără am înțeles cât pot ei să reziste, și chiar și-n ziua de azi sunt îngrijorată pentru dantura mea când mănânc castraveți și văd urmele în zigzag lăsate de dinții mei. Invidia asta m-a determinat să iau colecția acasă. Am transferat colecția de dinți într-o pungă de pâine, știind că într-o zi le voi găsi o utilizare. Am pus punga în sertarul cel mai de jos al biroului, sub albumul foto, ca

Epsilon să nu-i găsească. El nu s-a arătat niciodată interesat de albumul cu fotografii.

— Trebuie să trăim în prezent, Mathea, spunea el.

Epsilon cumpărase o prăjitură de la cofetărie pentru a sărbători evenimentul, dar după câteva zile mi-am dat seama după chipul lui că s-a întâmplat ceva rău. M-am temut imediat că șeful descoperise furtul dinților, dar Epsilon nu mi-a spus nimic. Mi-a spus doar că șeful lui nu mai are nevoie de ajutor în casă.

— Și tocmai ce te-ai acomodat cu munca, Mathea, a adăugat el.

— Îmi pare foarte rău, l-am liniștit eu cât de bine am putut. Acum voi avea mai mult timp să stau cu tine.

— Dar eu sunt la serviciu, a spus Epsilon.

— Într-adevăr. Dar cu gândul vom fi împreună. Epsilon m-a mângâiat pe obraz. Sunt cea mai bună soție din lume, am adăugat eu.

Epsilon nu a băgat de seamă dezamăgirea mea. Nu că m-aș fi așteptat ca șeful lui să dea o petrecere de adio cu o temă exotică, însă mi-ar fi făcut plăcere să primesc mulțumiri pentru efortul depus.

Mă gândesc foarte bine dacă punga cu dinți ar trebui pusă în capsula timpului sau nu, pentru că este bine să conțină și ADN. Dar este adevărat că ar trebui să fie dinții mei. Chiar dacă unii dinți sunt ai mei, nu știu care anume. Și nici păr nu mi-a rămas prea mult. Dar asta nu mă deranjează în mod deosebit, pentru că unul din doi domnitori din Rusia a fost chel. Dar îmi permit să pun puțină piele moartă. Toată lumea are ADN unic, și e minunat acest gând că sunt unică. Dar îmi dau seama dintr-odată că fiecare chinez este la fel de unic ca mine.

Am mai petrecut încă o zi căutând lucruri pe care să le îngrop, și acum trebuie să aștept căderea nopții. Schimb canalul să-l văd pe Einar Lunde. Și-a tuns puțin barba, dar micul hamster de sub nas își duce liniștit traiul în continuare.

— Nu vrei să vezi Știrile zilei împreună cu mine? l-am întrebat pe Epsilon.

— Nu, citesc, a răspuns el răsfoind o ediție a anuarului de statistică. Aici am toate informațiile de care am nevoie.

— Dar poate s-a întâmplat ceva, i-am răspuns.

— Doar gândul ăsta că s-a întâmplat ceva...

— …Te face să-ți dea lacrimile, l-am completat eu.

Einar Lunde povestește despre oameni care mor, și pe parcursul emisiunii, până la știrile de noapte, tot moare câte cineva la fiecare jumătate de oră. Nu știu de ce suportă oamenii știrile astea. Ar trebui să protestăm.

Mănânc din nou, pur și simplu pentru că pot, și apoi mă întreb dacă ar fi cazul să las și un bilet scris de mână în capsula timpului. Sigur pot să scriu ceva despre mine fără să pară că este o carte de vizită, deși poate chiar asta și este. Tot ce-mi vine în cap să scriu este că mă numesc Mathea, și asta și scriu. Când citesc biletul, văd că am scris „Mă numesc Mathea și sunt singură”. Mă întreb dacă Epsilon știa asta. Ștampilez foaia cu degetul, pentru a lăsa urma de ADN, apoi strănut pe ea ca să pun punctul pe „i”.

„Mai puțin este mai mult”, spun în sinea mea înainte de a rosti totul din nou, puțin mai tare. După multă reflecție m-am decis în sfârșit ce anume să pun în capsula timpului și ce voi scrie pe bilet, dar nu sunt la fel de multe lucruri cum mă gândisem eu inițial. Stau la fereastra de la bucătărie și privesc afară. La toate ferestrele din blocul de vizavi este întuneric. Cu mare grijă, o să îngrop cufărul exact în mijlocul peluzei dintre blocuri, ca să-l pot găsi în cazul în care mă răzgândesc și vreau să-l dezgrop. Nu e exclus. Pe lângă asta, de la fereastra bucătăriei pot să urmăresc cutia. Stau și planific totul, închid ochii, simt căldura care se acumulează sub pleoape – ar fi mai simplu să mă îngrop pe mine în locul lădiței. Nu știu dacă merită să te îngropi sau dacă viața merită trăită; oricum, nu voi avea un răspuns înainte de a muri și, mai mult ca sigur, nici după.

Trebuie să port haine negre, care nu se disting în noapte. E numai bine, pentru că n-am decât două rochii – una neagră și rochia de mireasă de culoarea piersicii. O îmbrac pe cea neagră.

— Trebuie să-ți împletești un jerseu cu ceva colorat, mi-a spus Epsilon. Ești așa de pricepută la mânuirea andrelelor. Să nu înțelegi că ar fi ceva rău cu haina gri și cu rochia ta neagră. Ce zici despre vișiniul ăla pe care l-ai folosit la ultimele bentițe pentru mine?

Dar n-aș putea niciodată să port vișiniu. Era mai mult decât suficient să merg alături de Epsilon când purta bentița.

Avem o lopată în debara.

— E bine să ții o lopată în debara, a spus Epsilon. Va veni o zi în care îmi vei mulțumi pentru lopata asta, sunt sigur.

Am mai folosit eu o dată lopata aia, când a trebuit să îngrop un iepure, iar acum îi sunt recunoscătoare din nou lui Epsilon. Mă uit neliniștită pe vizor, ținând lopata într-o mână și lădița de lemn în cealaltă. Apoi mă furișez afară pe ușă și în jos pe scări. Când ajung jos mă izbește aerul rece și proaspăt. Inspir noaptea până în adâncul plămânilor, încercând să mă calmez – a trecut foarte mult timp de când am fost afară după știrile de seară. Mai exact, din ziua în care a fost răpită Therese.

Fotografia ei a fost pe prima pagină a ziarelor după ce a dispărut în timp ce se juca afară – pur și simplu o înghițise pământul. Într-un moment a fost acolo afară, lângă blocul în care locuia, iar în clipa următoare n-a mai fost. Îmi amintesc scrisoarea mamei ei, care îl implora pe răpitor să i-o dea înapoi pe Therese. Aproape că mi-am ieșit din minți din cauza asta. Sau să fi fost din cauza menopauzei?

Eram mereu vigilentă. Dacă cineva îmi cerea indicații de drum, fugeam cât mă țineau picioarele în direcția opusă. Odată treceam pe lângă o mașină pe strada noastră și am avut o presimțire sumbră când am văzut o singură mănușă de piele neagră pe bordul mașinii. Unde era cealaltă mănușă?

L-am convins pe Epsilon că ar trebui să ne luăm un iepure, dar nu i-am spus că doream un iepure pentru că nu mai suportam să stau singură în apartament. Oricum, nu m-ar fi înțeles.

— Îmi plac atât de tare animalele, i-am spus eu. Aproape la fel de tare ca lui Hitler.

Iepurele a început să vomite chiar din seara în care l-am primit. Nici măcar nu apucasem să-i dau un nume, abia dacă l-am mângâiat de câteva ori; nu putea fi din vina mea. Am stat toată noaptea să-l veghez. Când Epsilon s-a sculat, eu îl îngropasem deja, în lumina cenușie a dimineții.

— Unde l-ai îngropat? m-a întrebat el.

— Nu-ți spun, i-am răspuns laconic. Nu vreau să mergi și să-l dezgropi.

A urmat apoi un acvariu, dar, în ciuda prezenței peștilor, eram cuprinsă de spaimă ori de câte ori mă întorceam de la bibliotecă.

— Bună, Epsilon, ziceam cu voce tare când intram, astfel încât răpitorul din spatele draperiilor sau din spatele ușii de la dormitor să mă audă.

— Cum a fost astăzi la cursul de karate?

Apoi strigam:

— Epsilon, iarăși ai lăsat pistolul pe unde ai apucat!

Sentimentul de teamă s-a mai domolit cu timpul și bufeurile au dispărut fără să-mi dau seama. Dar pe micuța Therese nu am s-o uit niciodată.

Cu lopata pe umăr o iau spre mijlocul pajiștii. Sper din suflet că nu mă vede nimeni. În cel mai rău caz voi spune că am venit să adun gunoaiele de pe jos. Mă apuc de săpat. Brațele încep să mă doară și trebuie să mă opresc repede, dar cel puțin am săpat o groapă care este destul de mare să cuprindă lădița. „Mult noroc”, îmi spun în gând, și mă enervez că nu-mi vine în minte nicio rimă. Așez pământul și gazonul la loc peste lădiță. Norocul meu e că pajiștea este destul de neîngrijită, și nu cred că se va observa unde am săpat. Sper ca întunericul să nu mă înșele. Urc scările în viteză. Cu coada ochiului zăresc un bilet de la avizier. Habar n-aveam

că în hol există un avizier – mă străduiesc întotdeauna să nu ridic ochii din podea. Pe bilet scrie CURĂȚENIE COLECTIVĂ!!!. Un strigăt care mă face să mă dau un pas în spate: chiar era nevoie de așa un strigăt?! Nu îndrăznesc să citesc restul textului și mă grăbesc să urc scările.

Îmi scarpin mușcăturile până îmi dă sângele. Asta parcă rimează puțin. Poate că înțepăturile de țânțari m-au ținut trează toată noaptea, sau poate adrenalina stârnită de acțiunea de îngropare, ori poate lovitura pe care am primit-o din anunțul despre curățenia colectivă. Mă uit la vârful degetului meu însângerat. Minunat, mă gândesc, iată altă dovadă că sunt încă în viață, pe lângă geamul de la bucătărie care se aburește sub respirația mea atunci când îmi verific dinții în imaginea reflectată. Dar mă sperie puțin gândul că îmi place să văd sânge, așa că mă forțez să mă gândesc la altceva. Îmi șterg degetul cu un șervețel și mă uit spre peluza de afară. Nici nu-ți dai seama că cineva a săpat acolo dacă nu știi secretul meu, dar nu l-am divulgat nimănui, așa că pot să răsuflu ușurată. Lădița ar trebui să mă ajute, dar nu mă ajută deloc gândul că nimeni nu va afla despre ea înainte de a o dezgropa, iar atunci eu voi fi deja moartă și-ngropată.

După micul dejun mă decid să merg la magazin, deși nu am nevoie de absolut nimic. Jos, la intrare, privirea îmi cade pentru prima dată pe anunțul unei întâlniri de la centrul de bătrâni, dar mi se face rău și prefer să trec la biletul despre curățenia în cartier. Va fi muncă voluntară la sfârșit de săptămână, zice acolo, dar nu apuc să citesc mai departe, că se aude un zgomot la etaj, și fug repede afară.

N-am mai avut operațiuni colective de genul ăsta înainte, pentru că administratorul blocului făcea totul, dar acum e mort. Ciudat că nu au găsit pe altcineva în locul lui. Dar eu am o lopată, poate va fi nevoie și de o lopată. Ar trebui să mă asigur că nimeni nu dă cu grebla pe locul în care e îngropată lădița mea. Poate ar trebui să fac niște prăjituri: mi-ar crește popularitatea instantaneu printre locatari, aș fi aleasă drept locatarul anului, ziarul din Groruddalen va publica fotografii cu mine purtată de vecini pe brațe, pe peluza blocului. Întotdeauna m-a vrăjit gândul de a fi purtată pe sus de alții.

Trec prin pădurice, unde singurul lucru care îmi atrage atenția este o ciupercă albă – ciuperca mușchelor. Acest soi de ciupercă este otrăvitor. Dar în loc să mă simt dezamăgită, îmi spun mie însămi că nu trebuie să depind de alții ca să fiu fericită. Trebuie să-ți creezi singură fericirea, Mathea!

La magazin cumpăr ingrediente necesare pentru o duzină de chifle și bezele, plus trei borcane de dulceață. Stând la coadă la casă, îmi dau seama că e imposibil să îndes totul în plasa de cumpărături și va trebui să cer o pungă. Îmi amintesc că la știri au anunțat că foarte mulți suedezi lucrează în Norvegia mai nou, și nu știu cum se spune „pungă” în suedeză. Vânzătoarea pune două pungi pe banda rulantă fără să se

uite la mine sau să mă întrebe, și mă simt ușurată, rostind șoptit un „mulţumesc” care sună aproape ca un oftat.

Pungile și plasa mea de cumpărături atârnă greu în mâini, și asta îmi prinde bine, pentru că am mușchii amorţiți după operațiunea de aseară; dar îmi place senzația că sunt încordată – simt și eu că am făcut ceva. Senzația de amorţeală este preferata mea, după iubire. Uneori îmi amorțește limba puțin și, chiar dacă Epsilon mă săruta de obicei fără limbă, eu îl sărutam fără greș întotdeauna cu limba, pentru că astfel mă asiguram că o mai am acolo; doar e singurul mușchi din organism prins doar la un capăt. Asta e o certitudine asupra căreia nu-mi place să zăbovesc prea mult – îmi reamintește de toate lucrurile pe care le-am pierdut: de zmeiele pe care le-am înălțat în copilărie și a căror ață s-a rupt de fiecare dată, de câinele pe care tocmai îl plimbam când lesa mi-a scăpat din mână. Nu l-am mai revăzut niciodată pe Stig.

În ciuda senzației de amorţeală din mușchi, îi ajung repede din urmă pe cei care urcă dealul în fața mea. Citesc pe scurt mesajul de la avizier: „Sâmbăta viitoare se organizează întâlnirea locatarilor în vederea curăţeniei colective. Toți locatarii trebuie să participe!!!” Înghit în sec și citesc mai departe, cât de repede pot, să văd dacă scrie ceva mai sinistru, dar nu știu dacă poate să existe ceva mai rău decât ceea ce tocmai am citit. „Îi urăm un călduros bun-venit noului nostru administrator, Leif, și contăm pe el în recâștigarea titlului de cea mai plăcută comunitate din Groruddalen.” Oh, nu, mă gândesc eu, dar mă și entuziasmez, de data asta trebuie să merg și eu – nu vreau să risc să fiu exclusă. Dar când citesc și ultimul rând, văd că este trecută mențiunea că bătrânii și cei cu dizabilități fac excepție de la regulă. Mă simt ușurată, dar și dezamăgită.

Când ajung la etajul doi, June e în ușă și dă din cap dezaprobator. Parc-ar vrea să mă vadă pierzându-mi cumpătul. Intru în casă și mă apuc de prăjituri.

Am copt franzelușe și chifle, dar specialitatea mea sunt bezelele, iar Stein obișnuia să mănânce cantităţi industriale, până în ziua în care a murit. Am încercat să mă conving pe mine și să-l lămuresc pe Epsilon că s-a sinucis. „Părea deprimat pe vremea aia”, mi-am spus eu. În realitate, eu am fost cea care l-a ucis. El fusese surogatul unui copil pentru noi, fiindcă eu și Epsilon nu am putut să facem copii atunci când am încercat. La început am crezut că e din cauza paturilor suprapuse.

— După cum te știu, vrei să dormi deasupra, a spus Epsilon.

— Nu, am spus eu, deși de fapt voiam să spun „da”.

Atunci Epsilon s-a suit cu paşi ezitanţi în patul de sub tavan. Se alesese cu rău de înălţime după ce urcase o scară şi descoperise că e mult mai uşor să urci decât să cobori. Un posibil motiv ar fi că avem ochii mai aproape de mâini decât de picioare. Epsilon era cel mai grăitor exemplu în acest sens. În cele din urmă mi-am dat seama că trebuie să pun capăt acelei nebunii şi să îl las să coboare la mine. Dacă aş fi ştiut mai demult, aş fi fost scutită de multe griji. După ce îmi spusese fata din vecini că spermatozoizii înoată în tine şi te fecundează când te aştepţi mai puţin, mă hotărâsem să nu las să mi se întâmple şi mie una ca asta. Aşa am început eu să fac baia de seară cu toţi chiloţii pe mine, unul peste altul. Poate că eram atât de hotărâtă să nu rămân gravidă încât a fost prea dificil să mă răzgândesc, aşa că a fost mai uşor pentru mine şi pentru Epsilon să ne luăm un dalmaţian.

Am dezbătut îndelung dacă să-i punem numele Negru sau Alb.

— Dar de ce să nu alegem ceva mai puţin rasist? am sugerat eu. Doar suntem adulţi. Hai să-l numim King, după Martin Luther King, şi să dăm astfel un exemplu.

Prin urmare, i-am pus numele King. Toate bune şi frumoase, până când s-a mutat primul negru în Haugerud. În loc să-l miroasă, aşa cum făcea cu toţi ceilalţi oameni, King a înnebunit cu totul, lătra şi se arunca spre bietul bărbat ca să-l muşte. Iniţial am crezut că e un episod singular, dar pe urmă am descoperit că se comportă la fel ori de câte ori îl vede. Se pare că era un câine îngust la minte şi, în ciuda faptului că ne era drag, am găsit de cuviinţă să nu-l mai numim după Martin Luther King, aşa că l-am rebotezat, după unchiul lui Epsilon. I-am zis Stein – o ironie a sorţii, dacă te gândeşti la modul în care a murit.

Era începutul toamnei şi porniserăm într-o plimbare cu Stein, aşa cum ne era obiceiul. Aveam bezele în buzunar şi îi aruncam câte una pe drum, fiindcă era singurul mod în care-l puteam determina să nu se oprească locului. Ne-am dus până la marginea apei, pentru că lui Stein îi plăcea să privească valurile care spălau malul. Epsilon avea o bănuială că Stein e inteligent, pentru că adesea se aşeza lângă el, parcă zâmbind, atunci când vorbea despre statistică. În sfârşit, cineva care părea să preţuiască distribuţia normală. Lui Stein i se aşternea exact acelaşi zâmbet pe mutriţă atunci când privea lacul Lutvann.

— Multă matematică zace ascunsă într-un val, spunea Epsilon.

În ziua aia bătea puţin vântul, iar eu aruncam pietricele în apă, ca să-i dau puţin de gândit lui Einstein. Cum stăteam noi aşa, deodată ne-am trezit înconjuraţi de o întreagă clasă de copii, pentru că un câine acţionează ca un magnet asupra lor. Nu aveam cum să scăpăm de acolo.

— Ia uitați-vă la câinele ăla ce gras e, a strigat un băiat grăsun.

De obicei băieții grași sunt cei mai răi de gură.

— Nu știe să înoate? m-a întrebat altul.

Nu știam ce să-i răspund, pentru că Stein nu manifestase niciodată vreun interes pentru înot. Copiii au izbucnit în râs și mie mi-a sărit țandăra în numele lui Stein, așa că i-am șoptit la ureche: „Înoată Stein, înoată!" Dar el nu s-a urnit. Continua să-mi zâmbească. Evident că era nevoie de o bezea ca să-l determin să înoate. Mi-am băgat mâna în buzunar, am scotocit prin pungă și Stein a intrat imediat în alertă, dar punga era goală. Hai să vedem cât de deștept ești, de fapt, m-am gândit eu după ce am făcut trei pași în fugă și m-am prefăcut că arunc ceva în apă. Stein s-a aruncat înainte stropindu-i pe câțiva copii, ceea ce m-a bucurat, și apoi s-a apucat să înoate. De obicei, când aruncam o bezea nu era nevoit să meargă prea departe, pentru că aruncatul bezelelor e asemănător cu aruncatul unor bucăți de vată, dar poate că fusese indus în eroare de ritmul pașilor mei când aruncasem. A înotat zece, douăzeci de metri. M-am scărpinat în cap. Oare când avea să priceapă că nu există nicio bezea și că nu aruncasem decât aer? Am început să mă îngrijorez.

— Unde se duce? m-a întrebat o fetiță.

N-a trecut mult și nu se mai zărea decât capul alb cu negru cufundându-se și ridicându-se la suprafața apei. Așa a dispărut Stein.

— A dispărut, a zis grăsanul. Copiii se uitau când la mine, când la apă, dar eu nu știam ce să fac și m-am prefăcut că nu s-a întâmplat nimic.

După o vreme copiii ne-au întors spatele și au plecat, în timp ce eu nu mi-am luat privirea de la suprafața apei până ce a venit seara și soarele a apus. Apoi m-am dus acasă și i-am povestit lui Epsilon că Stein ne-a părăsit.

— Probabilitatea ca să se întâmple așa ceva trebuie să fie mai mică decât ε, unde ε este o probabilitate infimă, a estimat Epsilon atunci când i-am povestit și cum plecase.

Coc prăjituri și mă gândesc cum să apar la munca voluntară, pentru că, deși nu sunt invalidă, cu certitudine sunt în vârstă, așa că nimeni nu se

așteaptă să mă prezint. Și nimic nu poate fi mai rău decât să înșeli așteptările oamenilor.

O viață apăsătoare s-a scurs, mâna harnică s-a oprit, truda ta s-a încheiat, buna ta inimă s-a cufundat în somn.

Nu-mi place să stau tolănită pe spate noaptea, mă face să mă simt ca un cadavru, mai ales atunci când zac cu picioarele lipite și cu mâinile împreunate, așa cum stau mereu. Gândul că voi intra într-un sicriu este extrem de răscolitor, și acum stau pe burtă cu picioarele întoarse în sus – am șolduri flexibile.

Mai aţipesc uneori, și atunci mă trezește țârâitul telefonului. Nu îndrăznesc să răspund, dar Epsilon îmi spune că ar putea fi ceva important. Și pe urmă îmi dau seama că am visat.

A sosit și ziua muncii pentru comunitate, mai mulți vecini stau adunați pe capsula timpului și e destul de drăguță treaba asta, pentru că e ca și cum aș fi acolo, dar e limpede că nu e tot aia. Discută și râd. Ideea nu era că vor lucra? Eram convinsă că nu vor avea cine știe ce spor la lucru, dar e clar că unora le place munca silnică.

Chiflele sunt în bucătărie, lângă chiuvetă. Am scos și borcanele de dulceață, dar nu pot să cobor. Ce le-aș putea zice? Că am venit cu chifle și dulceață? Sună atât de jalnic. Aș putea găsi un petec de iarbă de la colțul blocului, de unde să culeg niște gunoaie. Munca asta ar fi mai mult decât suficientă pentru mine. Dar dacă m-ar descoperi cineva și nu m-ar recunoaște, ar zice că e cineva străin de la blocurile învecinate, care a venit cu scopul de a strica și de a răscoli straturile de flori, astfel încât cartierul vecin să pară un loc mai bun de locuit și să fie ales drept cea mai plăcută comunitate din Groruddalen pentru al doilea an la rând. Nu sunt prea mulți bătrâni la munca voluntară, iar unii dintre ei arată destul de firavi, mult mai firavi decât mine. Când mergi să culegi gunoaie nu e rău să fii cocoșat. Un om cu un singur picior dă cu săpăliga ici-colo, țopăie încolo și-ncoace, deși ar fi putut deja să fie acasă dac-ar fi spus „Îmi cer scuze, dar am un singur picior". Îmi doresc să fi avut un singur picior.

Dar singurul lucru neobișnuit cu care mă pot lăuda este că odată m-a fulgerat, dar nici ăsta nu e chiar un motiv de laudă, pentru că fulgerul a fost cel care m-a întâlnit, și nu invers. Apoi m-a văzut Epsilon, se pare că datorită unei forțe supranaturale pe care o deținea el. Că noi doi am ajuns să fim împreună e mai mult meritul lui decât al meu.

Eram însă foarte pricepută la sortatul cărților de joc. Le băteam – „statistic vorbind, corect este să amesteci cărțile de șapte ori", spunea Epsilon, „mai mult sau mai puțin" –, apoi le sortam extrem de repede pe cifre și pe culori. „Ești foarte pricepută la sortatul cărților", spunea Epsilon. Mă cuprindea un val de căldură la auzul vorbelor lui și mă prefăceam că-mi scapă cărțile pe jos, chiar dacă făceam asta cu bună-știință, astfel încât să pot să sortez cărțile încă o dată. În plus, eram bună la desfăcutul sulurilor noi de hârtie igienică, o făceam fără să distrug prima bucățică de hârtie.

— Epsilon, obișnuiam să strig eu atunci când știam că a venit vremea pentru a începe un sul nou de hârtie. Ai terminat la toaletă?

Apoi intram în baie și desfăceam sulul de hârtie perfect, fără să rup un fragment cât de mic din el. Rupeam pentru Epsilon șapte bucăți, cifra corectă din punct de vedere a statisticii, mai mult sau mai puțin.

Tot timpul în care Epsilon era la serviciu, eu stăteam singură acasă și nu făceam mare lucru. Nu aveam copii de care să mă îngrijesc și făceam curățenie doar superficial – niciodată cum trebuie. La intervale neregulate mă spălam pe ochi cu apa dintr-un păhărel de tărie, dar acum îmi dau seama că n-am făcut prea multe lucruri în viață, și nimic n-a fost important.

Mă uit la mama lui June și la ceilalți vecini care participă la întrunire și mi-aș dori să fiu ținută în arest la domiciliu. Ținută captivă în propria mea casă, ca Aung San Suu Kyi. Nu aș putea niciodată să ies pe ușă și tot ce aș vedea ar fi pereții, podeaua și tavanul propriului meu apartament, zi de zi, fără încetare. Nu aș putea face nimic în această privință, pentru că viața mea nu ar mai putea fi alta. Lumea de afară va dori să mă vadă liberă. Amnesty International ar organiza campanii, oameni din diverse țări le-ar scrie scrisori celor care mă țin pe mine captivă, ar merge la manifestații și ar striga sloganuri cu rimă: „Nu se mai poate, de-asta protestăm, pe Mathea s-o eliberăm." Accentul ar cădea mereu pe cuvintele care rimează. Visez cum aș fi eliberată cu o salvare. Dar asta nu se poate, așa că ar fi bine să găsesc altă scuză.

Cei de afară au scos cârnații. E foarte ciudat că, după atâția ani, cârnații sunt atât de populari. Îmi amintesc cum venise unchiul Hans din America cu un hot-dog într-o chiflă, de avertisment. Cât de prostesc ar fi din partea mea să cobor cu chiflele mele cu dulceață – ceva atât de demodat.

Văd un bărbat care trebuie să fie noul administrator, pentru că poartă un jerseu sport pe care scrie „Administratorul Leif", dar evident că se prea poate să fie doar un admirator al administratorului. Are un cârnat într-o mână și o fetiță foarte mică în cealaltă mână. Dacă scapă fetița, probabil n-o s-o mai găsească niciodată. Stă acolo și discută cu noii săi vecini, dar fetița îl trage de mânecă și-i atrage atenția. Cum își întoarce el privirea spre ea, ochii îi alunecă spre bloc și, pe nepusă masă, mă zărește pe mine la etajul trei. Trag repede draperiile. Mă simt exact ca atunci când m-a fulgerat. E exact ca atunci când am simțit că-mi dispar sprâncenele. Nu am curajul să mă mai arăt la fereastră. Dacă el e tot acolo și se uită dacă nu apar la fereastră și se întreabă dacă să mă invite jos la cârnați sau nu? Nu-mi amintesc nici cum se mănâncă, d-apoi cum se digeră diavolii ăia lungi. Și ce fac dacă sună la ușă? Pot foarte bine să nu deschid și să mă prefac că dorm. Dacă am noroc, va crede că am o ușoară indispoziție, și atunci când o să aud că a deschis ușa, o să-ncep să produc niște sforăituri răsunătoare. „Sigur s-a culcat", va spune Leif.

„S-o lăsăm să doarmă şi îi dăm mâine câte ceva din ce-a rămas de astăzi.”

Rămân în picioare acolo şi mă uit pe furiş printre draperie şi tocul ferestrei până seara târziu. Nimeni nu vine să încerce să-mi deschidă uşa. Pajiştea se goleşte de vecini în acelaşi ritm în care se goleşte de chifle masa de lucru din bucătărie. Când întunericul cuprinde totul, ambele locuri sunt goale. Iau o înghiţitură din ultima chiflă. În sfârşit, mă gândesc, studiind urmele muşcăturilor mele.[9]

9 Laureată a Premiului Nobel pentru pace în anul 1991. A militat pentru drepturile omului și pentru pace în Birmania, motiv pentru care a fost ținută în arest la domiciliu timp de mai mulți ani.

Citesc un articol în ziar despre un doctor care spunea ce-l tăia pe el capul, și-ntr-o afirmație a menționat memento mori, care înseamnă „amintește-ți că vei muri”. Și tocmai de boala asta sufăr eu. Mă întreb dacă se poate vindeca. În acest caz, ar trebui să merg la doctor, și asta nu pot să fac. Am mai fost eu pe-acolo.

Epsilon și cu mine eram afară la plimbarea noastră de duminică. Eu eram obosită și de amețită de cap, iar vorbăria lui nu se mai sfârșea odată.

— Taci, m-am grăbit eu să-i spun înainte ca nodul din gât să-mi devină prea mare. Epsilon m-a privit.

— Am crezut doar că am auzit un cuc, am zis.

Epsilon a ciulit urechile, dar după câteva secunde de liniște atât de mult visate, și-a reluat firul de unde rămăsese. Până la urmă nu am mai fost în stare să mă abțin și mi-am tras mâna dintr-a lui. Cât mai departe de tine, tipic pentru mine, m-am gândit. Avea și rimă. Apoi am coborât cât am putut de repede în jos pe deal. Epsilon era tot în vârful dealului, povestindu-mi în continuare despre cât de multe dificultăți fusese nevoită să înfrunte mama lui June. Picioarele îmi urmau întru totul corpul. Cu toate astea, ceva mă înfrâna, și nu știam ce este. Dar știam deja ce-o să spună Epsilon: „Este pură știință ce ți-am povestit eu despre femei și căzături, Mathea? Este o banalitate pentru orice persoană cu rațiune…” La gândul ăsta am început să alerg și mai repede, fără niciun fel de rațiune. Asta este senzația pe care o ai atunci când alergi cât de repede poți, mi-a trecut prin minte exact în momentul în care fața mi s-a izbit de pietriș.

Deslușeam sunetul făcut de sirena unei ambulanțe, dar se îndepărta, nu venea către mine. Îl auzeam pe Epsilon venind tot mai aproape și mai aproape de mine; nu mai aveam nevoie de nicio ambulanță dacă-l aveam pe el.

— Matheamathea, s-a jeluit el, piciorul tău stă perpendicular pe trup, trebuie să cerem o ambulanță.

— Nu, nu e nevoie, am răspuns eu privind în sus. Nu trebuie să facem niciun deranj.

— Oricum trebuie să te vadă medicul de gardă și să așeze șodul la loc, a spus Epsilon.

— Nu, nu. Este în regulă, i-am spus zâmbind, ca să-l liniștesc. Dar în momentul ăla mi-a căzut un dinte.

— Nu cred că ești în regulă. Sun după un taxi.

La medicul de gardă am încercat să intru singură, pe picioarele mele, fiindcă nu voiam să fiu o pacoste, dar o asistentă m-a forțat să mă întind pe o targă.

— Tu urmezi. Trebuie să fie extrem de dureros, a spus ea.

— Nu, nu. Abia dacă simt ceva, i-am răspuns. Nu vă gândiți la asta.

— Pe cuvânt dacă te înțeleg uneori! a spus Epsilon.

Sala de așteptare de la camera de gardă era plină-ochi, și toți se holbau la mine. Poate că i-am deranjat puțin pentru că am sărit peste rând, dar apoi ușa s-a deschis și cu toții s-au uitat într-acolo pentru a face o estimare a rănilor următorului pacient. A intrat un bătrân care părea atât de trist, încât lui Epsilon a început să-i tremure buza de jos.

— Cu ce vă putem ajuta? l-a întrebat asistenta de la birou.

— Trebuie să vorbesc cu doctorul, a răspuns bărbatul cu o voce atât de stinsă, încât toată sala de așteptare a fost nevoită să se aplece în față ca să-i înțeleagă vorbele.

— Trebuie să vorbesc cu doctorul, pentru că miroase foarte dulce în afara casei mele și mi-este teamă să nu cumva să fie un drogat care se ocupă de așa ceva. Așa am auzit eu, că drogurile au un miros dulceag.

— Dar sunteți rănit undeva anume? l-a întrebat asistenta.

— Nu, nu, n-am nimic, a răspuns bărbatul cu vocea tremurândă. Dar trebuie să vorbesc cu doctorul.

Nici asistenta, nici cei din sala de așteptare nu pricepeau de ce trebuia el să vorbească el neapărat cu doctorul. Nici eu și nici Epsilon nu am priceput pe moment, dar acum înțeleg.

Mult timp după episodul coborârii mele de pe deal, Epsilon a fost nevoit să se îngrijească de toate treburile casei, în timp ce eu trebuia doar să țin șoldul drept perfect nemișcat. Epsilon mergea la cumpărături și făcea mâncare, iar eu zăceam în pat împreună cu perna mea decorativă. Foarte repede am priceput că sunt datoare să dau ceva în schimb, și atunci m-am înscris la un curs de limba germană prin corespondență. Credeam că amândoi vom avea de câștigat de pe urma lui.

— Komm mal her, Leibling[10], spuneam eu când Epsilon își dădea jos bentița și o așeza în cuierul din hol. Dar el nu înțelegea ce-i spun, pentru că se apuca imediat de aspirat prin casă.

— Ich will mit Ihren nicht Schindluder treiben[11], ziceam eu liniștită, asurzită de zgomotul aspiratorului.

Este seară, urmăresc Revista zilei și mănânc castraveți. Einar Lunde vorbește cu meteorologul de stat, care povestește cum se apropie furtuna Leif. Ne mai informează că următoarea furtună va purta un nume de femeie care începe cu M. Întrezăresc pe dată probabilitatea de a-mi vedea numele pe harta meteorologică. Atunci eu și administratorul de bloc Leif vom avea ceva în comun. O să putem vorbi despre asta când ne întâlnim și am putea să ne luăm la întrecere, să vedem care dintre noi a avut mai mulți metri pe secundă.

Prognoza meteo a luat sfârșit, meteorologul de serviciu îmi urează o seară frumoasă și eu îi mulțumesc, mestecând mai departe la castravete. De ce fac asta? Pentru că Descartes spunea „gândesc, deci exist". Dar deodată, spre marea mea spaimă, îmi cade singurul incisiv pe care-l mai am, asta după ce azi-noapte mi-a căzut o aluniță. Am găsit-o azi-dimineață pe cearșaf când m-am trezit. Rămâne tot mai puțin și mai puțin din mine. Oare când se va sfârși totul?

Dintele meu este înfipt strașnic în castravete. Cu gust de sânge în gură, mă uit perplexă la el. Seamănă cu o armă cu care ucizi o focă. Smulg dintele de acolo și încerc să-l îndes la locul din care a căzut, dar nu se mai potrivește. De parcă ar fi prins gustul marelui oraș și nu mai vrea să se mai întoarcă în satul natal. Cică: „Acum locul ăsta e prea mic pentru mine."

Niciunul dintre dinții din punga de pâine nu se potrivește. Cu rădăcină sau fără, îi încerc pe toți, din ce în ce mai disperată.

— Asta e rădăcina pătrată a lui minus unu, a zis Epsilon. Nu există nicio soluție.

10 „Vino-ncoace, iubitule!" (germ. în original).

11 Aprox. „Nu vreau să vă fac necazuri" (germ. în original).

Epsilon și-a luat geanta și a ieșit pe ușă. L-am întrebat de ce pleacă, dar nu mi-a răspuns.

— Să nu te mai întreb?

— Nu, încetează să mai aștepți, Mathea, a răspuns el.

Am vrut atunci să sun la Biroul National de Statistică, să le spun: „A depășit de mult vârsta de pensionare.” Dar nu am reușit să mă adun să fac asta.

Stau și ascult tonul telefonului, pentru că-mi amintește de un psalm pe care l-am învățat în clasele primare. Deodată cineva sună la ușă. Primul gând care îmi vine în minte este Epsilon, dar știu clar că nu poate fi el. Stau perfect nemișcată. Mai sună o dată. Pun telefonul deoparte și mă uit pe vizor. Nu e Epsilon, este June.

— Știu că ești acolo, îl aud spunând.

Mă întreb de unde și-o fi dat seama.

— Ți-am văzut ochiul în vizor, spune el.

— Așijderi, șoptesc eu.

Într-adevăr, m-am întrebat de multe ori dacă se vede din afară când te uiți pe vizor din casă, pentru că eu îmi imaginez că vecinii mă urmăresc ori de câte ori plec sau vin. „Trebuie să fim puțin cu ochii pe bătrâna de la trei, frate, ca să nu zacă mult acolo după ce moare; o să scadă valoarea tuturor apartamentelor din scara asta dacă mirosul pătrunde în pereți.” Am încercat să văd și eu pupile de partea cealaltă a vizoarelor când treceam pe lângă ușă, dar nu am reușit niciodată să mă conving pe deplin. La propria mea ușă îmi era imposibil să-mi dau seama, deși am încercat.

— Nu te-ai putut hotărî să deschizi? mă întreabă June când, într-un final, îi deschid.

— Ba da, zic eu, dar vorbeam la telefon.

— Mda, spune el pe un ton neîncrezător. Pot să împrumut două cuburi de zahăr?

Fără să mai aştepte răspunsul meu, îmi vâră în faţă o cană pe care scrie Oslo Kommune. Iau cana şi mă duc la bucătărie. Din fericire mi-a mai rămas zahăr după coptul prăjiturilor pentru ziua de curăţenie generală, altfel ar fi trebuit să alerg la magazin să cumpăr, pentru că ar fi fost prea dureros pentru mine să spun că nu am zahăr – toată lumea are zahăr. Umplu cana şi, când ies de la bucătărie, mă sperii îngrozitor pentru că el a intrat deja în camera de zi. Stă un bărbat pe covorul nostru! Habar n-am ce să zic şi ce să fac, dar după ce stau puţin în cumpănă, merg pe varianta „Te rog, poftește înăuntru”, şi-i întind cana. O ia fără să zică nimic. Mă aştept totuşi să spună „Mulţumesc” şi să plece, dar în loc de asta, mă întrebă dacă nu am probleme cu igrasia din pereţi.

— Noi n-am avut niciodată probleme cu umezeala, continuă el. Dar nu se ştie niciodată. Nici în baie nu e umezeală?

Acum se uită la mine şi clar se aşteaptă să-i răspund.

— Se întâmplă când fac duş, răspund. Dar de obicei stropesc doar puţin cu apă la subsuori.

Îmi vine extrem de uşor să vorbesc, mai mult ca sigur pentru că mă simt superioară intelectual.

Se uită la mine, dar nu pare să priceapă spusele mele. Apoi îşi mută atenţia spre pereţii din camera de zi. Bate uşor cu degetele, îşi plimbă mâna peste tapet de la un capăt la altul. Nu-i ia mult şi se suie pe taburetul de la bufet, scoate rapid o rolă de bandă izolatoare albă din buzunarul de la spate, şi dă-i şi pune bandă izolatoare pe şipca de sub tavan. La fiecare metru şi jumătate se dă jos şi mută scaunul şi lucrează aşa până termină în toată camera. Dă jos tablourile de pe perete, le sprijină de măsuţa pentru cafea şi scoate o pensulă pentru vopsit. Trebuie să acopere urmele dinţilor de furculiţă. Apoi rupe mocheta şi pune parchet. Aruncă scaunul lui Epsilon şi televizorul meu în containerul închiriat de el. Containerul stă întotdeauna în faţa blocului şi, ori de câte ori un vecin are de aruncat vreo perdea de bambus stricată sau vreo canapea zdrenţuită, îi spune să-şi închirieze propriul container. Curând nu mai rămâne niciun milimetru din viaţa mea şi a lui Epsilon. Totul este plin de June, de lucrurile lui, de mirosul lui şi de prietenii lui, cărora le povestește cât de urât arată totul aici şi cum vine maică-sa la ora cinci în fiecare zi, chiar şi duminica, să îi aducă mâncare şi să-i spele rufele, de fiecare dată când e liber la spălătorie.

Se opreşte şi măsoară camera de zi.

— Dacă s-ar demola peretele dintre apartamente, ăsta ar fi cel mai regesc apartament din Haugerud, spune el cu un nechezat.

Nechez și eu drept răspuns, fiindcă nu vreau să fie dureros pentru el. Când ești așa de bătrân ca mine, ar trebui deja să știi că nu e cazul să râzi cu idioții doar ca să fii politicos, dar eu nu știu ce altceva să fac – am fost aruncată în lume acum o sută de ani și m-am născut abia mai an. Asta a cam rimat.

June se întoarce și dispare pe ușă fără să salute sau să mulțumească, cu capul plin doar de soluții pentru amenajare.

Mă uit la televizor fără să văd de fapt vreo imagine, pentru că mă gândesc doar la mâna lui care pipăia tapetul și la picioarele lui pe covor și la nechezat, la nechezat, dar apoi începe Revista zilei și Einar Lunde poate să-mi spună câteva cuvinte care să mă liniștească. E plăcut să știi că totul ar fi putut fi mult mai rău: de exemplu, aș fi putut fi aruncată în aer de o bombă; d-apoi nu sunt decât o babă cu incontinență, și asta doar atunci când râd, ceea ce am cam uitat cum se face. Dar în loc de Einar Lunde, în seara asta prezentatorul știrilor este Jon Gelius. Mare supărare. Mă gândesc că a fost concediat. Sper în continuare să primesc niște încurajări, dar ăsta povestește despre prima zi de caniculă în China. Arată fotografii de pe o plajă cu sute de mii de chinezi, atât de îngrămădiți, că doar jumătate dintre ei se pot întinde pe nisip. S-ar părea că e vorba de o zi însorită într-un sens dublu, pentru că ochii lui Jon Gelius zâmbesc strengărește. Mă cuprinde senzația că fiecare dintre noi este absolut neînsemnat în marele întreg; eu însămi aș fi putut fi un chinez la plajă. De fapt, cu toții suntem chinezi. Sau social-democrați?! Cred că am citit undeva că acum trăiesc mai mulți oameni pe pământ decât numărul de oameni care au murit în toate timpurile. Mă gândesc la ce va fi atunci când vor fi mai mulți morți decât vii, când balanța se va inversa. Ar fi frumos ca eu să contez. După cum merg lucrurile în zilele noastre, ai mai multe de câștigat dacă ești mort decât dacă ești viu, și am fost mereu de părere că multora li se acordă mai multă atenție după ce au murit decât înainte. În ce mă privește, s-ar părea că treaba asta n-o să schimbe nimic.

Îmi amintesc cum toată atenția lui Epsilon a fost acaparată odată de o doamnă îmbrăcată în costum mulat și strălucitor. Doamna atârna de câteva sfori legate de tavan. Habar n-am cum de mă convinsese pe mine să merg cu el la circ. Probabil că eram beată. Femeia se cățăra și se rotea în sus și în jos. Nu semăna deloc cu ce puteam eu să fac la o bară pentru gimnastică. Urechea lui Epsilon era înclinată către mine și-i venea ușor să audă tot ceea ce-i spuneam.

— Recunoști duhoarea asta? i-am șoptit eu.

— E de la animale, mi-a șoptit Epsilon drept răspuns.

Dar eu am continuat să o privesc pe femeia în costumul mulat și să mă gândesc la ale mele. Ea s-a tot învârtit, și m-am gândit că n-ar putea să fie mai plictisitoare. Dar a devenit mai plictisitoare. La final, a făcut niște piruete ceva mai rapide și a aterizat. Am oftat, din politețe.

Ziua asta nu dă semne să se îmbunătățească. A fost o zi mizerabilă, Mathea, n-ai decât să te bucuri că nu ți-au mai rămas multe, îmi spun în gând. Timpul ți s-a scurs cu răbdare, în pace te-ai dus la culcare. Dar apoi îmi amintesc brusc că am ton la telefon. De ce trebuie să fiu așa de optimistă din fire? De ce nu pot să mă întind și să mor odată?

„Probabilitatea de a fi lovit de fulger de două ori, în același loc trebuie să fie mai mică decât ε, unde ε este ceva infinitezimal.” Ăsta a fost primul lucru pe care mi l-a spus Epsilon. „Este incredibil.” El nu știa cât de incredibil e lucrul ăsta de fapt, pentru că eu niciodată nu am fost nimerită de nimic: gura sticlei niciodată nu a rămas întoarsă spre mine, copiii cu care mă jucam de-a v-ați ascunselea nu mă găseau niciodată și niciodată nu găseam migdala din budinca de orez pe care o mâncam în Ajunul Crăciunului, așa că nu mă alegeam nici cu cadou. Dar era aproape strigător la cer că întotdeauna o găseau mama sau tata. De-a dreptul suspect.

Era o zi cu cer fără nori, stăteam singură într-un colț din curtea școlii și încercam să-mi fac de lucru cu număratul pietricelelor răsfirate pe jos. E o falsă impresie că doar pentru că te ocupi de ceva nu mai ești singur. Dar și mai important este că nimeni nu crede că ești însingurat. Cât timp am stat eu acolo, s-a înnorat, cerurile s-au deschis și un fulger m-a lovit de două ori în frunte. Am căzut pe spate și privirea mi s-a întunecat, iar lucrurile păreau că se îndepărtează de mine. Auzeam sirena ambulanței și știam că vine să mă ia.

— Cât timp așteptăm aici, mi-a spus vocea unui bărbat al cărui chip nu-l deslușeam, te rog să desenezi o diagramă a vieții tale. Poftim o cariocă roșie.

Am luat carioca și am tras o linie de la o ureche la cealaltă, peste față, apoi am arătat către vârful nasului și am zis:

— Aici mă aflu eu acum.

Apoi urechile mi s-au umplut de țipete și, când am deschis ochii am văzut că toată școala era în jurul meu, mirosea a ars iar directorul era și el prezent.

— Cred că s-a lovit la nas, pentru că-și arată nasul cu degetul, a spus el.

Doi bărbați în halat alb au apărut în ochii mei, m-au așezat pe o targă și m-au ridicat cu grijă, ca pe cineva iubit, după care m-au dus în ambulanță. Am plecat de-acolo în urletele sirenei. Nici dacă s-ar fi cântat Simfonia Destinului n-ar fi putut fi mai frumos.

La spital, cu toții au fost foarte grijulii și drăguți cu mine: asistentele se uitau cu compasiune la mine și m-au asigurat că nu va trece mult până când sprâncenele îmi vor crește la loc. Ceilalți pacienți erau de asemenea așa de amabili, încât părea că toți le poartă un respect

deosebit celor care sunt loviți de fulger, de parcă ar fi oameni aleși de Dumnezeu. Aproape ca Moise.

— Ai fost foarte norocoasă, mi-a spus medicul, făcându-mă să mă simt mai bine.

Singura dată când m-au podidit lacrimile a fost aceea în care m-am privit în oglindă, înainte să mă externez.

Toată vremea cât stătusem în spital mă tot gândisem la ce le voi spune elevilor care urma să mă ia cu asalt odată întoarsă la școală. Aș fi putut spune: „Niciodată nu am simțit ceva mai dureros. Medicii spun că este o minune că am scăpat cu viață." Iar ei, răsuflând ușurați, i-ar fi mulțumit Domnului că sunt încă în viață. În fața oglinzii încercasem, într-un mod care să pară cât mai firesc, să ascund cu mâinile sprâncenele arse. Am încercat cu degetul arătător pus deasupra fiecărei sprâncene, ca într-un limbaj al semnelor, unde, m-am gândit eu, ăsta era semnul pentru taur. Sau mă prefăceam că-mi apăr ochii de lumina soarelui. „Am devenit atât de populară încât este chiar obositor", le-aș fi putut spune părinților, care nu și-ar mai fi încăput în piele de mândrie.

Dar atunci când m-am întors la școală, sentimentul plăcut de a fi ca Moise dispăruse, toți vorbeau doar despre întoarcerea prințesei de la Londra. În prima oră, ca de obicei, profesorul a uitat să mă strige când a citit catalogul. Dar în loc să-mi spun în gând „Mathea, da" cum făcusem până atunci, am ridicat mâna.

— Mă scuzați, domnule profesor, am spus cu voce tare, m-am întors la școală.

Mai mult ca sigur că fulgerul îmi dăduse o doză sănătoasă de încredere în mine. Profesorul și-a ridicat privirea din catalogul care stătea deschis în fața lui, pe catedră. Ceilalți elevi s-au întors și s-au holbat la mine, în ultima bancă unde stăteam. Mi-am dus mâna la sprâncene pârjolite ca și cum așa m-aș fi putut apăra de toată atenția care mi se dădea. Profesorul a stat mult pe gânduri până și-a amintit de mine, apoi a spus deodată:

— Ah, am crezut că....

Dar nu și-a mai continuat propoziția, elevii s-au întors din nou spre tablă și în pauză eram iarăși singură la numărat de pietre.

Numărasem până la o sută șaptezeci și șapte când am observat că din partea opusă a curții școlii se îndreaptă spre mine o pereche de urechi clăpăuge. Era băiatul căruia îi puseseră porecla Trofeul Minune. Era

într-o clasă paralelă cu a mea și știam că se îndreaptă spre mine pentru că sunt singură pe o rază de douăzeci de metri, așa cum fusesem mereu singură pe o rază de douăzeci de metri. Băiatul mărunțel s-a apropiat de mine cu pași hotărâți, de parcă s-ar fi temut ca nu cumva să-i piară curajul dacă ezită. M-am emoționat așa de tare, că am început să număr pietrele în mare viteză și m-am străduit să par surprinsă atunci când s-a postat lângă mine și și-a dres glasul, ca și cum ar fi fost pe punctul de a ține un discurs.

— Probabilitatea de a fi lovit de fulger de două ori, în același loc, trebuie să fie mai mică decât ε, unde ε este ceva infinitezimal, a zis el cu o expresie solemnă pe chip.

Nu știam ce să-i răspund, așa că la început nu i-am spus nimic, dar brusc mi-am amintit de sprâncene și m-am grăbit să fac semnul pentru taur, mugind, pentru ca gestul meu să pară cât mai natural. Avea ochi inocenți și eram sigură că nu e genul ăla care rupe picioarele insectelor și taie râmele în două ca să vadă cu propriii ochi cum se transformă în două.

— M-am gândit tot timpul cum îți merge, și mă simt ușurat să te văd din nou pusă pe picioare, mi-a spus el. Și știi tu, cred că te prinde bine și când nu ai sprâncene, pentru că așa chipul tău pare mai deschis.

Inițial m-am jenat, dar pe urmă mi-am dat seama că e prima dată când cineva minte pentru ca eu să mă simt mai bine.

— Mulțumesc, i-am răspuns eu, luându-mi mâinile de la sprâncene. Și eu cred că îți stă bine cu urechile așa de clăpăuge.

— Mda, mi-a răspuns el, nu e tocmai rău să le ai așa, doar că se răcesc foarte repede.

— Da, asta e mare păcat.

— În orice caz, a continuat el, dacă nu ai nimic împotrivă și dacă nu este prea traumatizant pentru tine, mi-ar face plăcere să aflu mai multe despre cum e când ești trăsnit. Și-atunci îți pot arăta și eu niște calcule făcute de mine, ca să-ți demonstrez că e absolut incredibil.

— Cu mare plăcere, am acceptat eu invitația zâmbind.

Mi-a zâmbit și el înainte de a-mi întoarce spatele și de a pleca. A mai făcut câțiva pași și s-a întors timid către mine:

— Știi, Mathea, sunt trei sute patruzeci și cinci de pietre aici, dacă le incluzi și pe cele mici și pe cele mari. Le-am numărat eu ieri.

Imediat după ce am terminat școala, Epsilon s-a angajat și ne-am căsătorit. De-atunci am fost doar Epsilon și cu mine.

— Evrika! am exclamat eu când am citit în ziar despre terapia expunerii. E clar că de asta am nevoie.

Anne Norunn (37 de ani) este îngrozită de bacterii și intră în panică de fiecare dată când soțul ei, Kent (35 de ani), strănută. Anne Norunn cheltuiește o avere pe săpunuri și soluții pentru spălat și ia foarte serios în calcul divorțul, pentru că soțul ei, Kent, este o bombă umblătoare cu mizerii; ar prefera să-și ia un purificator de aer. Psihologul îi spune: „Ai nevoie de terapie prin expunere. Trebuie să te expui treptat la din ce în ce mai multe bacterii, astfel încât să poți să-l atingi pe Kent din nou." „Nu cred că pot face așa ceva", ripostează Anne Norunn. „Ba da, este posibil", spune psihologul.

Trebuie să mă expun morții din ce în ce mai tare – evident, fără să merg prea departe –, pentru că-mi dau și eu seama că lucrurile sunt într-un echilibru fragil. Dar până la urmă o să pot trăi cu gândul că voi muri. În ceea ce mă privește, pot să spun că acest lucru poate surveni în două moduri, așa că fac o listă:

1. Pot să vizitez cimitire, să merg la înmormântări, pot să fac planul pentru propria înmormântare. Atunci când i-am povestit lui Epsilon ce cântec vreau la înmormântarea mea, am chicotit, pentru că eu n-aveam să mor. Am încetat să mai chicotesc atunci când a scos un creion și și-a notat melodia în almanahul lui.

Trebuie să fie groaznic să faci planul pentru propria înmormântare. Poate că este mai ușor să o planifici pe-a altora.

2. Pot să încep să trăiesc periculos. Pot să traversez strada fără să mă asigur în stânga și apoi în dreapta și apoi din nou în stânga.

Ultima variantă care-mi vine în minte este să „uit" să opresc plita, și mă hotărăsc să încep cu asta. La știri arată des case și apartamente care sunt mistuite de flăcări până la temelie, și de regulă bătrânii sunt cei care uită să oprească plita, dar tresar la gândul că s-ar putea ca și ei să fi „uitat" doar să oprească plita.

Dau plita la maxim, mă așez pe scaunul din bucătărie și aștept. Aștept mult și bine, dar frica de moarte nu se diminuează, mi se face doar foarte cald. E cald și umed în tot apartamentul. M-am săturat de covor verde și tapet maro, vreau afară, vreau să trăiesc, vreau să merg la coafor, dar nu pot să merg la coafor pentru că am mai fost acolo înainte de căsătorie și de fiecare dată când coafeza trecea pieptenele prin părul meu, mă înțepa în urechi. Mă ghemuiam toată și-mi spuneam: „Nu mai vreau!" Dar trebuie să ies afară, afară, afară și mă ridic de pe scaun, ies

pe uşă fără să mă mai uit pe vizor, lua-l-ar dracu' de vizor, cobor scările doar în papuci de casă, mă năpustesc asupra uşii grele de la intrare, traversez aleea şi mă întind pe iarbă.

Apoi mă întorc.

În scară nu e nimeni. Încă nu a fost dat jos anunţul cu munca pentru comunitate, şi nici bileţelul despre întâlnirea de la casa de bătrâni. Iarăşi mi se face rău. Acum mai sunt şi alte bileţele. „A dispărut Bodil", scrie pe unul dintre ele. Bodil este un porcuşor de Guineea, după cum se vede într-o poză din vremuri mai fericite. Avizierul este un lucru căruia vecinii mei îi acordă atenţie, se pare. Poate ar trebui să pun şi eu acolo o fotografie de-a mea şi să scriu că sunt căutată. „Dacă cineva a văzut-o pe această bătrână, sunaţi-o pe Mathea Martinsen. Se oferă recompensă!" Iniţial m-am gândit la asta doar ca să mă amuz, dar treptat îmi dau seama că este un gând căruia ar trebui să-i acord foarte multă seriozitate. Şi-l analizez cu atenţie. Dar apoi observ din nou fotografia lui Bodil şi îmi dau seama că n-am nicio şansă: ochii lui maliţioşi mă vor eclipsa în totalitate.

Când să plec de-acolo, privirile îmi cad pe un anunţ negru cu scris auriu, sus de tot pe panou. Scrie „Anunţ către locatari". June îşi va sărbători ziua de naştere. „O să fie petrecere", ne avertizează el.

A venit şi ziua de sâmbătă, iar eu sunt în continuare supărată că June va primi oaspeţi. Epsilon şi cu mine am avut o singură dată pe cineva în vizită – pe un văr pe care niciunul dintre noi nu ştia că-l avem. Într-o zi ne-a sunat şi a întrebat dacă poate să treacă pe la noi.

— Bineînţeles că poţi să vii, i-a răspuns Epsilon. Abia aşteptăm să vii.

Am curăţat tot, de la tavan până la podele, am făcut bezele şi chifle şi apoi m-am tuns. Am lipit bandă adezivă peste breton şi pe părţile laterale, apoi am tăiat părul urmând marginea benzii.

— Va fi mult prea drept, mi-a spus atunci Epsilon.

— Niciodată nu poate fi prea drept, i-am replicat eu.

Ne temeam că n-o să avem ce discuta cu vărul nostru, aşadar am zăcut pe sofa jumate de zi, aşteptându-l şi încercând să găsim subiecte de conversaţie. Nici la toaletă nu am îndrăznit să merg, de teamă să nu

apară din senin. Aș fi părut o retardată dacă aș fi stat acolo în timp ce primeam musafiri.

— Cel mai bine ar fi să deschidem împreună, mi-a spus Epsilon, ca să vedem pe care dintre noi îl va recunoaște.

— Dacă ne recunoaște pe amândoi, în orice caz putem fi fericiți că nu putem avea copii, i-am răspuns eu.

Epsilon a tăcut și a făcut o față lungă.

— Dacă totuși se întâmplă să avem un băiat, aș vrea să-i punem numele Aksel, a spus el.

— Care aduce cu „accelerație", am completat eu. Și-atunci nu ne-am mai bate capul dacă ar fi mai încet.

Când cineva a sunat la ușă, am sărit amândoi în picioare, iar eu am spus că nu mai rezist.

— Trebuie să merg la baie.

— Chiar acum? m-a întrebat Epsilon. Care este probabilitatea să trebuiască să mergi chiar acum?

În baie am descoperit parfumul pe care-l primisem cadou de ziua mea de la Epsilon. Nu-l mai folosisem înainte și mă temeam ca nu cumva să atragă atenția și să par o femeie ușoară, dar mi-am luat inima-n dinți și am pulverizat parfum pe corp în punctele în care se simte pulsul. Știam care sunt, din revistele săptămânale: în spatele genunchilor, în zona inghinală, pe încheieturile mâinilor, pe gât și-n spatele urechilor. Am ieșit de la toaletă și m-am așezat pe sofa lângă Epsilon și musafirul nostru.

— Te-ai dat cumva cu parfum, a întrebat Epsilon tușind ușor.

M-am înroșit toată, atât de rușine mi-a fost.

— Nu, nu m-am dat. Tu te-ai dat?

Nu am reușit să dibuim al cui văr era de fapt. După o săptămână – nu am vrut să sunăm mai devreme ca să nu părem disperați – l-am sunat și l-am întrebat dacă nu vrea să mai treacă pe la noi. A refuzat.

— A spus și de ce? l-am întrebat eu pe Epsilon.

— Nu, a răspuns simplu Epsilon, dar sigur n-are de-a face cu noi.

De la fereastra din bucătărie văd oameni îmbrăcaţi festiv, ducând sacoşe de cumpărături şi intrând în bloc. June a dat drumul la muzică: Când toate lucrurile vor fi mai rele ca oricând şi nebunia va lua lumea sub puterea ei, ne vom strânge toţi ca unul laolaltă, glasurile noastre vor striga spre ceruri: Ooo, trăieşte-ţi viaţa, ooo trăieşte-ţi viaţa.

„Cel puțin nu am avut un anturaj dubios și nu m-am împrietenit cu oameni răi. N-am fumat și n-am băut”, declară fetișcana palidă la televizor. Un bătrân o ținuse pe Natascha încuiată într-o încăpere de la subsol aproape toată viața. Acum îmi dau seama că aș fi putut deveni alcoolică. Sigur aș fi devenit dacă aș fi ieșit mai des. Să nu mai pun la socoteală și numeroșii prieteni răi pe care mi i-aș fi făcut.

Ce păcat că toate întâlnirile cu celelalte femei casnice din bloc se țineau marțea, pentru că era singura zi din săptămână în care n-aveam chef de nimic. Habar n-am de ce, dar, conform celor spuse de Epsilon, marțea e ziua zeului războiului, Tyr, iar eu s-ar părea că sunt pacifistă – poate că asta are ceva de-a face.

Când veneam acasă, mă așezam la masa din bucătărie și-i scriam lui Epsilon. Mă străduiam ca încheierea să aibă rimă. Dacă mă împotmoleam la scris, făceam repede niște ture prin bucătărie până când găseam rima, ceea ce era extenuant, dar după aceea întotdeauna mă simțeam mai bine.

I-am scris de câteva ori – dar nu prea des – despre prietena pe care o avusesem în copilărie. Era destul de greu să găsești o rimă pentru fraza „ea mă îngropa în mușuroaie de furnici”.

— Mathea nu poate ieși astăzi afară să se joace, am spus eu.

— De ce? m-a întrebat ea.

— Mathea nu-i aici, am răspuns.

— Dar ești chiar în fața mea.

— Ce? Unde? am întrebat eu uitându-mă în jur.

— Nu te mai prosti, a spus ea râzând.

Era mai mare decât mine cu doi ani, și întotdeauna trebuia să fie preotul, iar eu cadavrul. Uneori venea și un cortegiu funerar, dar numai ea putea să-l vadă. Poate și datorită ochelarilor cu fund de borcan vedea mai bine decât îmi imaginam eu. Mai întâi mă îmbălsăma cu salivă, apoi trebuia să mă întind în partea de nord a copacului. Dacă protestam, totul era și mai rău. Odată, când am încercat s-o întind, m-a prins din urmă și a decis că înmormântarea s-a înlocuit cu incinerarea.

— Pur și simplu înnebunesc atunci când le muți de la sud la nord, a spus ea turnând peste mine prima lopată de furnici. Simți?

— Da, simt, am spus eu, dar fără să le port pică.

Am strâns puternic din ochi şi mi-am încleştat gura, ţinându-mi cât se poate de mult respiraţia. Parcă auzeam furnicile ţipând disperate, şi am încercat să găsesc ceva de povestit care să le liniştească.

Prima dată când s-a întâmplat asta, i-am povestit tatălui meu. El mi-a spus că terapia cu furnici e foarte bună pentru afecţiunile reumatice – el însuşi auzise de un bărbat care s-a vindecat de durerile de spate şi de şolduri după ce a stat câteva ore într-un muşuroi de furnici.

Tot ce scriam puneam în plicuri pe care le vâram în geanta lui Epsilon, ca să le citească atunci când mănâncă pachețelul de prânz, în ziua următoare. Nu deschideam niciodată subiectul despre ele, pentru că Epsilon pur şi simplu ar fi izbucnit în plâns. Oricum, încrederea din ochii lui îmi era de ajuns. Sau admiraţia lui în momentele în care excelam la rimele de final.

Când şi când le scriam necunoscuţilor, unor nefericiţi aleşi la întâmplare din cartea de telefon. Din revistele săptămânale obişnuiam să decupez fotografii cu mâncare şi le lipeam pe o coală. „Doar cinci coroane pentru o cutie cu smochine”, scriam eu. „Veniţi la magazinul din Haugerud.” Doar gândindu-mă la faţa pe care o aveau oamenii în magazin în momentul în care plăteau cumpărăturile, nu o dată am scăpat de intrarea în depresie.

Când mama lui June a început să frecventeze şi ea întâlnirile femeilor casnice, am încetat să mai particip la ele. Şi în ziua de azi sunt mândră de mine că am reuşit să mă retrag la timp, ca să nu intru sub influenţa atâtor persoane rele.

Inspectorul de poliţie care a vorbit cu Natascha după fuga ei pivniţa domnului Priklopil, unde fusese închisă timp de opt ani, a declarat că a fost uluit de „inteligenţa şi de vocabularul ei”. Pe mine mă trec fiorii numai când mă gândesc. Mi se face pielea de găină şi când o aud pe Natascha povestind despre evadare, cum a fugit ea mai multe sute de metri prin grădini, peste drumuri, cum a sărit peste garduri, tot rugându-se disperată de trecători să sune la poliţie. Dar ei pur şi simplu au ignorat-o.

Prima dată când mi-am dat seama că aș putea pune totul pe hârtie i-am povestit lui Epsilon ce simt pentru el. Asta se petrecea în iarna care a urmat celei cu fulgerul, eram tot timpul împreună, dar ori de câte ori deschideam gura ca să spun ce gândesc, simțeam o nevoie acută să-mi lipesc limba de metal rece, să fie atașată la ambele capete, așa că gura rămânea mai mult închisă.

Într-o zi Epsilon m-a întrebat dacă nu vreau să stau în spatele lui, pe sanie.

— Încotro te duci? l-am întrebat eu.

— Unde vrei să merg? m-a întrebat.

— Mi-e indiferent.

L-am luat în brațe, căciula lui mirosea a lână udă. Fix atunci a venit o fată din clasa lui și a vrut și ea să meargă cu sania. Eu și Epsilon ne-am uitat trăsniți la ea.

— Nu cred că e loc, am spus eu, dar ea deja se așezase.

Ne-am dus într-un vârtej la vale, zăpada îmi intra în ochi, pe urmă i-am închis și mi-am ascuns fața în geaca lui Epsilon. Când m-am uitat în față, ne aflam deja pe un lac. Am întrebat unde e prietena lui, pentru că nu se mai afla în spatele meu pe sanie. Ne-am uitat în sus pe deal, dar nu mai era nici acolo.

— Poate că e un semn, am spus eu.

Epsilon m-a luat de mâini și m-a ajutat să mă ridic. Am rămas acolo ținându-ne de mână, cu mănușile ude. Voiam să-i spun cât de mult îl iubesc, dar în loc de asta i-am povestit că în anul care a trecut șapte persoane au fost ucise de rechini și paisprezece de prăjitoare de pâine. Epsilon s-a uitat la mine ciudat și atunci, pe moment, aș fi vrut să dispar.

— Eu trebuie doar să… am spus eu, fără să știu ce anume trebuie să fac.

Dar am înțeles ce crede Epsilon, pentru că a făcut rapid stânga-mprejur. M-am înroșit stând acolo și ascultând pașii lui pe întinderea de gheață.

— Aștept… Am să fac un bulgăre imens de zăpadă, a spus el cu voce tare, ca și cum i-ar fi fost teamă să nu cumva să cred că mă spionează.

Atunci mi-am dat seama că e cu neputinţă să-mi fie mai ruşine decât îmi era, aşa că am început să mă descalţ. După ce m-am chinuit puţin eram gata.

— Hai să vezi! i-am spus.

Atât mă ţinuse gura să spun. Dar Epsilon stătea nemişcat şi eu am fost nevoită să strig din nou la el, aşa că a pornit spre mine privind drept în faţă.

— Uită-te-n jos, am adăugat eu când a ajuns în faţa mea.

Mi s-a făcut inima cât o furnică în momentul în care a privit spre fularul meu, care forma o inimă pe gheaţă. În interiorul inimii mănuşile ude şi şosetele formau cuvântul NI[12]. Nu găsisem din ce să fac şi celelalte litere… A fost un moment de acum ori niciodată.

— Numele tău este mai lung decât s-ar crede, am spus eu, simţind cum îmi îngheaţă picioarele.

12 Numele real al lui Epsilon este Niels.

Trebuie să merg la magazin să cumpăr zahăr, pentru eventualitatea în care June mai vine să „împrumute” de la mine. Aș minți să spun că nu trag nicio speranță să-l întâlnesc în drum pe bărbatul ăla fără ceas. Înainte de a porni, mă parfumez, dar de data asta mă mulțumesc doar cu câte o picătură în spatele genunchilor. Și câteva picături în spatele urechilor. Și mai pulverizez puțin și în față, apoi trec prin norul de vapori.

La marginea pădurii, bărbatul a răsărit ca la comandă, și știu că asta e ocazia pe care am așteptat-o. După ce June a fost în vizită la mine, am prins curajul necesar, pentru că bărbatul de la marginea drumului în mod cert nu este de soiul cel mai rău, așa că pot să am îndrăzneala să vorbesc cu el. Trebuie să găsesc ceva frumos de discutat cu el. Repede.

— Bună, îi spun eu de colo. Aproape că am senzația că mă aud pe mine din exterior, vocea îmi este atât de luminoasă și atât de diferită.

El nu schițează niciun gest.

— Aici erai, deci? spun eu.

El nu zice nimic.

— Da, este într-adevăr frumos aici, continui eu.

— Mda, mormăie el.

Dar pe urmă nu mai spune nimic, și simt cum mă cuprinde panica, pentru că nu pare genul pentru care vorbăria contează. Mi-e teamă să nu dispară dacă nu spun ceva interesant cât mai repede.

— Cum te cheamă? îl întreb eu, deși habar n-am cum de am curajul ăsta.

Bălmăjește ceva care seamănă cu KGB, și tresar puțin, pentru că preț o secundă mi-am lăsat mintea să rătăcească în altă parte. Dar când îl întreb din nou aud că suspină un „Åge B”. Și eu aș fi suspinat dac-aș fi fost înzestrată cu un nume ca ăla. Nu îndrăznesc să întreb de la ce vine B, că poate este un subiect dureros pentru el, așa că mai bine dau aprobator din cap.

— Un nume frumos pentru un bărbat, îi zic eu.

Sunt puțin ofuscată pentru că nu m-a întrebat și el cum mă cheamă, sau care este culoarea mea preferată sau ce casetă aș alege să duc cu mine dacă ar trebui să merg pe o insulă pustie. E așa de plăcut să vorbești, și aș vrea să discut cu Åge B toate lucrurile pe care le discutam cu Epsilon.

Când venea Epsilon de la serviciu îl întrebam cum i-a mers la muncă şi ce anume a făcut, iar el îmi răspundea că i-a mers bine şi că n-a făcut mare lucru în ziua aia. Îi eram recunoscătoare pentru că-mi lăsa şi mie posibilitatea să văd o frântură din universul lui. Apoi obişnuia să mă întrebe el pe mine cum mi-a mers şi ce am făcut în ziua aia, iar eu îi povesteam tot şi trăncăneam despre ceea ce crezusem eu că era un pui de şarpe care năpârlea pe pardoseala din baie, dar care de fapt se dovedise doar un ghemotoc de praf. „Tu nu simţi niciodată nevoia să vorbeşti cu altcineva în afară de mine?" se întâmpla să mă mai întrebe Epsilon. „Dar am mai vorbit cu altcineva", spuneam eu. „Nu-ţi aminteşti când am fost cu tine la masa de Crăciun?"

— Mda, spune Åge B.

— Mda, spun eu, grăbindu-mă să-l depăşesc.

Cobor înspre biserică şi mă simt grasă, mai ales în jurul coapselor. Am auzit undeva că asta este o reacţie obişnuită atunci când eşti respins de sexul opus.

Odată am fost chiar foarte grasă. Chiar după ce-a murit Stein. Mă dezobişnuisem să fac plimbări la Lutvann, dar nu mă dezvăţasem să fac prăjituri – de fapt, făceam chiar mai multe, şi la început am crezut că din cauza asta a început să mă strângă rochia în talie.

— Nu crezi că am prins nişte rotunjimi la talie? l-am întrebat eu pe Epsilon. Dar Epsilon nu voia să mă rănească şi m-a liniştit, spunându-mi că sunt chiar colţuroasă.

Am continuat să fac prăjituri, gândindu-mă între timp la Stein. Pe măsură ce trecea vremea, devenea tot mai greu să-mi trag ştrampii dimineaţa, iar mânecile rochiei îmi lăsau urme pe braţe.

— Mătuşa Roşie nu m-a mai vizitat cam de mult, i-am spus eu lui Epsilon când n-am mai putut răbda. Trebuia să fi venit de cel puţin trei ori până acum.

Obişnuiam să folosesc expresia „Mătuşa Roşie" ca să nu-l fac pe Epsilon să se simtă jenat. Mi-a luat mâinile într-ale lui şi mi-a zis:

— Dar asta înseamnă că...?

— Cred că înseamnă mai mult decât bănuim noi.

L-am privit pe Epsilon şi m-am gândit că aşa trebuie să arate fericirea. Chiar dacă mă obişnuisem cu lacrimile lui, sau mai bine spus devenisem

chiar imună, atunci am fost contaminată și eu.

Epsilon a venit cu mine ca să-mi cumpăr o rochie nouă. Odată ce am dat-o jos pe cea veche în cabina de probă, mi-a fost imposibil să o mai îmbrac la loc, așa că am fost nevoită să plec cu o rochie nouă acasă. Am căutat ceva în care să pot crește, dar era o rochie atât de largă încât aș fi putut să o port peste palton.

— Chiar e nevoie de asta? m-a întrebat el.

— Nu, dar nici nu poate să strice.

În ciuda faptului că mergeam alături de el, se uita pretutindeni în jur, străduindu-se să nu se uite la mine, de parcă ar fi fost suferind. Sigur era din cauză că rochia mea albă se contopea cu albul nămeților de zăpadă de pe marginea drumului. L-am rugat să-și dea jos fularul de pe față, pentru că îi venea până la nas, și i-am spus că lumea va crede că e detectiv.

Pentru prima dată Epsilon nu m-a întrebat dacă vreau să vin la masa festivă de Crăciun, ci pur și simplu mi-a lăsat invitația pe masa de scris, știind precis că va merge singur, ca întotdeauna. Dar l-am însoțit. Dacă cineva urma să mă întrebe ceva, orice ar fi fost acel lucru, puteam să mă mângâi pe burtă. Și ăsta ar fi fost un răspuns destul de bun. Indiferent cât de îngrozitoare ar fi fost experiența, nu aveam să fiu singură. Eram doi în unu. Epsilon mi-a spus că sunt curajoasă, ceea ce mi-a dat o idee nebunească și am croșetat o bentiță lungă și roșie pe care am legat-o într-o fundă mare în dreptul taliei, peste rochia albă.

Totuși, curajul m-a lăsat când am ajuns la cantina de la Biroul Național de Statistică, mai ales când am înțeles că n-o să stau lângă Epsilon. Cartonașul cu „Doamna Martinsen” era la celălalt capăt al mesei în formă de potcoavă. Epsilon mergea deja înspre locul lui și nu am mai apucat să-i spun că m-am răzgândit și că a fost o idee proastă. Panicată, mi-am îndreptat funda și m-am așezat. Scaunul din dreapta mea era gol, iar în stânga mea scria „Domnul Dahl”. Din fericire, omul era beat. Pe de altă parte, mormăia așa de tare pe nas încât nu înțelegeam nimic din ce-mi spunea. Zicea un singur cuvânt la nesfârșit. Am încercat să ghicesc:

— Eskimo?

Dahl a dat din cap că nu și a repetat cuvântul, în timp ce se lupta să nu cadă de pe scaun.

— Ginghis Han? l-am întrebat eu.

În permanență mă uitam lung la Epsilon, pentru că doream să vadă cât de sociabilă e soția lui. Așa a trecut prânzul, dar după ce ne-au servit trei feluri de mâncare, l-am întrebat pe Dahl:

— Geronimo?

Iar el a răspuns:

— Geronimo!

Amândoi ne-am simțit ușurați, dar niciunul n-a mai găsit nimic de adăugat, așa că după desert am stat pur și simplu, dând din cap aprobator din când în când.

Am observat că Epsilon e foarte în formă – doamna de la masa lui era genul exuberant. Deodată ea a râs de ceva ce-i spusese el. Când s-a ridicat de la masă pentru a merge la toaletă, am pornit și eu în aceeași direcție. Voiam să-i spun că Epsilon nu e amuzant. Dar știam că nu voi putea să-i spun așa ceva. În orice caz, puteam s-o fac să-mi observe burta. M-am făcut că mă spăl pe mâini. Ea a ieșit nonșalantă din toaletă și s-a postat lângă mine, privindu-se în oglindă. Purta o rochie neagră. Mi-am strâns funda roșie. Ea și-a trecut mâinile prin păr, până jos la nivelul umerilor, zicând că i-ar prinde bine un pieptănat. N-am priceput cu cine vorbea, pentru că nu mai era nimeni acolo. Mi-am mai așezat funda roșia o dată.

— Ai păr lung, am spus, mai mult pentru mine decât pentru ea.

— Dar nu destul de lung, a răspuns ea închizând ochii.

N-am înțeles de ce i-a închis. Poate că încerca să-și imagineze ceva, așa cum stătea acolo, legănându-se ușor. Situația a devenit cam neplăcută, pentru că eu trebuia să mă chinuiesc să-mi imaginez ce-și imagina, și nu o vedeam decât pe ea, acoperită de un păr lung. Dar mi-am amintit imediat că nu are părul destul de lung.

Am ieșit din toaletă înainte ca ea să deschidă ochii. Simțeam că am vorbit cât am putut de mult, așa că l-am găsit pe Epsilon și i-am spus că putem merge acasă, dar el îi promisese un dans companioanei lui de la masă. Îmi venea să-i spun că nu e deloc un tip amuzant, dar m-a întrebat gânditor dacă e în regulă și pentru mine. I-am răspuns că, pe o scară de la unu la zece, credeam că mai putem petrece. Avea și rimă, chiar dacă nu intenționasem asta.

M-am sprijinit de perete și i-am privit. Era greu să stai într-un loc. Aș fi preferat să mă duc la el și să spun „Acum voi pune piciorul în prag,

Epsilon”. Mi-am încrucișat mâinile peste burtă, cum nu mai făcusem de mult, și am încercat câțiva pași de dans. Nu știam ce să fac cu mine. Epsilon părea o cu totul altă persoană față de cum era acasă. Mai haios, acum că stau să mă gândesc, chiar într-un mod plăcut. Femeia îi pusese o mână după ceafă, iar părul lui îi stătea la fel ca urechile clăpăuge. Apoi m-am liniștit, dându-mi seama că de fapt sunt geloasă pe mine însămi, că doar eu eram cu el. Ba chiar îl iubeam.

Restul petrecerii l-am petrecut într-un scaun, croșetând o bentiță minusculă. Aproape că puteam să-l zăresc pe micuț jucându-se pe mocheta verde la picioarele mele. Dac-ar fi vrut să meargă afară, aș fi putut să-l urmăresc de la fereastra din bucătărie.

Dar în Ajunul Crăciunului a venit Mătușa Roșie, însoțită de o durere sfâșietoare de burtă. Asta s-a întâmplat fix când eram pe punctul de a înconjura bradul. Mi-am azvârlit rochia la gunoi, am încetat să mai fac prăjituri și în curând vechea mea rochie atârna lălâie pe mine. A continuat să devină tot mai largă, până când, prin mai, am ajuns mult mai mică decât Epsilon.

— Mezeluri și omletă, Mathea.

L-am auzit pe Epsilon cum pune tava pe noptieră, apoi se așază pe scaunul cu spătar de lemn de lângă pat. Am deschis ochii. Un balon atârna de sus, din tavan.

— L-am cumpărat de pe strada Karl Johan, a spus Epsilon.

— O, am răspuns eu.

Epsilon era îmbrăcat în costumul lui, stătea aplecat în față cu coatele pe genunchi, mâinile împreunate.

— Nu vrei să mă întrebi? m-a întrebat el, dar nu știam la ce se referă. Tu mereu vrei să pariezi pe orice. Cât timp crezi că va rămâne acolo sus?

— Epsilon, nu pot.

Venea curent de la geam, înghețasem și mi-am tras cuvertura până la bărbie.

— Eu cred că rezistă o săptămână, a continuat el. Ba nu, cred că mai degrabă trebuie să zic două. Ce crezi?

— Nu știu.

— Mai mult sau mai puțin? a insistat el.

Mă simțeam de parcă aș fi fost legată de balonul ăla pentru totdeauna.

— Mai mult, am suspinat eu.

— Deci dacă eu câștig, a spus Epsilon, vreau să vii cu mine la un restaurant frumos și apoi la teatru.

Am închis ochii.

— Nu pot.

— Dar asta îmi doresc eu, a spus Epsilon. Tu ce-ți dorești dacă o să câștigi?

Nu i-am răspuns nimic.

— Să te gândești la asta, a mai adăugat el.

M-am întins pe-o parte, ca să nu vadă că plâng din nou. În spatele meu am auzit cum își întinde șervetul în poală și scoate tacâmurile.

Niciunul dintre noi nu a mai adus în discuție balonul, chiar dacă atârna chiar deasupra noastră ca o bulă din caricaturi – eu îmi imaginam că e plin de semne indescifrabile. Cu o zi înainte ca eu să câștig, am hotărât în sfârșit ce vreau. Nu eram sigură că voi fi în stare, dar m-am ridicat din pat și am căutat o andrea în lădiță. Aerul din balon a ieșit de parcă cineva ar fi suspinat ușurat. Când Epsilon a venit de la serviciu, eram gata de plecare. Îmi prinsesem părul cu o clemă, mă fardasem în obraji. A rămas trăsnit când m-a văzut gata în hol, cu pantofii în picioare. Haina devenise prea mare.

— Ai câștigat, i-am spus.

Epsilon a scos un suspin sfâșietor, pe care-l ținuse în adânc mult prea mult timp.

I-am trecut degetele peste frunte, netezindu-i micile riduri.

— Ce frumoasă ești! a spus el.

— Mulțumesc, am spus coborându-mi privirea.

El m-a sărutat pe creștet. Mi-am întins vârful pantofului și am atins pantofii lui.

— Ți-ai cumpărat șireturi noi?

— Nu, a răspuns Epsilon.

— O, nu, am zis eu și am izbucnit amândoi în râs.

Nu-mi amintesc prânzul ăla și nici ce am discutat; poate nici nu am discutat așa de mult. Nu-mi amintesc nici ce am văzut la teatru. Dar nu contează.

Chiar dacă în ziua aia s-a schimbat ceva, durerea a rămas, iar în perioada care a urmat nu a trecut o zi fără ca Epsilon să ducă la serviciu, în servietă, o scrisoare de la mine.

Este imposibil să nu observi că toți copacii de mai jos de biserică au înmugurit. Curând va fi 17 mai. Îmi amintesc foarte bine de o fetișcană ciudățică de la trupa muzicală a școlii din Lutvann. Mărșăluia în spatele membrilor principali ai trupei, care cântau, și în fața aspiranților, care îi urmau în tăcere. Fata purta un baston lung și subțire, cu o păpușă de plastic în vârf. Păpușa avea o uniformă maro și un moț roșcat în cap – o variantă în miniatură a fetei însăși și a celorlalți aspiranți. Nu știu de ce avea o păpușă în vârful bastonului, nu am priceput sensul, dar fata părea extrem de mândră. Parcă mi-o și imaginez mărșăluind peste un deal sau pe lângă mașinile mari parcate pe marginea drumului, străduindu-se din răsputeri să ridice păpușa cât mai sus.

Anul ăsta o să purced și eu spre marele castel și o să-i fac regelui cu mâna. El mă va alege pe mine din numeroasa mulțime de oameni. Gărzile lui vor veni în fugă, mă vor prinde și-mi vor spune: „Regele dorește să vii sus la balcon.” „Cum? M-a ales pe mine?” voi exclama eu, uitându-mă la Harald, sau Haakon, sau cum s-o numi el, iar regele va da aprobator din cap și va spune: „Da,da, tu. Nimeni alta.”

Mă lovesc zdravăn la genunchi de marginea metalică a unui cărucior de cumpărături. Mă uit rapid în jur – din fericire, nu m-a văzut nimeni. Durerea mă săgetează ca un cui bătut în rotula genunchiului meu parfumat. Amenință cu pumnul înspre cărucior în timp ce intru la magazin.

Măcar acum știu cum îl cheamă, mă gândesc eu în drum spre casă.

— Åge B nu-i aici, zic eu cu voce tare, și mi se pare ceva natural.

— Răspund eu, a zis Epsilon.

Dar, ca de obicei, operatorii de sondaje de la Norsk Gallup nu voiau să vorbească decât cu acel membru al familiei a cărui zi de naştere era cea mai apropiată.

— Crezi că este rezonabil ca cincizeci din cincizeci şi două de săptămâni cât are anul, să răspund eu? am întrebat.

Bombănind, m-am îndreptat spre telefon, pentru că ştiam că nu există cale de scăpare.

Am auzit odată de nişte americani bogaţi care, după ce au citit nuvela lui Poe despre femeia care a fost îngropată de vie, au cerut să li se instaleze un telefon în coşciug. Aş fi putut să le spun că gestul lor e inutil, pentru că nimeni nu-i va suna.

Iau cea mai recentă carte de telefon din colecţie şi caut după numele „Martinsen". Mă întreb pe cine încerc oare să duc de nas, pentru că numele meu nu a apărut nici măcar la şcoală, în lista absolvenţilor. Când, la festivitatea de închidere, directorul a înmânat diplomele, am stat laolaltă cu ceilalţi elevi, care au fost strigaţi pe rând, până când am mai rămas doar eu. Atunci directorul m-a întrebat:

— Cine eşti tu?

Nici pe piatra funerară nu cred că mi se va inscripţiona numele, ceea ce e mare păcat, pentru că eu îmi iubesc din ce în ce mai mult numele, pe zi ce trece.

— Mathea Martinsen, am spus eu ridicând mâna.

Vecinii noştri cei noi au lăsat jos copertina de pe căruciorul de copii şi au spus mândri:

— Acesta este micul June, a spus mama făcându-i cu ochiul tatălui.

— Aha, i-am răspuns eu, exact aşa se numea o doamnă din ferparele de astăzi.

— Ai observat că toţi trei au aceeaşi culoare a părului? l-am întrebat apoi pe Epsilon.

— Se poate, a spus Epsilon.

— Eu consider că nu e neapărată nevoie să fie așa.

Văd un Martin Martinsen în cartea de telefoane, apoi Mary, Mary, Mary. Oare când a devenit Mary un nume așa de popular? Sunt listate și Mary, și Mathea Martinsen. Aproape că izbucnesc în plâns, pentru că, la dracu', dacă sunt trecută acolo, de ce nu m-a sunat nimeni? Nimeni nu m-a sunat. Numele meu este trecut de două ori chiar, dar acum văd că sub celălalt nume scrie o altă adresă. Dar cum se poate ca altcineva să se numească Mathea Martinsen? Eu sunt Mathea Martinsen. Sau poate cealaltă este adevărata Mathea Martinsen. Probabil că ea este. Cu toate astea, simt că fac parte din întreg, după cum zicea Schopenhauer, și, după ce mă minunez o vreme de tasta cu steluță din partea de jos a telefonului, reușesc să formez numărul meu. Am noroc – este ocupat. Se pare că sunt o persoană extrem de ocupată, presată de timp.

Am făcut un pas important în viață, dar acum trebuie să mai fac unul. Nu se poate să stai nemișcat, pentru că intri în hibernare, și cât ai spune „pește" viața s-a și dus printre degete. Trebuie să sun la biroul de informații și să întreb de Mathea Martinsen din Haugerud, pentru că ei s-ar putea să aibă o statistică despre cei mai solicitați și adorați oameni din țară, topul cu primii zece oameni, iar eu nu pot să stau aici bosumflată doar pentru că nu sunt trecută pe lista lor. Am de gând să acționez în privința asta.

Exersez cu partea superioară a feței în dreptul oglinzii; întreb de Mathea Martinsen din Haugerud, repede și încet, emotivă și indiferentă, cu și fără breton. La final am replicile învățate.

Vorbesc tare și răspicat, ca să se audă până la capătul celălalt al liniei telefonice, și aici vorbim despre distanțe foarte mari.

— Doriți să vă transferăm apelul către acest număr?

— Nu, nu! îi strig eu.

— Bine atunci, spune bărbatul, la fel de surprins ca și mine de strigăte. Îmi dă numărul de telefon, îl scriu în aer și apoi îl rog să repete ultima cifră. Îl întreb doar ca să mă bag în seamă.

— Vă mulțumim că ați sunat la noi, spune el.

— Eu vă mulţumesc că mi-aţi răspuns, îi zic eu.

Mai târziu, aproape de începutul Revistei zilei, sun din nou și cer numărul meu, dar cu voce diferită de data aceasta. După ce eu voi fi murit, angajații de la Informații se vor necăji și vor spune: „Vă amintiți de Mathea, care a stabilit recordul solicitărilor? A fost prima în top zece! Vă amintiți ce bine o duceam atunci? Puteam chiar și să dăm petreceri la sfârșit de an.” Astăzi am obținut ceva, mă gândesc eu în timp ce mut la Einar Lunde. Slavă cerului că nu e rândul lui Jon Gelius. Chiar am obținut ceva azi, îmi spun din nou, am fost cineva. Mathea Martinsen nu mai poate fi ignorată.

Invitatul zilei este o doamnă în vârstă care primește medalie de aur pentru serviciile aduse majestății sale, Regele. Timp de o jumătate de veac, zi de zi, fără excepție, s-a trezit la ora șase, indiferent de vremea de afară, și-a pus bocancii și pulovărul croșetat și a ieșit în curte, unde avea o mică stație meteo. Acolo citea valorile meteorologice din ultimele douăzeci și patru de ore și pe urmă le raporta Institutului de Meteorologie. Părea să fie un serviciu extrem de important. Montase chiar și un lacăt mare pe ușa căsuței care adăpostea stația, probabil ca să nu fie expusă actelor de vandalism; oamenii beți care veneau de la cârciumă se puteau pișa în recipientul pentru precipitații al stației, pentru ca pe urmă să strige: „Mamaie, uite o ploaie acidă!”

Și acum e la Palat și primește o medalie, iar eu văd cât de multe a realizat această femeie. Este cam cu un an mai tânără decât mine, și nu e nimeni invitat la emisiunea de sâmbătă pentru simplul fapt că a sunat la Informații ca să-și afle propriul număr. Deodată mă lovește gândul că poate cei de-acolo au cum să-și dea seama că eu îmi cer propriul număr. Sunt cea mai mare proastă din lume. Cu chestia asta sigur devin gluma anului la petrecerea anuală a departamentului de Informații. Einar Lunde îi zâmbește doamnei cu medalia, iar eu nu știu ce să mai fac. Tot ce-aș putea face ar fi să compensez cu o altă glumă, așa că spun bancul cu pijamaua. Dar nimeni nu râde.

„MATHEA MARTINSEN – preaiubita care ne lipseşte enorm”, scriu eu sus de tot pe o coală de hârtie şi subliniez cu ajutorul unui liniar. „Iubită şi blândă, mult şi bine, aşa ne vom aminti de tine. Ne-ai părăsit aşa devreme, şi ne-ai lăsat multe probleme”, continui, şi apoi desenez un unghi de treizeci de grade cu raportorul. Încerc să mă gândesc la ceva plăcut, cum ar fi faptul că sunt membră a asociaţiei pentru construcţia de locuinţe, aşa că o să primesc zece la sută reducere pentru coşciug şi piatra funerară. Dar gândul ăsta mă doboară şi mai tare. Trebuie să existe ceva de făcut care să nu implice înmormântări sau feluri de mâncare. Scot o nouă foaie de hârtie şi încep să scriu.

3. Creştinează-te! Eu sunt învierea şi viaţa. Cel ce crede în mine, chiar dacă va muri, va trăi. Într-o dimineaţă de Paşte m-am simţit cuprinsă de un sentiment creştinesc, dar cei de la Revista zilei au arătat la ştirile de seară un dulap plin de cranii.

— Ei vezi, de asta nu-mi place mie să mă uit la Revista zilei, a spus Epsilon. Nu vreau să mă expun riscului de a vedea o vitrină cu cranii.

4. Prefă-te că eşti un copac. Am văzut-o pe Yoko Ono la televizor; avea o expoziţie de copaci care creşteau din sicrie. Fără-ndoială că e plictisitor să fii copac şi să nu faci decât să stai acolo nemişcat. Eu ar trebui să ştiu bine, fiindcă şi stau destul de mult înţepenită într-un loc. În ciuda acestui lucru, m-am decis să ies în pădure şi să simt cum e să fii copac – aşa poate că mă voi simţi mai bine decât îmi imaginez.

În drum spre Lutvann îmi iese în cale un câine care se pişă pe un pin. Îi arunc o privire dezaprobatoare şi mormăi câteva cuvinte urâte, apoi merg mai departe şi dau o mică petrecere în sufletul meu pentru că am ajuns din nou în pădure. Recunosc rădăcinile şi pietrele de pe deal, copacii care stau la fel cum au stat mereu. E foarte bine când ai sentimentul că eşti aşteptat de cineva. „Nu păreţi mai bătrâni nici măcar cu o zi”, le spun eu. „Tu arăţi mult mai tânără”, îmi răspund ei „iar bretonul e fantastic.” Brusc răsare în faţa mea un muşuroi, şi mi se strânge inima de spaimă. Dar apoi ridic privirea, Lutvann e tot acolo, chiar dacă pe sub el s-a construit un tunel în care se scurge apă, iar undeva pe fund se află o bezea făcută din aer şi un Stein care n-a fost în stare să înoate.

Merg mai departe pe malul apei spre locul în care obişnuiam eu şi Epsilon să ridicăm cortul. Aici ne petreceam vara înainte de păţania cu

Stein. În curând va fi vară. Mă așez pe o buturugă și mi se pare că disting deasupra mea ceva ce aduce a conversaţie.

Nici urmă de pasăre gri care cântă pe ramul înverzit, de partea cealaltă a drumului, am pus gânduri la urzit. Nici urmă pasăre gri și nici mesteacăn veșnic înflorit, însă vara mi-a dăruit cea mai frumoasă zi, și pașii aici mi i-a călăuzit.

Vorbesc cu mine însămi, aproape în armonie cu ciripitul păsărilor.

— Îţi aminteşti când ai mâncat licheni după ce ai pierdut un pariu, şi pe urmă ţi-a fost rău o săptămână întreagă? am întrebat eu.

— O săptămână? a răspuns Epsilon. M-am simţit rău câteva luni. Şi nici acum nu mi-a trecut de tot.

Pentru a ne păstra în formă, sau pentru că nu aveam nimic mai bun de făcut, eu organizam gimnastica de dimineață pe plajă. Eu eram profesorul, iar Epsilon era elevul îndărătnic și greu de cap. Dar uneori aveam senzația că i se pare distractiv.

— Seamănă puțin cu călăritul, a spus el când l-am pus să-și rotească genunchii. Putea să fie un tip extrem de ciudat uneori.

— A fost o imagine foarte frumoasă, Epsilon, i-am zis.

— Mulţumesc!

Serile încercam să-l conving să vină cu mine să înotăm goi, pentru că mi se părea romantic, dar a refuzat ideea de fiecare dată, pe motiv că nu are încredere în mediul acvatic. Auzise de un incident cu o meduză. Meduzele pot să muște și, chiar dacă eram foarte departe de apă sărată și de meduze, Epsilon nu voia să rişte nimic. Nu am reușit decât să-l fac să se plimbe puțin prin apa de la mal, și ne-am rezumat la atât.

Înainte să adormim, Epsilon îmi citea despre abaterea standard și intervalul de încredere, în timp ce eu țineam lanterna. Stingeam lanterna destul de repede, dar Epsilon continua să citească mai departe, la lumina lunii. E minunat să ai pe cineva care te veghează în timp ce dormi.

— Orientare, m-am trezit că-mi spune Epsilon într-o duminică dimineață, cred că asta ți-ar veni ca o mănușă.

A trebuit să mă ciupesc de mână.

— Dar nu ți-e teamă că m-aș putea răni? l-am întrebat.

Uimită, m-am ridicat brusc și m-am rezemat de tăblia patului.

— Doar știi că nu are legătură cu sentimentele mele, a spus Epsilon. Dar exact cu asta avea legătură totul.

Clubul sportiv local lipise afișe care anunțau că cei din St. Hansaften vor organiza o competiție de orientare pentru amatori. În ziua menționată eram aliniată la start, iar Epsilon stătea pe margine, cu degetul mare în sus. Așa era el, exagera mereu. S-a dat semnalul de start și aproape că am intrat în panică din cauza îmbulzelii. Am zbughit-o peste pietre și mărăciniș, iar punctele de control mi s-au părut semnalizatoare pentru ceață. Până să-mi dau seama ce fac am și văzut linia de sosire și publicul, care-l aștepta pe câștigător. M-am oprit și am plecat acasă.

— Am stat acolo o veșnicie, mi-a spus Epsilon când a intrat pe ușă. Se făcuse deja târziu. Ce s-a întâmplat? m-a întrebat el, fără să pară deloc neliniștit, ci mai degrabă iritat.

— Păi asta tu să-mi spui, am răspuns eu de pe scaunul din camera de zi.

Apoi a intrat în baie, să se pregătească de culcare. A strigat de acolo:

— Hei! Cine mi-a pus periuța de dinți pe pila pentru călcâie?

Stau nemișcată, gândindu-mă la problema cu copacul care se prăbușește în pădure. Dacă nimeni nu-l aude căzând, înseamnă că nici nu a căzut de fapt. Poate că ar fi înțelept să mor fără martori. În timp ce reflectez la această posibilitate, descopăr că ceea ce crezusem că e o rămurică lângă piciorul meu, e de fapt o broască. Stă perfect nemișcată lângă mine, de parcă ar face parte din regnul vegetal, și sunt sigură că apelează la șmecheria asta, la fel ca și mine, din frica de moarte, de spaima de a nu fi mâncată. În mod cert este o festă minunată pe care i-o poți juca morții: să te faci de nevăzut.

Cea mai frumoasă zi s-a încheiat, noaptea cea tăcută și neagră s-a apropiat, o flacără a ars fără strălucire, iar tu înspre lumina munților ai urcat.

Începe să se înnegureze, se aprind luminile din oraș și răsar stelele. Mă gândesc la Epsilon, dar cel mai mult mă gândesc la Laika. O numiseră Creața Mică și Gândăcel și Lămâiță, dar au trimis-o departe, într-o rachetă care n-a fost proiectată să și aterizeze. În zilele noastre e de-ajuns să inventezi un slogan pentru ciocolată, că ai și primit șansa de a

zbura în spațiu, și am citit că dacă cineva merge în spațiul cosmic și se întoarce după un timp, va fi mai tânăr decât cei pe care i-a lăsat în urma lui pe pământ, fiindcă timpul este relativ. Tot așa cum o zi cu Epsilon nu este la fel ca una fără el.

Mi-am croșetat o pălărioară vișinie cu un model superb cu găurele. M-am gândit că poate prinde bine pentru aerisire acum, primăvara. O pun pe cap și mă simt ca un merișor în zăpadă; mă întreb dacă sunt vizibilă de pe lună. Eu și zidul chinezesc.

Prima întâlnire pe care Epsilon și cu mine am avut-o cu vecinii a fost mult peste așteptările noastre. Dar pe urmă am dat nas în nas cu mama lui June când eram singură, și atunci s-a petrecut ceva, n-aș putea spune exact ce. Am găsit de cuviință că trebuie să salut, pentru a da impresia că sunt o persoană agreabilă. În fond, trebuia să conviețuim unii lângă alții, doar cu un perete subțire între noi. Mă așteptam să-mi răspundă la salut și pe urmă să ne vedem fiecare de ale sale, și m-a cuprins neliniștea când am priceput că stă acolo încercând să mai găsească ceva de spus. După ce am privit-o răbdătoare preț de o mică eternitate, m-a întrebat cum își revine șoldul luxat, deși abia cu o zi înainte îi spusesem că situația e critică. M-am prins cu mâna de șoldul opus și m-am aplecat înainte. Am crezut de cuviință că e frumos să-i șoptesc secretul la ureche, și astfel să creez o legătură între noi. M-am oprit însă la jumătatea mișcării, ca să-i dau și ei șansa să se aplece înspre mine și să ne întâlnim la mijloc. Mi s-a părut că întrezăresc o oarecare împotrivire, dar am încercat să nu o iau personal. Am coborât tonul vocii, în caz că cineva ar fi tras cu urechea.

— Cred că e posibil să fie ceva…

Am făcut o pauză de o secundă, pentru că mă simțeam ușor jenată, și apoi am șoptit cât am putut de încet:

— Psihic.

Nu mi-a răspuns nimic, doar m-a privit ca și cum i-aș fi zis o glumă proastă. Am perceput zâmbetul ei dubios ca pe o capcană. Privind în jur, încercam să găsesc o scăpare sau un alt subiect de discuție. N-a trebuit să caut prea mult.

— Apropo de psihic, am spus eu, simțindu-mă ușurată că pot face fără dificultate trecerea către o nouă temă în care să mă simt în siguranță și arătând cu capul spre ușa din capătul holului. Știai că este schizofrenic?

— Dar nu este, a spus ea.

— O, ba da, am contrazis-o eu. Am auzit mai multe voci în apartament.

La magazin trebuie să caut mult timp ca să găsesc dulceață la tub ca aia pe care o văzusem la televizor. Nu mă întreabă nimeni dacă am nevoie de ajutor. Se pare că nici dacă aș fi fost vizibilă de pe lună n-aș fi avut cine știe ce avantaj. Când în sfârșit găsesc raftul corect, iau repede două tuburi. Mă uit puțin în spate înainte să vâr un tub sub un braț și unul sub celălalt. Doamne Dumnezeule, unde vor duce toate astea? mă gândesc în drum spre casele de marcat.

Mă duc automat la casa la care stă fata. Își umezește degetul cu limba și răsfoiește ziarul. Aud cum îmi zvâcnesc tâmplele, aud cum îmi scârțâie pantofii pe pardoseală și aud o voce de om bătrân care spune „bună dimineața" pe un ton foarte scăzut. Îmi dau seama că sunt eu.

Fata nu răspunde, și într-o clipită am și trecut de ea. Nu pornește nicio alarmă și afară totul este ca de obicei, toți se comportă de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat. În drum spre parcare nu mă pot abține și mă uit de sus la mămicile cu copil în cărucior, pufnind disprețuitor spre porumbeii cu fețișoară păsărească.

Åge B este la locul lui în pădure, și de data asta are și banana cu el. Omul ăsta e un mister. Măcar de-ar fi fost un exhibiționist, sau ceva de genul ăsta. Îmi storc creierii încercând să pricep de ce stă toată ziua pe marginea drumului. Sigur că nu e ferit de primejdii, pentru că sunt multe căpușe și mulți indivizi dubioși care mișună prin zonă. Dar poate că el a priceput niște chestii care mie mi-au scăpat. El nu mă observă până nu-i spun:

— Iată-mă!

Și chiar și așa trebuie să mă caute cu privirea înainte să se uite fix la mine. Aștept să-mi facă vreun compliment pentru pălărioara cea nouă, dar el mă întreabă doar cât este ceasul. Prin urmare, nu apuc să-i spun nimic din tot ce i-aș fi putut spune. Nici nu am cuvinte să spun cât de obosită sunt. Dar nu e din vina lui Åge B, așa că-i spun cât e ceasul.

Când ajung acasă, sfârșesc prin a mânca pâine cu dulceață de căpșune fără căpșune, pentru că din tub curge doar o pastă dezgustătoare. Încerc să mă mulțumesc cu ce am. Și astfel se demonstrează că dacă ești mulțumit de tine, atunci nici Dumnezeu și nici ceilalți nu au de ales și trebuie să fie mulțumiți de tine. Îmi dau seama că pentru asta nu trebuie nici să fac înconjurul lumii și nici să fac carieră, și dintr-odată nu mă mai simt grea ca plumbul. Poate mai degrabă ca argintul. Argintul nu înseamnă înfrângere.

— Ești un învingător, i-am spus lui Epsilon, pentru că arăta foarte deprimat. Și ei știu asta!

Am pus ultimul cearşaf în coşul de rufe şi am prins cârligul de o mânecă a cămăşii lui Epsilon.

— Sunt conştienţi de faptul că eşti mult prea inteligent pentru postul ăla, că munca ar deveni prea puţin provocatoare pentru tine, că ai începe să te plictiseşti, că poate o să-ţi dai demisia înainte ca ei să apuce să-ţi dea un post mai bun decât cel care e disponibil acum.

— Nu mai am mintea la fel de ascuţită, a răspuns Epsilon. Memoria a început să mă lase.

I-am îndreptat cărarea şi i-am zis:

— Aminteşte-ţi că tu m-ai învăţat tot ceea ce ştiu.

Epsilon părea atât de trist.

— Pe cine întreb eu ori de câte ori nu mai ştiu câte laturi are un triunghi dreptunghic?

Epsilon a zâmbit uşor, luând coşul cu rufe.

— Pe tine te întreb, i-am spus eu, încolăcindu-mi mâna în jurul braţului său, deşi era plin de cârlige de rufe. Apropo, eşti foarte chipeş, i-am zis.

Şi nu încercam să fiu drăguţă, o spuneam din convingere.

La televizor se difuzează un program despre limbă, şi invitat e cel mai priceput norvegian în rostirea cuvintelor de la coadă la cap. Totul a început când a descoperit ce poate ieşi din cuvântul „dop”. Pe urmă nu s-a mai putut opri. Moderatorul emisiunii îl întrebă dacă-i permite să-l pună la încercare, iar campionul Norvegiei răspunde că se poate, bineînţeles.

— Atunci începem cu un cuvânt care nu este prea lung, mai exact cuvântul „palindromuri”.

Se aud nişte sunete neinteligibile din gura campionului naţional, şi sunt impresionată de cât de repede rosteşte cuvântul pe dos.

— Dacă tot suntem la televizor, spune prezentatorul emisiunii, avem posibilitatea să derulăm înregistrarea cu ce ai rostit şi să o ascultăm de la coadă la cap, ca să vedem dacă într-adevăr ai rostit „palindromuri”.

Dar iese cu totul altceva. Moderatorul emisiunii e vădit stingherit, dar campionul național pare la fel de mulțumit de sine ca întotdeauna.

Mă ridic de pe scaun și mă duc la baie. Scot o rolă nouă de hârtie igienică și o încep fără să rup nici cel mai mic colțișor din primul pătrat de hârtie. Cu toate astea, nu simt decât un gol imens în timp ce stau și mă holbez la pardoseală, cu un sul de hârtie igienică într-o mână și o poezie nemțească în minte:

Ich weiß nicht, was soll es bedeuten

Daß ich so traurig bin;

Ein Märchen aus alten Zeiten,

Das kommt mir nicht aus dem Sinn.[13]

13 „Habar n-am de ce sunt trist, / și nici ce înseamnă asta, / un basm din trecute timpuri / mă bântuie ca năpasta” (germ. în original).

— Demonstrațiile matematice nu ne arată doar că ceva este adevărat, ci spun și de ce este adevărat, mi-a spus Epsilon.

Nu voiam să-l ascult.

— Mathea, mi-a spus el când a intrat pe ușă, dar exista ceva ciudat în felul în care îmi rostise numele, de parcă ar fi repetat totul de câteva ori. Apoi a continuat într-un mod la fel de mecanic: Te rog să stai jos la masa din bucătărie.

Și pe mine m-a apucat tremuratul, fiindcă stăteam deja la masa din bucătărie.

— Știi că nu înțeleg nimic din toate acestea, i-am spus eu privind cele două cercuri pe care mi le desenase pe hârtia din fața lui.

— Nu este atât de înfricoșător pe cât crezi. Este doar o sistematizare de bun-simț.

— Epsilon, am spus iar, dar m-a întrerupt.

— Tot ce trebuie să faci e să începi cu ceva care-ți este cunoscut și apoi să desenezi un șir de deducții logice pentru ceea ce dorești să demonstrezi. Fiecare pas din demonstrație trebuie să fie suficient de clar, astfel încât toți să vadă că este corect.

Totul se petrecuse treptat, începând din ziua în care June a fost luat în armată. Tatăl lui și contabila se împăcaseră bine cu schimbarea, dar deodată mama lui s-a trezit singură în apartament, neavând pe nimeni care să-i mai cumpere câte ceva.

— Trebuie să mănânce, mi-a spus Epsilon.

— Dar nu-i nicio grabă, i-am spus. Omul poate să reziste săptămâni la rând fără mâncare, atâta timp cât are apă, iar ea are robinet. Epsilon nu părea convins, așa că am continuat: În plus, nici nu știu ce anume îi place.

— Ai putea s-o rogi să-ți facă o listă de cumpărături, a sugerat el.

— În niciun caz n-am să fac așa ceva! Asta înseamnă depășirea limitei admise! am răspuns eu.

Apoi am dat uitării întreaga discuție.

Câteva săptămâni mai târziu. Epsilon nu era acasă. Îl întrebasem:

— Ce Dumnezeu aveți de lucru într-o zi de sâmbătă?

— Ar putea avea nevoie de mine, spusese el, de parcă eu n-aș fi avut nevoie de el.

Planurile pe care le făcuserăm pentru noi se duseseră pe apa sâmbetei cu totul, așa că a trebuit să improvizez. Știam foarte bine că în zilele de sâmbătă pot fi mai mulți oameni afară decât într-o zi din săptămână, și cu toate astea ceva îmi spunea să merg la magazin. Cu inima strânsă, mi-am căutat geanta. Deodată, mi-a trecut prin minte că aș putea să mă întâlnesc cu mama lui June, și mi-am făcut cruce. Oare ce i-aș fi putut spune după atâția ani?

Dar nu cu mama lui June m-am întâlnit accidental, ci cu Epsilon. Știa că nu fac niciodată cumpărături la finele săptămânii, și iată-l la raionul de conserve. Nu mă așteptasem să-l văd acolo, întrebându-se ce i-ar plăcea mamei lui June să mănânce. Nici n-a prins de veste că m-am întors brusc după ce l-am zărit din spate și că am pus coșul jos. Am făcut stânga-mprejur și am plecat, tot gândindu-mă dacă a fost într-adevăr la serviciu.

Acasă m-am apucat de tricotat și am așteptat. Se produc atâtea zgomote într-un bloc! Deslușeam zgomotul apei care se scurge prin țevile din vecini. Dar cu cât mă străduiam mai mult să nu mai ciulesc urechile, cu atât mai tare mi să părea că aud vocea lui Epsilon. M-am decis pe dată că trebuie să acționez în vreun fel, să găsesc o soluție. Dar când într-un final Epsilon a apărut acasă după ce croșetasem o bentiță și jumătate, deja planificasem toată discuția.

— Putem să ne mutăm, dacă dorești cu tot dinadinsul, i-am spus.

— Dar nu vreau să mă mut, a răspuns Epsilon.

Vorbele lui m-au dezamăgit puțin.

— Dar refuz să ne mutăm în Svalbard, am spus eu, fapt care a condus discuția într-o altă direcție față de cea pe care o planificasem inițial. Am continuat: Urșii polari pot da dovadă de multă șiretenie. Sunt cu totul și cu totul albi, exact ca zăpada.

Epsilon își freca tâmplele, iar eu simțeam cum devin tot mai încordată.

— Dar au botul negru, și trebuie să și-l acopere cu labele atunci când se apropie de pradă.

— Despre ce vorbești, Mathea? m-a întrebat Epsilon.

— Totuși, nu aș avea niciun motiv să mă tem, am continuat, pentru că nu e nevoie să fii mai rapid decât urșii polari. Nu trebuie decât să fii mai rapid decât tovarășul tău.

Na-ți-o pe-asta! Acum avea la ce să se gândească.

Într-o zi, Epsilon nu s-a mai întors acasă de la serviciu. Îl văzusem de la fereastra din bucătărie cum intră în bloc, i-am numărat pașii care urcau treptele și trebuia să ajungă până la etajul doi. Într-un final m-am dus la vizor. Stătea acolo, între ușa noastră și ușa mamei lui June, și se uita în jos pe trepte. M-am grăbit să deschid:

— Bine-ai venit acasă!

Epsilon a devenit tăcut ca un mormânt, și de ziua lui l-am întrebat ce-l preocupă. Am crezut că e vorba de budinca de casă pe care o pregătisem, dar s-a dovedit că era vorba de problema Monty Hall. Problema se bazează pe o emisiune americană de televiziune în care concurenții pot alege o ușă din trei. În spatele a două uși se află două capre, iar în spatele celei de-a treia se află o mașină. După ce concurentul a ales o ușă, gazda emisiunii deschide o altă ușă dintre cele trei, îndărătul căreia se află întotdeauna o capră. Concurentul este mai apoi întrebat dacă dorește să rămână la opțiunea inițială sau vrea să schimbe ușa pe care dorește să o deschidă.

M-am uitat neîncrezătoare la Epsilon.

— Bine-nțeles că trebuie să rămână la prima ușă, la cea pentru care a optat inițial, i-am spus eu.

— De fapt, m-a contrazis Epsilon, ar trebui să schimbe ușa aleasă. Probabilitatea ca cineva să aleagă ușa corectă de la bun început este 1 / 3, și la fel de mare e riscul de a pierde dacă schimbă ușa. Probabilitatea ca el să nu aleagă ușa corectă de la început este de 2 / 3, caz în care el ar câștiga dacă ar face schimb de uși. Prin urmare, concurentul ar trebui să schimbe opțiunea inițială pentru că are două șanse din trei să câștige.

— Ce vrei să spui de fapt cu „a câștiga”? l-am întrebat eu.

— Să aleagă mașina, a spus Epsilon.

— De ce?

— Imaginează-ți că ești liber să mergi oriunde-ți dorești, a zis Epsilon.

— Dar concurentului nu-i plac caprele? l-am întrebat eu, băgându-l în ceață. Tuturor le plac caprele, am adăugat.

— Mda, poate, a spus el.

— Deci prima dată concurentul a ales una dintre ușile în spatele căreia se află o capră? l-am întrebat din nou.

— Mda, presupun că da, a răspuns el ezitant.

— În cazul ăsta, trebuie s-o păstreze, am decretat eu, pentru că altfel dovedește că este lipsit de onoare.

Privirea lui Epsilon era pierdută în depărtări.

— Mai vrei budincă? l-am întrebat.

Deodată a sărit în picioare de pe scaun, ținând în continuare furculița în mână. Am mers după el în camera de zi, pentru că nu mai puteam să suport.

— Ce se întâmplă cu tine, Epsilon?

S-a oprit. Mi-a spus că nu știe, dar eu știam că minte. Stăteam amândoi, față-n față, privirea lui a întâlnit-o pe a mea, apoi a coborât spre podea.

— Știam eu, i-am spus, știam că minți.

Epsilon a dat din cap.

— Așa este, a recunoscut el.

— Warum? l-am întrebat. Faci totul să fie atât de dificil.

— Nu știu... Orice aș face, nu este bine.

Nu plângea, și nu pricepeam de ce nu plânge.

— Port o durere atât de mare în mine, a zis, dar mie mi-a făcut impresia că e distant și că nu mai e de recunoscut.

Brusc, și-a dus la piept mâna în care nu ținea furculița.

— Aici! a zis el, iar eu mi-am dat ochii peste cap. Și fac lucruri de care nu sunt conștient...

— Dar ceea ce faci tu înrăutățește situația, i-am retezat-o, aproape izbucnind în plâns.

Apoi m-am dus țintă la el, i-am smuls furculița și am dat cu ea în perete cât am putut de tare, dar nu atât de tare pe cât aș fi vrut. Epsilon părea înspăimântat. Mă simțeam de parcă întreg corpul refuza să mă mai susțină, umerii mi-au căzut, genunchii mi s-au înmuiat ca și cum aș fi fost o păpușă atârnată de o sfoară din tavan. Am început să plâng cu sughițuri. Ezitant, Epsilon și-a ridicat mâinile spre mine, și am crezut că mă va îmbrățișa, dar nu asta a făcut. M-a mângâiat doar cu grijă pe brațe:

— Haide, haide.

În noaptea aia am visat că Epsilon rostește numele ei și că eu îl strig pe al prezentatorului Einar Lunde, drept răzbunare. Dar și mai rău a fost că în vis eu stăteam pe un scaun cu o păpușă în poală, în timp ce arătam înspre Einar și ziceam: „Uite, tata este la televizor."

În ziua următoare aproape că nu ne-am vorbit. Niciodată nu ne mai certaserăm în halul ăla, și niciunul dintre noi nu știa ce să facă. Nu peste mult timp ne ocoleam reciproc. Epsilon stătea de cele mai multe ori adâncit cu nasul într-o carte, în timp ce eu mă uitam pe fereastra de la bucătărie și visam cu ochii deschiși cum mama lui June împreună cu Epsilon și cu mine mergem cu sania. Ea dispărea în fundul prăpastiei pentru totdeauna, cu ajutorul lui Dumnezeu sau cu al meu.

S-a schimbat anotimpul și Epsilon a început să se comporte din ce în ce mai ciudat față de mine. Mi-a povestit la un moment dat că mama lui June a început să iasă din casă.

— De ce? l-am întrebat eu, știind că va trebui să fiu extrem de atentă cu vizorul înainte să pun piciorul afară.

Epsilon nici măcar n-a încercat să mă asigure că a întâlnit-o întâmplător.

— Are nevoie de ceva nou în viața ei, a spus el.

— Altceva în afară de conserve? am spus eu, dar el nu s-a prins unde bat.

Apoi s-a întâmplat ceea ce, mai devreme sau târziu, trebuia să se întâmple. În timp ce urcam scările din spălătorie, am auzit pași în spatele meu, și mi-am dat seama imediat că e mama lui June. Ar fi trebuit să fug, dar simțeam nevoia să o văd. M-am oprit atât de furioasă,

încât aproape că mi s-a făcut rău când m-am întors înspre ea. Era frumoasă, mult mai frumoasă decât îmi aminteam eu. Dar era mai mică decât mine, așa cum stătea, cu câteva trepte mai jos. Dacă ar fi vrut să mă privească în ochi, ar fi trebuit să-și dea capul pe spate. Mi-am spus că n-o poate face. Mi-am imaginat că în anii optzeci, a dat peste ea o mașină și a lăsat-o cu gâtul sucit. Și nu puteam vorbi cu ea dacă se uita fix la buzunarele mele. N-am mai stat pe gânduri, m-am întors și am luat-o la goană cât de repede am putut pe trepte în sus. M-am strecurat rapid în apartament.

June s-a întors din armată bărbat. Era în stare și să-și facă patul și să împuște pe cineva – asta se putea citi în ochii lui. Și mama lui June se schimbase complet în acel an, în care pentru mine singurul eveniment important fusese dislocarea șoldului.

— Acum s-a înscris la curs, a spus Epsilon aproape lăudându-se, de parcă ar fi fost meritul lui. La antreprenoriat.

— Dar nici măcar nu poate să-l pronunțe pe R, am ripostat eu.

— Da, nu-i așa?! a făcut Epsilon. Acum e ca o locomotivă, nimic n-o mai poate opri.

Epsilon a arătat spre cele două cercuri pe care le desenase, unul în jurul celuilalt.

— Putem să numim cercul mare E și pe cel mic M, a spus el, și atunci putem spune că E face parte din M.

— Nu există nimic din M în afara lui E? l-am întrebat. Epsilon se uită la mine și apoi la desen.

— Nu văd... nu văd asta, a spus el, cu o voce care-mi era străină.

Dar apoi, cu mâna tremurândă, a început să deseneze un al treilea cerc, departe de primele două. Nu voiam să privesc într-acolo, așa că m-am uitat la cercurile M și E. Linia celui de-al treilea cerc se apropia de marginea cercului E. Îmi doream din suflet să-l rog să înceteze, dar știam că nu e de-ajuns. Am privit cercul cel mare care-l încadra pe cel mic, ochii mi s-au umplut de lacrimi și abia mai deslușeam obiectele din jurul meu, dar în momentul acela am înțeles.

— Epsilon, a zis eu, în timp ce el desena în continuare al treilea cerc. Asta nu înseamnă că non-E face parte din non-M?

În momentul acela, înainte ca cele două cercuri să se fi intersectat, s-a oprit.

Nu mișc un deget, stau pe scaun de câteva zile și abia dacă observ cele două muște care se împerechează pe genunchiul meu stâng. Încă mai am pălăriuța pe cap și bodogănesc versuri în germană, întrebându-mă de ce mi-e sufletul atât de amar.

Îmi adun toate forțele care mi-au mai rămas ca să mă duc la raftul cu cărți. Scot enciclopedia și caut litera B, pentru că adesea, dacă lămurești un lucru, atunci găsești explicație și pentru altele, din alte domenii. Citesc despre banană. Aici scrie că, deși în realitate bananierul arată ca oricare alt copac, de fapt este o plantă care nu face decât flori fără organe de reproducere și fructe fără semințe. De aici rezultă că bananierul nu trebuie fecundat și nu joacă niciun rol în formarea plantelor, iar după ce i-au căzut fructele, bananierul moare. Datorită acestui ciclu biologic lipsit de semnificație iubea Buddha bananierul – pentru că el simbolizează zădărnicia întregii vieți pământești.

Mă identific cu bananierul nu doar pentru că sunt gârbovită, ci și pentru că am înflorit fără organe de reproducere și am rodit fără semințe, ceea ce, după cum spunea Buddha, însemnă că nu am niciun rost. Și cred că n-a greșit când s-a referit la lipsa de speranță a tuturor activităților pământești. Am furat din magazin, i-am spus lui Åge B cât e ceasul, am îngropat o capsulă a timpului, am copt chifle, am pornit plita electrică, am încercat să-mi planific propria înmormântare și m-am străduit puțin să fiu copac. Și, cel mai greu dintre toate, am folosit telefonul – ceea ce e deja prea de tot pentru mine. Cu toate astea, iată că stau în apartament și mi-e la fel de teamă să trăiesc pe cât mi-e teamă să mor. Tot Buddha spunea că totul este doar suferință. Dacă aș fi fost credincioasă, aș fi fost buddhistă; iar dacă aș fi fost un fruct, aș fi fost o banană.

Las din mână enciclopedia și mă duc să mă așez la masa din bucătărie. Hamsun zice că nimic nu se compară cu suflul vieții, și mi-aș dori ca cineva să sune la ușă, chiar dacă ar face-o doar ca să o ia la sănătoasa pe urmă.

Demult, când căruciorul lui June stătea pe palier, niște fetițe au sunat la noi într-o dimineață.

— Putem să avem grijă de Niels? au întrebat ele plimbându-și privirea de la plăcuța cu numele la mine.

— Este la serviciu, am spus eu.

Chicotind pe seama încurcăturii făcute, au privit din nou plăcuța cu numele.

— Dar Stein? au spus ele.

— A murit, le-am zis.

Ar fi frumos să mai dea o spargere în apartament. Așa, când cei de la Gallup o să întrebe când am avut ultima oară pe cineva în vizită, aș putea să spun că nu a fost chiar așa de demult.

Ne-au furat televizorul și Anuarul de Statistică al Norvegiei, Prima ediție, anul 1880, unde puteai citi că „în regat sunt înregistrați 4.568 de nebuni (exceptând idioții)". Epsilon și cu mine fuseserăm plecați în vacanța de vară și tocmai ieșeam fredonând din pădure, dar atmosfera idilică a fost curmată brusc când am ajuns acasă, pentru că ne-am dat seama imediat că ceva nu e în regulă.

— Cineva a forțat ușa, a spus Epsilon.

— Cineva ne-a luat televizorul, am zis eu.

— Oare n-au văzut biletul pe care l-am lăsat în ușă? s-a întrebat Epsilon.

El scrisese „Avem alarmă" pe un bilet, fiindcă toate statisticile arătau că nu alarma e cea care împiedică spargerile, ci iluzia că există o alarmă.

— Și ce dacă nu suntem perfect cinstiți, am spus eu în timp ce agățam biletul sub plăcuța de bun-venit.

La prima vedere, s-ar fi zis că nu luaseră nimic altceva decât televizorul și puținele obiecte de argintărie pe care le aveam.

— Slavă cerului! a exclamat Epsilon.

— Important este că ne avem unul pe celălalt.

Dar cu toate acestea, am privit cu alți ochi acuarelele pictate de mine și colierul de perle făcut de mână, care zăceau la vedere pe noptieră. Epsilon părea extrem de stăpân pe situație, dar asta a ținut doar până când a observat spațiul gol din bibliotecă. S-a prăbușit pe cel mai apropiat scaun. Din fericire, râsul meu sună la fel ca plânsul, așa că Epsilon nu a intrat la bănuieli.

A fost drăguț că ne-au spart locuința. Aveam despre ce să vorbim. Eu una, am vorbit despre spargere câțiva ani, iar după ce s-a mai calmat, Epsilon a reușit și el să spună ceva despre pățania noastră.

Chiar dacă nu am chef să ies afară, pot oricând să deschid fereastra. Sunt dureros de conștientă de briza ușoară care vine dinspre Åge B

atunci când suflă spre mine. Aș putea și eu să suflu spre cineva, altcineva în afară de Epsilon, pentru că probabil ar fi minunat să însemn ceva pentru cineva. Pentru binele meu. Dar în ultimele zile nu am fost în stare să iau nici ziarul de pe prețul de la intrare. Ziarele se adună în teanc în fața ușii, și mă întreb oare cât timp le va lua celorlalți până să-și dea seama că poate am murit.

Ca un apropo, după ce închid fereastra și mă mut în camera de zi, la televizor arată un bărbat care spune că poate să comunice cu morții.

— Dar unde sunt ei acum? întreabă moderatorul.

— Unde este internetul? îi răspunde bărbatul.

Einar Lunde vorbește din nou despre tot ceea ce s-a întâmplat recent. Apoi, meteorologul de serviciu povestește despre furtuna Mary, care se îndreaptă înspre coastă. Știrea mă lovește ca o scatoalcă peste ureche. Cu siguranță sunt mult mai rapidă decât Mary. Acum știu ce am de făcut. Nu există nicio altă scăpare. „Mary, Mary, Quite Contrary", îmi zic îndreptându-mă către dormitorul gol.

Mă duc la întâlnirea de la centrul de bătrâni – e ultimul punct de pe listă. Opresc la ultima staţie dinaintea morţii, şi mă voi arăta acolo. Aşa împuşc doi iepuri dintr-o lovitură. Asta nu rimează. La o primă vedere, s-ar putea crede că rimează, dar nu. Încerc să-mi ţin nervii sub control. Mănânc dulceaţă direct din tub şi citesc anunţurile cu decese, deşi mintea îmi stă la alte lucruri.

Iau un scaun din bucătărie şi-l duc în baie, mă caţăr pe el şi stau acolo mult şi bine, uitându-mă la imaginea reflectată în oglindă. Simt că-mi lipseşte ceva, în afară de cei şapte dinţi.

În dormitor caut pe pipăite aluniţa printre lenjeriile de pat şi într-un final o găsesc. O fixez cu salivă deasupra buzei de sus şi mă duc din nou la scaunul din faţa oglinzii. N-am înţeles niciodată de ce îi spunem neg dacă e pe spate şi „semn de frumuseţe" dacă se află deasupra buzei. Dar acum îmi dau seama de ce.

Mă dau cu parfum în punctele în care se simte pulsul şi apoi mă îndrept spre hol, ca să-mi pun pălăria. Mă îmbrac cu jerseul nou croşetat. După ce mai stau puţin pe gânduri, îl închei strâmb la nasturi. Mă simt foarte isteaţă, şi e încă dimineaţă. Asta a rimat. Trec peste teancul de ziare de pe preşul de la uşă.

Mă opresc în faţa avizierului ca să recitesc anunţul despre întâlnirea de astăzi – vreau să mă asigur că n-au scris ceva cu litere mici.

Ceilalţi bătrâni care se vor prezenta la întâlnire sigur sunt tineri şi radicali în comparaţie cu mine. Aş putea fi cea mai în vârstă dintre toţi. Rareori este bine să fii cel mai în vârstă. Cel puţin în lumea occidentală.

Åge B nici acum nu observă pălărioara şi jerseul cel nou, chiar dacă sunt vizibilă şi de pe Marte. Mă uit lung la el şi mă gândesc cum se face că autobuzele funcţionează, că este mâncare în magazine, că Revista zilei este întotdeauna la ora fixă şi că lumea merge înainte cât de cât. Dar las gândurile astea deoparte şi-mi continui drumul. Dau cu ochii de bătrânul în scaun cu rotile pe care l-am depăşit în urmă cu câteva zile; sigur merge şi el la întrunirea de la centrul bătrânilor. Îmi pare atât de însingurat – mult mai însingurat decât mine şi mult, mult mai mărunţel, dar se poate să fie şi din cauză că se află la mare distanţă. Îl ajung repede din urmă şi-l depăşesc; dac-aş merge în urma lui, oamenii ar putea crede că suntem împreună. Dacă am noroc, omul din scaunul cu rotile va crede şi el asta. Mai că-mi vine şi mie s-o cred.

La centrul de bătrâni nu apuc să-i sar în ajutor să intre pe uşă – diferenţa dintre timiditate şi lipsă de consideraţie este infinitezimală.

Intrăm în recepția plină de pălării și sacoșe cu roți. Prin ușa întredeschisă din fața noastră aud voci care încearcă să acopere bipăitul aparatelor auditive. Chiar dacă sunt sătulă de mochetă verde și tapet maro, îmi este dor de ele în clipa asta, pentru că știu cum să mă comport în preajma lor, dar habar n-am cum să mă comport într-o încăpere plină de oameni. Închid însă ochii și calc pe urmele omului cu scaun cu rotile.

— Iată-l pe Rolf, zice cineva.

— Stai lângă noi, Rolf, se aude o altă voce.

Deschid din nou ochii și văd că arată complet diferit decât afară, când era singur în scaunul cu rotile. Sunt pe punctul de a face cale-ntoarsă și vreau să merg acasă ca să-mi planific moartea, dar o angajată cu pantaloni verzi închide ușa în spatele meu.

— Acum trebuie să vă așezați, pentru că începe show-ul, anunță ea.

Până la urmă cred că pe anunțul ăla scria totuși ceva cu litere mărunte.

Există o singură masă la care nu stă nimeni. E plină de acoperitoare croșetate pentru capace de toaletă, huse lucrate manual pentru a disimula sticlele de detergent de vase și plăcuțe de lemn pe care sunt scrise regulile pentru mersul pe munte. Mă așez acolo, după ce-mi pun jerseul pe scaunul din fața mea, astfel încât să pară că nu sunt singură la masă. Mă întreb ce are Rolf Rotile și eu nu am.

„Show”- ul e făcut de cinci fete pakistaneze îmbrăcate în costume colorate. Povestesc că sunt de la școala alăturată, apoi pornesc casetofonul și dansează pe o muzică necunoscută mie, în timp ce bătrânii aplaudă cu însuflețire. Încerc și eu să par entuziasmată și să aplaud, dar nu-mi ține figura nici cu una, nici cu alta. Când muzica se oprește, o doamnă zice:

— Să-i aplaudăm pe indieni!

Dar invitația ei trece nebăgată în seamă.

Dau să mă ridic de pe scaun, am încercat-o și pe asta cu Pakistanul, la ce altceva m-aș mai putea aștepta acum, dar femeia îmbrăcată în verde începe să se plimbe de la o masă la alta cu rulouri și suc – iar rulourile nu sunt tocmai cele mai rele lucruri. În timp ce stau și aștept, le privesc pe cele cinci doamne de la masa vecină cum sfărâmă prăjitura cu furculița înainte de a o mânca. Dacă mi-aș fi luat punguța cu dinți, aș fi avut prieteni mulți. Asta a rimat. Chiar dacă femeile astea îmi amintesc

de câteva casnice pe care le-am cunoscut cândva, aș fi bucuroasă să stau la masa lor, dar vorbesc prea tare și aud foarte prost, iar eu, pe de altă parte, vorbesc aproape șoptit și abia dacă mai pot fi observată.

Prefer să exersez cum să mulțumesc pentru desert. Dacă angajații îmi spun ceva ce eu nu pricep, pot să mă prefac că nu aud prea bine și apoi să fac semnul „taur" din limbajul surdomuților, ca să dau senzația de veridicitate și să demonstrez că cineva care este surd nu este neapărat și prost. Mă rog ca angajații să nu știe limbajul surdo-muților și să nu mă întrebe ce culoare are taurul meu, sau dacă are coarne mari. Încerc să dau impresia că mi-e foame, dar când în sfârșit vine cineva spre masa mea, nu o face ca să-mi dea rulouri, ci ca să ia niște găletușe de plastic de sub masă.

— A sosit momentul tombolei, anunță ea cu voce tare.

Chestia asta mă scoate din pepeni!

Bătrânii trec din mână în mână găletușele de plastic pline de bilețele de tombolă și desfac bucățile de hârtie roz, galbene și albastre, așezându-le pe masă. Fiecare are un teritoriu bine delimitat, unii își pun chiar și poșetele pe masă drept paravan, pentru orice eventualitate. Pe mine mă preocupă cel mai tare apropierea de pantalonii verzi și proaspăt călcați. Dacă mă înclin puțin într-o parte, deslușesc parfumul discret al detergentului. Mi-ar plăcea să-mi pun capul pe materialul ăsta frumos și să plâng. Nu știu de ce îmi vine să plâng. Doamna spune că extragerea câștigătorilor poate să înceapă.

— Atenție, toată lumea!

Îmi îndrept spatele. Ea alege de pe masa mea un ștergar brodat și-l arată mulțimii.

— Norocosul câștigător este... spune ea în timp ce alege un bilet din bol, Z treizeci și patru, Zimbabwe treizeci și patru.

După câteva clipe tensionate, un bărbat străveziu scapă un țipăt, și mă întreb cum se poate bucura cineva în halul ăsta pentru un ștergar brodat când știe că e cu un picior în groapă. Se strigă „Burkina Faso patruzeci și cinci", și tot așa, până când sunt epuizate toate țările de pe continentul african și tot calabalâcul este împărțit. Masa din fața mea e goală.

— Ne-a mai rămas un singur premiu, anunță doamna.

Obrajii îmi iau foc, pentru că sigur eu sunt cea la care se referă.

— Acest jerseu este absolut deosebit, spune ea după ce îl cercetează cu atenţie. Pare să fie făcut din bentiţe pentru urechi.

Simt că mă scufund treptat, totul în jur e neclar şi apăsător, iar când în sfârşit revin la suprafaţă, îmi trag sufletul şi sunt gata să spun ceva, este prea târziu. Numele câştigătorului a fost deja extras. Imediat vine un bărbat şi anunţă că uşa de la toaletă este închisă de mai bine de o jumătate de oră şi nimeni nu răspunde dinăuntru.

— Poate cineva a făcut infarct, spune cucoana cu biletul câştigător în timp ce-şi îndeasă jerseul într-o sacoşă, şi toţi intră în panică.

Traversez pasajul pietonal cu un ghimpe în inimă. Întotdeauna am crampe dacă sunt nervoasă şi am stomacul gol, pentru că simt cum mi se lipeşte de coaste. Abia acum îmi dau seama că jerseul ăla însemna pentru mine mult mai mult decât aş fi crezut. Îl zăresc iarăşi pe Rolf din spate. Mai slăbeşte-mă şi tu, mă gândesc în sinea mea, pentru că apropierea de el îmi aminteşte de propria inadaptare. Nu pot să nu mă întreb cum de a ajuns el în faţa mea, pentru că nu l-am văzut plecând de la întrunire. Poate că nu s-a simţit bine, poate că cineva a câştigat ochelarii lui la extragerea tombolei.

Picioarele mele se mişcă tot mai repede. Ştiu că asta e ultima mea încercare.

Merg până ajung în dreptul lui şi apelez la toate cunoştinţele mele de inteligenţă socială.

— Mă scuzaţi, ştiţi cumva cât este ceasul? îl întreb eu, dar nu stârnesc nicio reacţie de partea lui.

Ştiu ce-mi trebuie pentru asta. Nu e de-ajuns să fiu Mathea Martinsen, trebuie să devin Einar Lunde; nimeni nu-l poate ignora pe Einar Lunde.

Îl bat pe umăr şi zic:

— Mă scuzaţi că vă deranjez. Sunt de la televiziunea naţională. Îmi permiteţi să vă pun câteva întrebări?

Scaunul cu rotile frânează.

— Care-i treaba? întreabă Rolf.

Mă zăpăcesc cu totul și nu mai știu ce să zic, mă izbește deodată gândul că n-are niciun sens să încerc metoda asta, de vreme ce Mathea Martinsen are nevoie de prieteni, nu Einar Lunde. Atenția pe care am atras-o asupra mea este la fel de lipsită de sens ca și ciclul de reproducere a bananierilor, dar acum, că Rolf se uită întrebător la mine, nu mai pot sta mută ca un pește. Singurul lucru de folos pentru Mathea Martinsen în clipa asta ar fi să afle cum se poate împăca cu moartea.

Ridic pumnul drept, care arată fix ca un microfon, și-l întind înspre el.

— Ein, zwei, ein-zwei, fac eu proba de sunet, lovind ușor microfonul cu arătătorul mâinii stângi.

Știu că lui Einar Lunde îi vine mai ușor să comunice cu oamenii decât îmi vine mie și-mi dreg glasul.

— Te simți împăcat cu gândul morții? îl întreb întinzând microfonul spre el.

Rolf se uită lung la mine, făcându-mă să mă simt aiurea.

— O, spune el rotindu-și privirile în căutarea camerei de luat vederi. Acum înțeleg, adaugă înclinându-se în față. În ce privește moartea, sunt cât se poate de pregătit, spune el și râde în microfon, aruncând stropi mici de salivă.

Șterg microfonul cu mâneca rochiei.

— Dar nu ți-e teamă? insist eu.

— Mi-e mult mai teamă să trăiesc decât să mor, declară el. Începe să nu-ți mai fie teamă de moarte când ești ca mine de bătrân.

Nu-l întreb câți ani are, ca nu cumva să fie mai tânăr decât mine.

— Ca să spun drept, continuă el ideea, abia aștept să dau în primire. Am împărțit tot ce aveam, exceptând lucrurile strict necesare și, dacă ar trăsni acum aici, aș striga: „Vino și ia-mă! Sunt gata!”

— Mi-e teamă că o să fii dezamăgit, îl anunț. Stai chiar lângă un paratrăsnet.

Privirea lui Rolf rătăcește din nou, apoi își drege vocea și zice:

— Acum trebuie să plec. A trebuit să plec de la azilul pentru bătrâni, unde mă simțeam așa de bine, ca să ajung la doctor. Am programare.

Îmi ia tensiunea în fiecare săptămână. Tensiunea mare este foarte periculoasă pentru noi bătrânii, pricepi tu?

Dar nu mi-e clar decât că ziua de azi a fost prea mult pentru mine. În timp ce ultima mea șansă se îndepărtează în scaunul cu roțile, simt cum mă copleșesc toate. Și nu pot să plâng. Deci încep să alerg. Îl depășesc în fugă pe Rolf și urc dealul spre pădure. În fața ochilor văd doar pietrișul, dar deodată dau nas în nas cu Åge B. Uitasem cu totul de el.

Mă uit la Åge B, dar el se uită prin mine la copacul din spate.

Aștept să mă întrebe. Norii se adună deasupra noastră, o picătură de apă îmi ajunge într-un ochi și tot ceea ce-mi doresc este să râd până crăp. Dar nu e deloc de râs; ar trebui să plâng, dar nici asta nu sunt în stare să fac.

Ploaia îmi cade pe ceafă, rochia mi se mulează pe corp și mă întreb cât de tare te poți apropia de plâns fără să plângi.

El nu mă întreabă nimic.

— Nu cred că viața asta e frumoasă, spun eu, și-mi continui drumul.

Pe neașteptate Åge B îmi răspunde:

— Nici nu trebuie să fie frumoasă.

— Cum? spun eu oprindu-mă.

— Cine spune că viața trebuie să fie frumoasă…

Dar nu e o întrebare, iar el nici măcar nu se uită la mine.

— Și n-ar trebui să fie frumoasă? îl întreb eu, foarte surprinsă de faptul că vorbește cu mine.

— Nu, spune Åge B. Viața trebuie să fie grea.

— De ce așa? îl întreb eu.

— Pur și simplu așa trebuie, răspunde Åge B.

— A, zic eu și rămân nemișcată.

Chiar dacă nu m-am descurcat la capitolul „frumos”, sigur am excelat la capitolul „greutăți”. Și poate e suficient că am făcut tot ceea ce mi-a stat în putință.

— Ți-ai mai revenit acum? mă întreabă Ăge B întorcându-se spre mine și privindu-mă prin bretonul ud.

— Da.

— Bine, zice el.

— Bine.

— Doar ca să știi… ți se vede țeasta, spune el uitându-se la pălărioara mea cu găurele.

În ciuda vremii îngrozitoare și a zgomotului făcut de oamenii de afară, adorm imediat ce-mi pun capul pe pernă, iar când mă trezesc e deja dimineaţă.

Mă scol din pat și iau teancul de ziare de pe preșul de la ușă. Săptămânalul Groruddalen e pus cu fața în jos. Scrie în el că administratorul Leif a reușit să conducă întreaga comunitate pe drumul spre victorie în concursul „Cea mai frumoasă comunitate din Groruddalen”. Și eu care m-am rugat noapte de noapte unor zei în care nu cred ca să ieșim pe ultimul loc... Se vor împărți premii și Leif îi încurajează pe toți să se îmbrace în galben, culoarea reprezentativă a comunității. Mă gândesc să iau rochia de mireasă de culoarea piersicii, aproape că trece drept galbenă. Din câte văd, premiile se vor acorda astăzi, va cânta și fanfara – cui i-o plăcea muzica asta? –, apoi vor înălța steagul galben al comunității. Dar noi n-avem catarg pentru steag; fac pariu că Leif habar n-are de asta.

Iau ziarele cu mine în bucătărie, le pun pe masă și mă uit cu ochii mijiți la razele de soare proiectate pe geam. Și văd catargul pentru steag, fix în mijlocul pajiștii. L-au ridicat peste noapte, exact în locul în care am îngropat eu capsula timpului. Un dâmb de pământ proaspăt săpat se înalță chiar lângă stâlp, și mă gândesc că mi-am pus numărul de telefon în lădița de lemn. E singurul lucru pe care l-am pus în lădiță.

Răsfoiesc ziarele în căutarea anunțurilor mortuare. Inima ta va dăinui veșnic pentru noi toți, ochii tăi luminoși, care transmiteau atâta căldură, acum s-au închis și s-au stins, toate faptele tale vor rămâne în memoria noastră. Trag linie peste rămâne și scriu dăinui.

Văd că Else va fi înmormântată la biserica Haugerud, la ora unsprezece. Perfect pentru mine.

Intru în baie și mă aranjez. Rochia îmi vine ca turnată. Singurul lucru pe care-l iau cu mine este punga de pâine în care țin dinții. Înainte să plec de acasă, mă uit prin apartament. Ar fi putut fi mai rău, mă gândesc.

Vecinii mei au început să se adune în jurul catargului, care este atât de înalt încât cred că s-a format zăpadă pe vârf. Oamenii stau și se uită spre cer în timp ce-l ascultă pe Leif povestindu-le cum a fulgerat de două ori, la un interval de câteva secunde, apoi a căzut o ploaie de aşchii. Mă îndrept de spate și mă uit: a dispărut vârful catargului, stâlpul e ars complet în partea de sus și este brăzdat de urma fulgerului pe toată lungimea. Părăsesc mulțimea îmbrăcată în galben și dispar după colțul blocului. Am culoarea piersicii, și nimic nu rimează cu piersică.

Intru în biserică. Arată ca o piscină acoperită. Nu întreb pentru cine bat clopotele. Pentru mine bat. Mă așez în primul, rând pentru că e bine să ai spațiu. În timpul slujbei mă gândesc la faptul că „înmormântare” se poate despărți în „mormânt-are”.

Mai mulți oameni din adunare plâng, și îi suspectez că nu plâng pentru Else, ci pentru ei înșiși, fiindcă nici nu bănuiesc cât de repede vor fi în postura lui Else. Nimeni nu o invidiază pe Else.

Plâng și eu.

— Viața lui Niels a fost curmată brusc în prima zi în care a ieșit la pensie, a spus preotul. Care este explicația acestui fapt? a întrebat el uitându-se spre șirurile de bănci în care nu erau prea mulți oameni, dar nimeni n-a avut vreo sugestie în acest sens.

Eu eram pe al doilea rând și mă întrebam cine a fost Niels. Nu mi se părea deloc că preotul ar vorbi despre Epsilon.

Biroului Național de Statistică decisese în sfârșit că ce e prea mult strică și că Epsilon și cu mine puteam fi tot timpul împreună, zi de zi. Am făcut o plimbare pe o vreme frumoasă, iar când am trecut de o bară de joacă pentru copii i-am spus lui Epsilon că, de vreme ce pământul a început din nou să se rotească, aș vrea și eu să fac la fel.

— Asta este nebunie, Mathea, a spus Epsilon, nu mai ești o copilă.

Știa că glumesc.

— Dar partea cea mai frumoasă când ai iești la pensie e că poți începe să-ți trăiești viața, i-am spus eu.

— Dar nu-mi amintesc să fi făcut altceva până acum, a ripostat Epsilon.

— Deci nu vrei să încerci?

— Sub nicio formă! a zis Epsilon.

— Dar o să fii eroul meu dacă încerci, i-am zis eu sărutându-l.

— Haide termină, a spus Epsilon, dar nu vorbea serios.

De fapt voia să spună „mai vreau, mai vreau”, așa că am continuat.

— Barele de joacă pentru copii nu sunt periculoase, am spus eu, după care l-am citat: „Probabilitatea ca noi să murim trebuie să fie mai mică decât ε, unde valoarea lui ε este una infinitezimală.”

Dar Epsilon a continuat să dea din cap. Atunci l-am luat de mână și niciunul dintre noi nu a mai zis nimic. Ne-am întors către casă. Simțeam briza răcoroasă a primăverii pe chip și cerul luminos în privire, dar apoi am simţit cum mâna lui Epsilon alunecă dintr-a mea.

— Pentru toate există un timp, a spus preotul. Există un timp potrivit pentru toate lucrurile de pe pământ: nașterea are timpul ei și moartea are timpul ei, semănatul are timpul lui și culesul roadelor are timpul lui…

Mă simțeam de parcă aș fi avut două vieți pe conștiință. Trei, de fapt, dacă includeam și orhideea.

După înmormântare a venit la mine un om și mi-a spus că e un fost coleg de-al lui Niels. Mi-a întins o pungă de hârtie.

— Asta era în dulapul lui, a spus el. Nu știu de ce nu și-a luat-o când a plecat.

În punga de hârtie erau toate scrisorile de la mine. Majoritatea nu fuseseră deschise.

Acasă m-am întins pe pat și m-am uitat împrejur, întrebându-mă ce anume mă va secera. Și mă gândeam dacă ar trebui să las lumina aprinsă sau stinsă. Dar asta n-avea nicio importanță, pentru că doamna cu coasa putea să mă găsească oricum.

După nașterea, viața și învierea lui Else, îmi iau dinții și plec.

Trec prin pădure. Åge B este acolo.

— Scuze, spune el, cât e ceasul?

— Am ceva pentru tine, Åge B, îi zic eu.

Mă gândesc că poate într-o zi nu vei mai avea chef să întrebi oamenii cât e ceasul, și atunci o să-ți prindă bine un ceas de mână. Scot ceasul lui Epsilon de la mână. Sigur nu s-ar supăra.

— În plus, ceasul ăsta trebuie întors. Dacă uiți să-l întorci, se oprește, și ca să-l potrivești vei fi din nou nevoit să întrebi pe cineva. Sau poți oricând suna la Doamna ceas.

— A scris în ziar că Doamna ceas a murit, spune Åge B.

— Serios?

— N-o mai suna nimeni, răspunde Åge B.

Ți se pot întâmpla și lucruri bune, mă gândesc în timp ce-i întind ceasul.

— Nu-i nevoie, spune el.

— Poate ai nevoie, mie nu-mi mai trebuie, îi zic, și el acceptă ceasul.

— Atunci… mulțumesc!

— Cu plăcere, îi zic. Încă ceva, Åge B, cred că-ți îngreunezi viața mai mult decât e nevoie. Poate că ți-ar fi mai ușor să renunți la B și să fii doar Åge. Åge simplu este foarte frumos.

Åge B nu zice nimic.

— Dar o să-ți dai tu seama într-o zi ce e mai bine, îi zic, apoi îmi iau rămas-bun și mă îndepărtez, cu dinții mei.

Apoi mă îndrept spre Lutvann. Covorul e verde, tapetul e maro, tavanul – albastru. Pe ultimul deal mă opresc, ascult copacii care jubilează, număr până la trei din respect pentru ei și pe urmă cobor încetișor panta.

Mă așez cu genunchii în nisip. Deschid punga și vărs dinții din ea. Mă gândesc cum de am putut să fiu atât de sigură că gestul meu ar avea vreo însemnătate sau alta. Uneori suntem nevoiți să conferim noi sens lucrurilor lipsite de sens. De regulă așa se întâmplă. Netezesc nisipul cu palmele înainte să așez dinții. Nu sunt de ajuns de mulți, dar nu-i nimic – iau cinci pietricele și puțină iarbă ca să completez unde e nevoie. Îmi scutur mâinile de nisip, mă ridic și-mi citesc ultimul cuvânt – „Mathea”. Are sens îndeajuns.

Mă uit la Lutvann. Într-o carte am citit că un individ care fusese condangat la moarte a fost întrebat cum își dorește să fie viața de apoi.

„O viață în care aș putea să iau cu mine amintirile din viața asta”, a răspuns el. Mi se pare că a zis-o foarte bine.

Îmi scot rochia de mireasă peste cap și o întind lângă mine, la poalele dealului. Pe urmă arunc pantofii, ciorapii și chiloții într-un tufiș.

Păşesc pe fundul mâlos al lacului, apa e rece, și-mi trag pălărioara mai tare spre urechi. Nu-mi mai e teamă să mor, mi-e frică doar să nu mor singură, dar pe asta am făcut-o deja. Înaintez cu paşi hotărâți, nu am nicio ezitare. Mă dor toate oasele deja și încep să înot.

Pentru că sunt atât de cocârjată, trebuie să mă întorc pe spate ca să-mi țin capul deasupra apei. Sunt ușoară de tot, înot departe, făcând cercuri mari cu brațele. Mișc picioarele ca o broască. Infinitul plus unu e deasupra mea, iar eternitatea dedesubt. În curând voi fi prea departe de țărm și prea departe de insulițe, iar creierul mi-e atât de înghețat, că nu mai găsește nicio rimă – e un cristal de gheață. Trebuie să râd și să plâng, pentru că sunt cea mai amuzantă persoană pe care o cunosc.

Pe urmă nu mai înot. Stau perfect nemișcată, timpul s-a oprit și în jur totul e încremenit. Pe cer nu văd decât nori care seamănă cu bezelele, iar de auzit, aud doar sirenele de ambulanță. Se apropie. Fără să inspir, mă întorc pe burtă. Sunt sub apă. E întunecată și limpede.

Table of Contents

Cover Page

Cu cat merg mai repede, cu atat sunt mai mica

> ε